

บทที่ 4

โครงสร้างกายภาพ ประชากร เศรษฐกิจและสังคม ของเทศบาลตำบลลู่โขงโก-ลก

คำนำ

ในกระบวนการวางแผนนั้นการศึกษาถึงโครงสร้างทางกายภาพ ประชากร เศรษฐกิจ และสังคมของพื้นที่ศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่นักวางแผนจะต้องทำการศึกษาก่อนเป็นเบื้องต้น เพื่อทำความเข้าใจกับพื้นที่และปัญหาต่าง ๆ ที่กำลังเกิดขึ้น ตลอดจนปัญหาที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้เพื่อให้การวางแผนนั้นมีผลทางปฏิบัติ แผนงานซึ่งต้องเป็นการแก้ปัญหาได้ตรงจุด ด้วยเหตุนี้ การศึกษาถึงลักษณะทางกายภาพ ประชากร เศรษฐกิจและสังคมจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงขอเสนอประเด็นที่จะทำการศึกษาในบทนี้โดยสังเขปดังนี้คือ :

- ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดนราธิวาส เป็นการศึกษาสภาพทางกายภาพระดับจังหวัด อาทิเช่น ที่ตั้ง สภาพทางภูมิศาสตร์ การปกครอง และการคมนาคม เป็นต้น
- ประวัติชุมชนเทศบาลตำบลลู่โขงโก-ลก เพื่อให้ทราบถึงความเป็นมาของอำเภอ ลู่โขงโก-ลก และเทศบาลตำบลลู่โขงโก-ลก
- โครงสร้างทางกายภาพของเทศบาลตำบลลู่โขงโก-ลก เป็นการศึกษาที่ครอบคลุมถึง ที่ตั้ง อาณาเขตติดต่อและสภาพภูมิศาสตร์ของชุมชน
- การคมนาคมติดต่อกับบริเวณใกล้เคียง เป็นการกล่าวถึงเส้นทางคมนาคมทางถนน ทางรถไฟ และทางน้ำ ตลอดจนปริมาณการจราจรบนเส้นทางถนนที่ติดต่อกับชุมชนใกล้เคียงกับเทศบาลตำบลลู่โขงโก-ลก
- โครงสร้างประชากร แยกการศึกษาออกเป็น 2 ระดับ คือ
 - ระดับจังหวัด เช่น การศึกษาถึงขนาด การกระจายตัวและความหนาแน่นของประชากรเป็นรายตำบล
 - ประชากรของเทศบาลตำบลลู่โขงโก-ลก พิจารณาถึงขนาดความหนาแน่นประชากร องค์ประกอบของประชากร การเปลี่ยนแปลงและการคาดประมาณประชากรในอนาคต

- โครงสร้างทางเศรษฐกิจ จะแยกการศึกษาเป็น 2 ระดับ เช่นกัน กล่าวคือ
 - ระดับจังหวัด พิจารณาโครงสร้างเศรษฐกิจจากการศึกษาวิเคราะห์ถึงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม โดยแยกอธิบายเป็นภาคเกษตรกรรม (primary sector) ภาคการผลิต (secondary sector) และภาคการบริการ (tertiary sector) ตลอดจนวิเคราะห์รายได้จากภาษีอากรเป็นรายอำเภอด้วย
 - เศรษฐกิจของเทศบาลตำบลสุโขทัยโก-ลก เป็นการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงฐานะทางเศรษฐกิจของเทศบาลตำบลสุโขทัยโก-ลก โดยทำวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการอุตสาหกรรม การพาณิชย์ และในที่สุดก็จะเป็นการพิจารณาถึงการคลังท้องถิ่นของชุมชนแห่งนี้
 - การบริการสังคม ศึกษาถึงประสิทธิภาพและศักยภาพในการให้บริการแก่ชุมชนในด้านการศึกษาการสาธารณสุขและการรักษาความปลอดภัย
 - ระบบถนน ศึกษาถึงโครงข่าย ระบบของถนน ตลอดจนผิวการจราจร
 - สาธารณูปโภค เน้นทำการศึกษาถึงขอบเขตและประสิทธิภาพในการให้บริการเกี่ยวกับการไฟฟ้า ประปา การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล การระบายน้ำเสียและน้ำโสโครก เป็นต้น

จึงสรุปได้ว่า บทนี้ เป็นการศึกษาถึงข้อมูลที่ใช้ให้เห็นบทบาทและสถานการณ์ของเทศบาลตำบลสุโขทัยโก-ลก ในระดับจังหวัดระดับหนึ่งและอีกระดับหนึ่ง เป็นการศึกษาถึงสภาพปัจจุบัน (existing condition) ของชุมชน ซึ่งเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่มีประโยชน์ต่อการวางแผนทางพัฒนาพื้นที่ในอนาคต เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเป็นจริงที่เป็นอยู่

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดนราธิวาส

ความจำเป็นประการหนึ่งที่นักวางแผนจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ก็คือ ก่อนที่ทำการการศึกษาถึงพื้นที่ทำการศึกษานั้น ก็ต้องทำความเข้าใจกับพื้นที่ที่ผูกพันกันอย่างคร่าว ๆ ก่อน และโดยที่ชุมชนเมืองสุโขทัยโก-ลก นั้น เป็นชุมชนในหนึ่งของจังหวัดนราธิวาส ฉะนั้น เพื่อความสมบูรณ์ของการศึกษาคั้งนี้จึงขอกล่าวถึงข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดนราธิวาสก่อนเป็นเบื้องต้น

สภาพทางภูมิศาสตร์

จังหวัดนราธิวาสตั้งอยู่บนฝั่งทะเลด้านตะวันออกของแหลมมลายู เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่

ทางตอนใต้สุดของประเทศไทย ตั้งอยู่ที่เส้นรุ้งที่ 6 26 เหนือ และเส้นแวงที่ 101 50 ตะวันออก มีระดับพื้นที่สูงจากน้ำทะเลปานกลางเฉลี่ย 3.57 เมตร ตั้งอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 1,189 กิโลเมตรโดยทางรถยนต์ ส่วนเส้นทางรถไฟจากกรุงเทพฯ ถึงสถานีรถไฟ ดันหยงมีลี่ อ.ระแงะ ประมาณ 1,116 กิโลเมตร จังหวัดนราธิวาสมีเนื้อที่ทั้งสิ้น 4,227.75 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2,642,000 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้คือ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดปัตตานี
ทิศใต้	ติดต่อกับรัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอไทย ประเทศมาเลเซีย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดยะลา

ลักษณะภูมิประเทศนั้น ประกอบด้วย 5 กลุ่มใหญ่ คือ

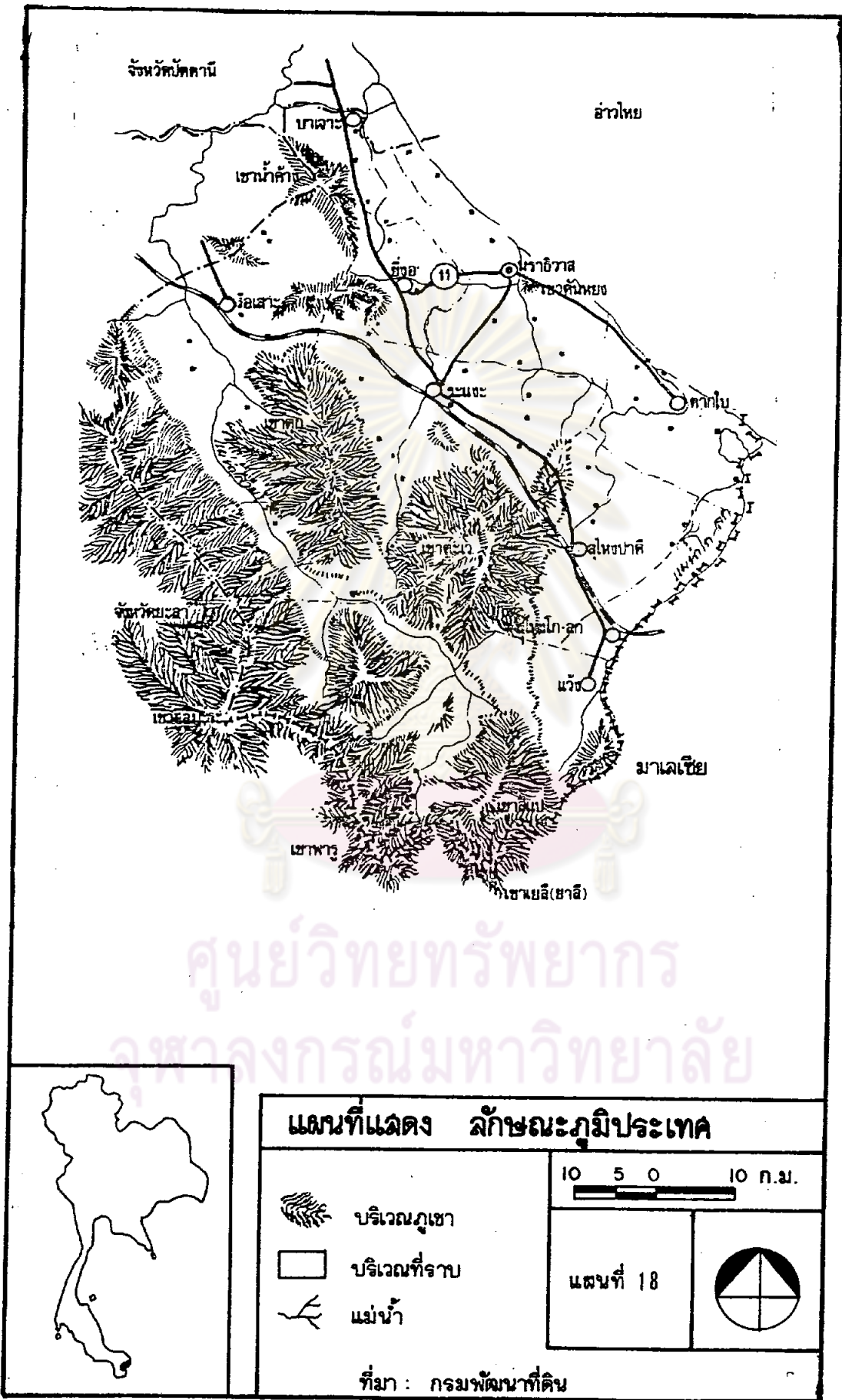
ก. หาดทราย (beach) และสันทราย (beach ridges) มีเนื้อที่ประมาณ 119.81 ตารางกิโลเมตร (ร้อยละ 2.83) พอเป็นแนวยาวไปตามริมฝั่งทะเลซึ่งวางตัวในเหนือใต้ของ ด้านทิศตะวันออก เกิดจากการพัฒนาของกระแสน้ำไปกับลมบริ เวลช่ายหาดส่วนใหญ่จะใช้ปลูกมะพร้าว

ข. ที่ลุ่มต่ำมาก (depression) มีเนื้อที่ประมาณ 434.68 ตารางกิโลเมตร (ร้อยละ 10.27) พบมากบริเวณด้านตะวันออกมีสภาพเป็นแอ่งยาวอยู่ระหว่างสันทรายเป็นที่ลุ่มน้ำขังเกือบตลอดปี ชาวบ้าน เรียกว่า "พรุ" มักจะมีต้นเลม็ดขึ้นอยู่ทั่วไป

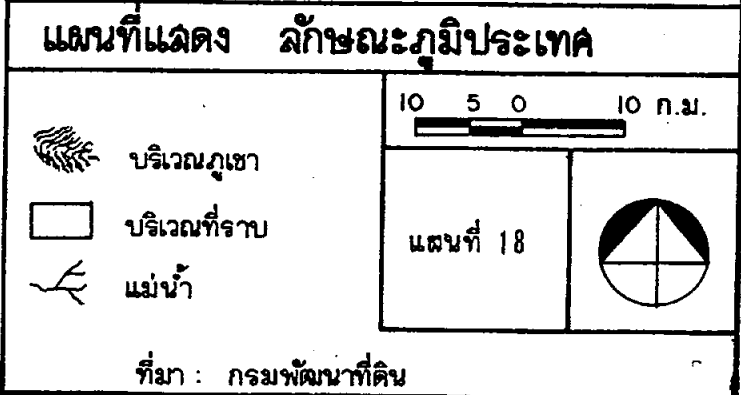
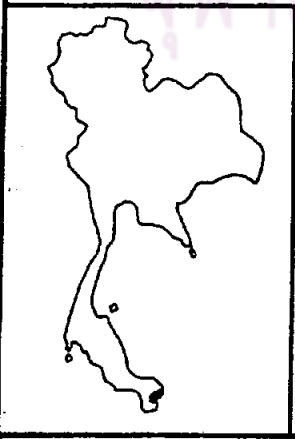
ค. ที่ต่ำราบเรียบและไหลล้นน้ำระดับต่ำ (flood plain and low terrace) มีพื้นที่ 633,55 ตารางกิโลเมตร มีความลาดชันน้อยกว่า 2 เปอร์เซ็นต์ ใช้ทำนา พบในพื้นที่ที่อยู่ถัดจากที่ลุ่มต่ำมาก ถัดเข้ามาทางทิศตะวันตก ทางบริเวณตอนกลางของจังหวัดกินบริเวณยาวขนานไปกับแนวฝั่งทะเล

ง. ที่ดอน (upland) มีเนื้อที่ประมาณ 1,317.09 ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ 31.14 พื้นที่นี้ประกอบด้วย บริเวณสันดินริมน้ำ (levee) บริเวณที่ราบไหลล้นน้ำระดับกลางและระดับสูง (middle and high terrace) และบริเวณพื้นผิวที่เสียดังจากการกัดกร่อน (erosional surface) และที่ลาดเชิงเขา (food hill slope)

จ. เขา (hills) และภูเขา (mountains) มีพื้นที่ประมาณ 1,726.42 ตารางกิโลเมตร (ร้อยละ 40.80) ปกคลุมพื้นที่ด้านทิศตะวันตกเกือบทั้งหมดของจังหวัด ภูมิประเทศที่ลุ่มชันชันเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งซึ่งแยกมาจากทิวเขาสันกาลาคีรี ซึ่งเป็นทิวเขาที่มีความยาว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 ลุกลองกรณ์มหาวิทยาลัย

ทั้งสิ้นกว่า 400 กิโลเมตร และเป็นทิวเขาที่แบ่งเขตแดนประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย (ดูแผนที่ 18)

ส่วนสภาพภูมิอากาศนั้น จังหวัดนราธิวาส มี 2 ฤดูกาล คือ ฤดูร้อน ซึ่งจะเริ่มเดือนมีนาคม ถึงเดือนมิถุนายน กับฤดูฝน ซึ่งจะเริ่มเดือนกรกฎาคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ของปีถัดไป มีอุณหภูมิเฉลี่ย 27.95 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุด 36.5 องศาเซลเซียสในเดือนสิงหาคม และอุณหภูมิต่ำสุด 20.0 องศาเซลเซียส ราวเดือนมกราคม ปริมาณน้ำฝนในรอบปี พ.ศ. 2524 มีฝนตกทั้งสิ้น 152 วัน วัดได้ 2,348.7 มิลลิเมตร มีฝนตกมากที่สุดในเดือนพฤศจิกายน

จังหวัดนราธิวาสมีแม่น้ำที่สำคัญ 3 สายด้วยกันคือ

- ก. แม่น้ำบางนรา ไหลผ่านอำเภอสุไหงปาดี อำเภอระแงะ อำเภอตากใบ ไหลลงสู่ทะเลที่อำเภอเมืองนราธิวาส
- ข. แม่น้ำโก-ลก กั้นพรมแดนระหว่างไทยกับมาเลเซีย ไหลผ่านอำเภอแว้ง อำเภอสุไหงโก-ลก และไหลลงสู่ทะเลที่อำเภอตากใบ
- ค. แม่น้ำลำยบุรี ไหลผ่านอำเภอแว้ง อำเภอระแงะ อำเภอเรือเลาะ จังหวัดนราธิวาส และอำเภอรามัน จังหวัดยะลา แล้วไหลลงสู่ทะเลที่อำเภอลำยบุรี จังหวัดปัตตานี

การปกครอง

จังหวัดนราธิวาส แบ่งการบริหารราชการส่วนภูมิภาคออกเป็น 10 อำเภอกับอีก 1 กิ่งอำเภอ (พ.ศ. 2524) 68 ตำบล และ 425 หมู่บ้าน โดยมีอำเภอระแงะ เป็นอำเภอที่มีพื้นที่ใหญ่ที่สุด รัฐบาลมีนโยบายจะแยกตำบลจะแนะออกเป็นกิ่งอำเภอจะแนะในเร็ว ๆ นี้ ส่วนอำเภอที่มีขนาดเล็กที่สุดคือ อำเภอสุไหงโก-ลก ซึ่งประกอบด้วยพื้นที่เพียง 4 ตำบล เท่านั้น (ดูรายละเอียดในตาราง 58 ในภาคผนวก)

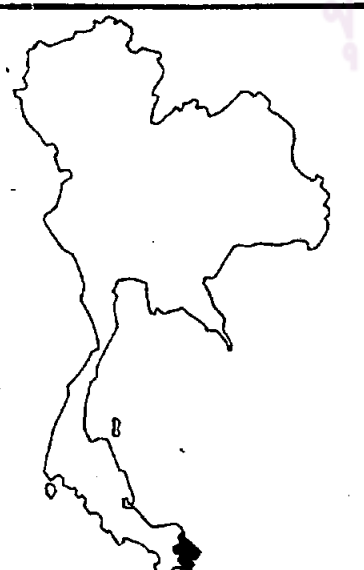
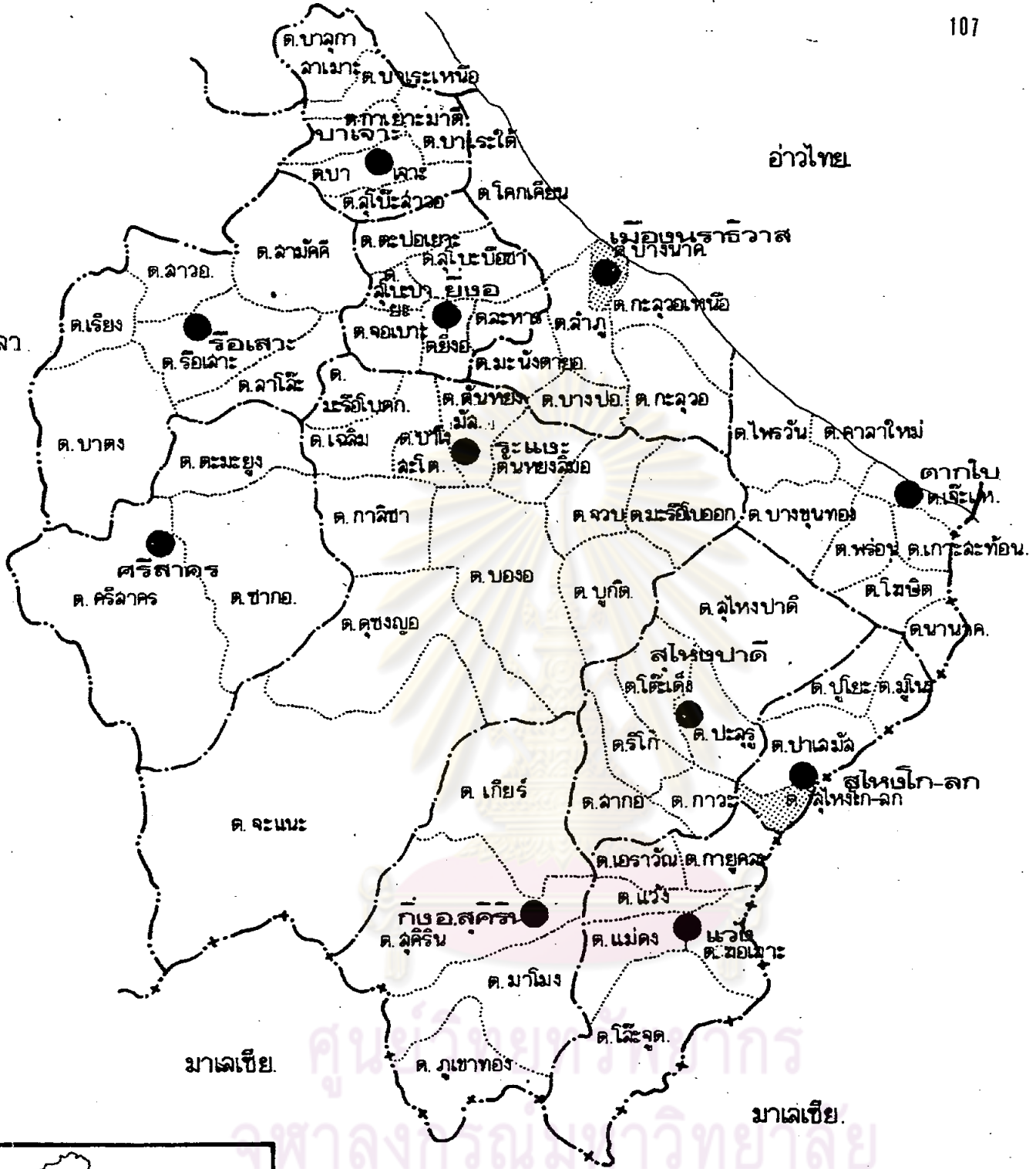
มีเทศบาล 2 แห่ง และสุขาภิบาล 8 แห่ง ได้แก่

เทศบาล

1. เทศบาลเมืองนราธิวาส
2. เทศบาลตำบลสุไหงโก-ลก

สุขาภิบาล

1. สุขาภิบาลตันหยงมัส อำเภอระแงะ
2. สุขาภิบาลเรือเลาะ

แผนที่แสดง เขตการปกครอง จ. นราธิวาส.

<p>เขตประเทศ</p> <p>เขตจังหวัด</p> <p>เขตอำเภอ</p> <p>เขตตำบล</p> <p>ที่ตั้งอำเภอ</p> <p>ตำบลที่เป็นเขตเทศบาล</p>	<p>5 0 5 10 15 20กม.</p>
<p>แผนที่ 19</p>	
<p>ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ</p>	

3. ลู่ขาริบาลคร์ล้าคร
4. ลู่ขาริบาลปะลฐ อ้าเกอลู่โงงปาด
5. ลู่ขาริบาลแวง
6. ลู่ขาริบาลบาเจอะ
7. ลู่ขาริบาลย้งอ
8. ลู่ขาริบาลตากใบ

จากแผนที่ 19 จะเห็นว่าบริเวณที่ราบชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของจังหวัด ตลอดจน บริเวณชายแดนด้านตะวันออกจะมีการแบ่งพื้นที่ปกครองระดับตำบลมากมายเป็นพื้นที่เล็ก ๆ ซึ่ง บริเวณดังกล่าวนี้เองที่เป็นบริเวณที่มีการตั้งถิ่นฐานที่หนาแน่นนั่นเอง

การคมนาคม

การคมนาคมในจังหวัดนราธิวาสสามารถกระทำได้ 3 ทางคือ

ก. การคมนาคมทางบก การคมนาคมทางบกมี 2 รูปแบบด้วยกันคือ

- ทางถนน จังหวัดนราธิวาส มีเส้นทางรถยนต์ติดต่อระหว่างจังหวัด ทั้งที่เป็นรถโดยสารประจำทางและบริการแท็กซี่จากจังหวัดนราธิวาสไปยังจังหวัดยะลา ปัตตานี สงขลา และอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา นอกจากนี้ การคมนาคมระหว่างอำเภอภายในจังหวัดก็กระทำได้อย่างทั่วถึงด้วยเช่นกัน
- ทางรถไฟ จังหวัดนราธิวาสมีสถานีรถไฟที่สำคัญ 3 สถานีด้วยกันคือ สถานีรถไฟหรือเลาะ ตันหยงมัลและลู่โงงโก-ลก ซึ่งนับเป็นสถานีที่ทำการขนถ่ายสินค้าต่าง ๆ จากแหล่งอื่นเข้าสู่จังหวัดนราธิวาส

ข. ทางน้ำ การคมนาคมทางน้ำของจังหวัดนราธิวาส ไม่เป็นที่นิยมมากนัก แม้ว่าจะมีแม่น้ำที่สำคัญถึง 3 สายก็ตาม ทั้งนี้เพราะการคมนาคมทางถนนทำได้สะดวกกว่า และยังขาดท่าเรือที่ทันสมัย ท่าเทียบเรือเก่าที่มีอยู่ในปัจจุบันก็ใช้สำหรับเรือประมงเป็นหลัก

ค. ทางอากาศ จังหวัดนราธิวาสมีสนามบินพาณิชย์ 1 แห่ง ตั้งอยู่ที่บ้านทอน ตำบลโคกเคียน อำเภอเมืองนราธิวาส ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองนราธิวาสไปประมาณ 13 กิโลเมตร

ที่กล่าวมาตั้งแต่ต้นจะเห็นว่ามีการเน้นหนักทางด้านกายภาพเป็นหลัก เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะพื้นที่ของจังหวัดนราธิวาส ส่วนในเรื่องเกี่ยวกับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ

และประชากรในระดับจังหวัดนั้น ผู้ศึกษาจะเล่นรอยละเหียดในหัวข้อเกี่ยวกับโครงสร้างทาง เศรษฐกิจและประชากร เพื่อให้เกิดความละตวกในการศึกษาเปรียบเทียบกับตนเอง และหลังจาก ที่ได้ทำความรู้จักข้อมูลเบื้องต้นของจังหวัดนราธิวาสแล้ว ผู้ศึกษาก็จะขอกกล่าวถึงรายละเหียดของ พื้นที่ที่ทำการศึกษาในครั้งนี้โดยจะ เริ่มต้นจากประวัติความเป็นมาของชุมชนเมืองลู่โหวง โท-ลก

ประวัติความเป็นมาของชุมชนเมืองลู่โหวง โท-ลก

ก่อนที่จะกล่าวถึงประวัติความเป็นมาของเทศบาลตำบลลู่โหวง โท-ลก ขอกกล่าวถึงความ เป็นมาของพื้นที่อำเภอลู่โหวง โท-ลก เสียก่อน กล่าวคือ คำว่า "ลู่โหวง โท-ลก" ที่ใช้เรียกชื่อ อำเภอและชุมชนแห่งนี้นั้น เรียกตามชื่อคลองสายหนึ่งที่ไหลผ่านอำเภอนี้อันเป็นคลองที่กั้นพรมแดน ระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย คำว่า "ลู่โหวง โท-ลก"¹ เป็นภาษามาเลเซีย 2 คำ คือ คำว่า "ลู่โหวง" ซึ่งแปลว่า "คลอง" กับคำว่า "โท-ลก" ซึ่งเพี้ยนมาจากคำว่า "ขอเลาะะ" ซึ่งหมายถึง "มีดปลายงอ" เมื่อนำเอาสองคำนี้มาสนธิเข้าด้วยกันจึงหมายถึง "คลองคด" ดัง ลักษณะของร่องน้ำที่ปรากฏในบริเวณนี้เอง

อำเภอลู่โหวง โท-ลกนั้น ในอดีตเป็นเพียงตำบลหนึ่งเรียกว่า ตำบลปุโยะ ขึ้นกับอำเภอ ลู่โหวงป่าตี ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2403 ตำบลปุโยะ ถูกแบ่งออกเป็น 3 ตำบล คือ ตำบลปุโยะ ตำบลปาเลมัส และตำบลลู่โหวง โท-ลก ครั้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2491 ได้ยกฐานะพื้นที่ 3 ตำบลดังกล่าวขึ้นเป็นกิ่งอำเภอ ขึ้นกับอำเภอลู่โหวงป่าตี มีเขตการปกครองดังนี้คือ ตำบล ลู่โหวง โท-ลก ตำบลปาเลมัส ตำบลปุโยะ และได้โอนตำบลมูโนะในท้องที่อำเภอตากใบ (จังหวัด นราธิวาส) มารวมเข้าด้วยกันเป็น 4 ตำบล ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2495 ก็ได้ทำการก่อสร้างที่ ทำการกิ่งอำเภอขึ้นในตำบลปาเลมัส แล้วได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2496 เรียกว่า อำเภอลู่โหวง โท-ลก นับเป็นอำเภอลำดับที่ 9 ของจังหวัดนราธิวาส มี อาณาเขตติดต่อ คือ :

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอปาเลมัส รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอลู่โหวงป่าตี จังหวัดนราธิวาส

อำเภอลู่โหวง โท-ลก ประกอบด้วยพื้นที่ทั้งหมด 139.4 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ

¹ ประวัติอำเภอลู่โหวง โท-ลก เอกสาร ไร่เนียว หน้า 2.

87, 125 ไร่ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 4 ตำบล 13 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้นในปี พ.ศ. 2524 จำนวน 36,753 คน (ดูจากตาราง 17)

ตารางที่ 17 แสดงการปกครองและประชากรของอำเภอสุโขทัย โท-ลก ปี พ.ศ. 2524

ตำบล	พื้นที่ (กม ²)	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนครอบครัว	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
สุโขทัย โท-ลก	22.5	-	4, 433	11, 037	11, 439	22, 476
บุญยะ	35.0	5	553	2, 563	2, 563	5, 057
บุญยะ	36.94	4	999	2, 565	2, 494	5, 059
ป่าเลมย์	45.0	4	900	1, 952	1, 997	3, 949
รวมทั้งอำเภอ		13	6, 885	18, 117	18, 424	36, 541

จะเห็นว่าตำบลสุโขทัย โท-ลก นั้นเป็นตำบลที่มีพื้นที่น้อยที่สุด แต่มีประชากรและครัวเรือนมากที่สุดของอำเภอ โดยที่ประชากร 22, 476 คน อาศัยอยู่ในตำบลสุโขทัย โท-ลก และเนื่องจากตำบลสุโขทัย โท-ลก ทั้งพื้นที่เป็นเขตเทศบาล จึงทำให้อำเภอสุโขทัย โท-ลก มีสัดส่วนประชากรเมืองสูงที่สุดของจังหวัดนราธิวาส คือ 60.71 % 32 29

สำหรับเทศบาลตำบลสุโขทัย โท-ลก นั้น เป็นชุมชนเมืองชายแดนที่มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลป่าเลมย์ รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย โดยเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2483 ได้มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะพื้นที่ตำบลสุโขทัย โท-ลก ทั้งหมด ขึ้นมาเป็นเทศบาลตำบลสุโขทัย โท-ลก มีเนื้อที่ 22 ตารางกิโลเมตร ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลใหม่ โดยได้ประกาศในพระราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่มที่ 83 ตอนที่ 21 ลงวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2509 ขยายเขตเทศบาลออกไปทางทิศเหนือเข้าไปในเขตพื้นที่ตำบลป่าเลมย์ อำเภอสุโขทัย โท-ลก อีก 0.5 ตารางกิโลเมตร ปัจจุบันจึงมีพื้นที่ทั้งหมด 22.5 ตารางกิโลเมตร มีอายุถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2524) 43 ปี มีประชากรทั้งสิ้น 22, 476 คน

โครงสร้างทางกายภาพ

ที่ตั้งและอาณาเขต

เทศบาลตำบลสุโขทัย โท-ลก มีทำเลที่ตั้งอยู่บนพื้นที่ราบลุ่มน้ำโขง-ลก ซึ่งเป็นแม่น้ำ

นานาชาติที่กินเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถไฟ 1, 143 กิโลเมตร หรือ 1, 667 กิโลเมตร โดยทางรถยนต์ มีอาณาเขตดังต่อไปนี้ กล่าวคือ

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลปาล์มสี อำเภอลำโพง โท-ลก ความยาว 6. 4 กิโลเมตร ซึ่งเป็นที่ราบค่อนข้างสูง

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลกาญจนา อำเภอสว่าง ความยาว 4. 3 กิโลเมตร เป็นที่ราบและที่ลุ่มน้ำขังในบางบริเวณ

ทิศตะวันออก จรดแม่น้ำโท-ลก มีความยาว 8. 6 กิโลเมตร อันเป็นแม่น้ำที่กินชุมชนลำโพง โท-ลก ของไทย กับชุมชนสันตูปันยัง ของมาเลเซีย ซึ่ง 2 ชุมชนนี้ กล่าวได้ว่า เกือบจะเป็นชุมชนเดียวกัน เพียงแต่ว่า ตั้งอยู่ภายใต้การปกครองของคนละประเทศเท่านั้น

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลริ โท และตำบลปะลู่ อำเภอลำโพงปาดี ความยาว 4. 1 กิโลเมตร มีพื้นที่เป็นภูเขาและที่เนินสูง ที่มีสภาพเป็นส่วนยางพารา

เทศบาลตำบลลำโพง โท-ลก นั้นนับว่ามีสภาพที่ตั้งที่ได้เปรียบหลายด้าน เพราะเป็นเมืองที่ตั้งอยู่ติดกับเขตแดนที่เปิดโอกาสให้ประชากรทั้งสองประเทศนั้น ทำการเดินทางติดต่อกันได้อย่างเสรี และยังมีที่ตั้งที่เป็นศูนย์กลางทางด้านคมนาคมในพื้นที่บริเวณนี้ด้วย

สภาพภูมิประเทศ

เทศบาลตำบลลำโพง โท-ลก ตั้งอยู่บนพื้นที่ที่มีหลายระดับ ประกอบด้วยพื้นที่ที่เป็นที่สูง ที่ราบต่ำ และพื้นที่น้ำขังตลอดปี ที่ชาวบ้านเรียกว่า "พรุ" โดยพื้นที่ที่เป็นที่สูงจะอยู่ตอนเหนือและตะวันตกแล้วค่อย ๆ ลาดต่ำลงเป็นที่ราบทางด้านตะวันออกจนจรดลุ่มน้ำโท-ลก ซึ่งเป็นสันตินรมน้ำ พื้นที่สูงจะมีระดับสูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 20 เมตร ซึ่งสามารถแยกอธิบายลักษณะพื้นที่ได้ 3 พื้นที่ คือ

ตารางที่ 18 บริเวณหน้าท่วม

1. ถนนเจริญเขต ซอยภูธร	ระยะทาง	450	เมตร
2. ซอยหลัง โทรศัพท	"	20	"
3. ถนนประเวศชลธี	"	270	"
4. ถนนวิถิอุทก	"	270	"
5. ถนนเจริญเขต ซอย 1	"	300	"
6. ถนนเจริญเขต ซอย 2	"	350	"
7. ถนนเจริญเขต ซอย 3	"	150	"
8. ถนนเจริญเขต ซอย 5	"	80	"
9. ซอยหลัง โรงงานบะหมี่	"	380	"
10. ถนนอารีพมรรคา	"	170	"
11. ถนนชลธารเขต	"	60	"
12. ซอยฮับฮี่	"	20	"
13. ซอยระหว่างถนนประเวศชลธีกับถนนวิถิอุทก	"	100	"

ที่มา : กองช่าง สำนักงานเทศบาลตำบลคู่มือโขง โท-ลก จ.นราธิวาส

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พื้นที่ที่เป็นที่เนินสูง หรือเนินเขา ทางด้านเหนือและด้านตะวันตกของเทศบาล มีลักษณะเป็นเนินที่ไม่ค่อยสูงนัก จุดที่สูงที่สุดจะสูงไม่เกิน 20 เมตร สูงกว่าระดับน้ำทะเล พื้นที่ส่วนนี้มักจะใช้ปลูกพืชสวน เช่น ฝรั่งพาราและปลูกผลไม้ (เงาะ ลางล่าด และทุเรียน) เป็นหลัก

พื้นที่ราบ เป็นพื้นที่ที่อยู่ระหว่างที่สูงทางด้านทิศเหนือและด้านตะวันตก กับพื้นที่ราบน้ำท่วมของแม่น้ำโก-ลก ทางด้านตะวันออก พื้นที่ส่วนนี้เองที่ถูกใช้เป็นที่ตั้งของชุมชนเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งศูนย์กลางของชุมชน อันเป็นศูนย์กลางการค้านั้นจะตั้งอยู่ในที่ต่ำ ส่วนที่สูงขึ้นมาจะใช้เป็นที่พักอาศัยเป็นส่วนใหญ่

พื้นที่น้ำท่วมถึง และพื้นที่น้ำขังทางด้านตะวันออกติดกับแม่น้ำโก-ลก เป็นพื้นที่ที่ตั้งของที่พักอาศัยเป็นหลัก และมีโรงงานอุตสาหกรรมปะปนอยู่บ้าง จากการสำรวจสภาพน้ำท่วมของสำนักงานเทศบาล เมื่อปี พ.ศ. 2524 สรุปได้ว่ามีถนนตรอกและซอยที่อยู่ริมน้ำ และได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมทั้งหมด 13 สาย และมีถนนที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด คือ ซอยภูธร ซอยหลังโรงงานบะหมี่ และซอยเจริญเขต 2 ตามลำดับ

ส่วนพื้นที่น้ำขัง หรือ "พรุ" นั้น มักจะอยู่ติดกับพื้นที่น้ำท่วมถึง มีสภาพที่น้ำขังตลอดทั้งปี ส่วนใหญ่ยังคงถูกปล่อยทิ้ง โดยไม่ได้มีการใช้ประโยชน์เลย

สรุปได้ว่า เทศบาลตำบลสุไหงโก-ลก มีสภาพทางกายภาพที่ดี คือ ชุมชนตั้งอยู่ตรงเขตแดน เป็นจุดศูนย์กลางการคมนาคมทางบกที่สามารถติดต่อกับบริเวณใกล้เคียงได้สะดวกทั้งทางฝั่งไทยและฝั่งประเทศมาเลเซีย

การคมนาคมติดต่อกับบริเวณใกล้เคียง

การคมนาคมขนส่งถือเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นศูนย์กลาง (centrality) ของชุมชน ชุมชนที่ตั้งอยู่ตรงจุดที่เป็นศูนย์กลางทางการคมนาคมมักจะได้เปรียบกว่าชุมชนที่เป็นแต่เพียงทางผ่านอย่างเดียว ส่วนชุมชนเมืองสุไหงโก-ลก นั้น สามารถจะทำการคมนาคมติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง 3 รูปแบบ

การคมนาคมทางถนน

จังหวัดนราธิวาสมีเส้นทางรถยนต์โดยสารติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง และการติดต่อกันภายในจังหวัดก็กระทำได้สะดวก จากการศึกษาเส้นทางรถยนต์โดยสาร (ตารางที่ 19) แสดงให้เห็นว่าเทศบาลเมืองนราธิวาสมีเส้นทางติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง 10 เส้นทาง รองลงมาก็เป็นชุมชนสุไหงโก-ลก โดยมีเส้นทางรถยนต์โดยสารทั้งสิ้น 5 เส้นทาง (แผนภาพ 8) ดังนี้

รายละเอียดดังนี้

ก. เส้นทางสุโขทัย โโก-ลก - สุโขทัย - นครราชสีมา (ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 4056) เส้นทางสายนี้เชื่อมต่อกับชุมชนสุโขทัย โโก-ลก ทางด้านทิศตะวันตกกับถนนสายเอเชีย 18 และถนนประชาธิปไตย เป็นเส้นทางที่ผ่านสุโขทัยบาลปะจรุ อำเภอสุโขทัย ซึ่งอยู่ห่างจาก สุโขทัย โโก-ลก เพียง 12 กิโลเมตร แล้วก็เชื่อมต่อกับชุมชนเมืองนครราชสีมาได้อีกเป็นระยะทาง 55 กิโลเมตร

ข. เส้นทางสุโขทัย โโก-ลก - สุโขทัย โดยอาศัยเส้นทาง 4056 ใหม่ที่แยกออกจาก เส้นทาง 4056 สายเก่า แล้วอ้อมเข้าสู่สุโขทัย โโก-ลก ทางถนนสาย 4057 ทางทิศใต้

ค. เส้นทางสุโขทัย โโก-ลก - เขตแดน - โกตาบารู รัฐกลันตัน ติดต่อกับชุมชน สุโขทัย โโก-ลก ทางทิศตะวันออกทางถนนสายเอเชีย 18 เป็นเส้นทางที่ผ่านชุมชนสันตูปันยัง อัน เป็นชุมชนชายแดนของมาเลเซีย จากจุดนี้ก็สามารถติดต่อกับเมือง โกตาบารู (เมืองหลวงของรัฐ กลันตัน) เส้นทางนี้ยังเป็นเส้นทางหลักที่ประชาชนชายแดนบริเวณนี้ใช้สัญจรไปมาหาสู่กัน

ง. เส้นทางสุโขทัย โโก-ลก - ตากใบ อาศัยเส้นทางหลวงจังหวัดหมายเลข 4057 เป็นระยะทาง 35 กิโลเมตร เข้าสู่ชุมชนสุโขทัย โโก-ลก ทางด้านเหนือทางถนนทรายทอง 3 และ ทรายทอง 4 เส้นทางนี้ยังสามารถติดต่อกับชุมชนเมืองนครราชสีมาอีกด้วย

จ. เส้นทางสุโขทัย โโก-ลก - แฉ่ง - สุโขทัย โดยใช้เส้นทางหลวงจังหวัดหมายเลข 4057 เข้าสู่ชุมชนสุโขทัย โโก-ลก ทางทิศใต้ทางถนนเจริญเขต

เส้นทางทั้ง 5 สายนี้มีรถโดยสารประจำทางวิ่งบริการตลอดสาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 แสดงเส้นทาง การ โดยสารประจำทางของจังหวัดนราธิวาส ปี 2524

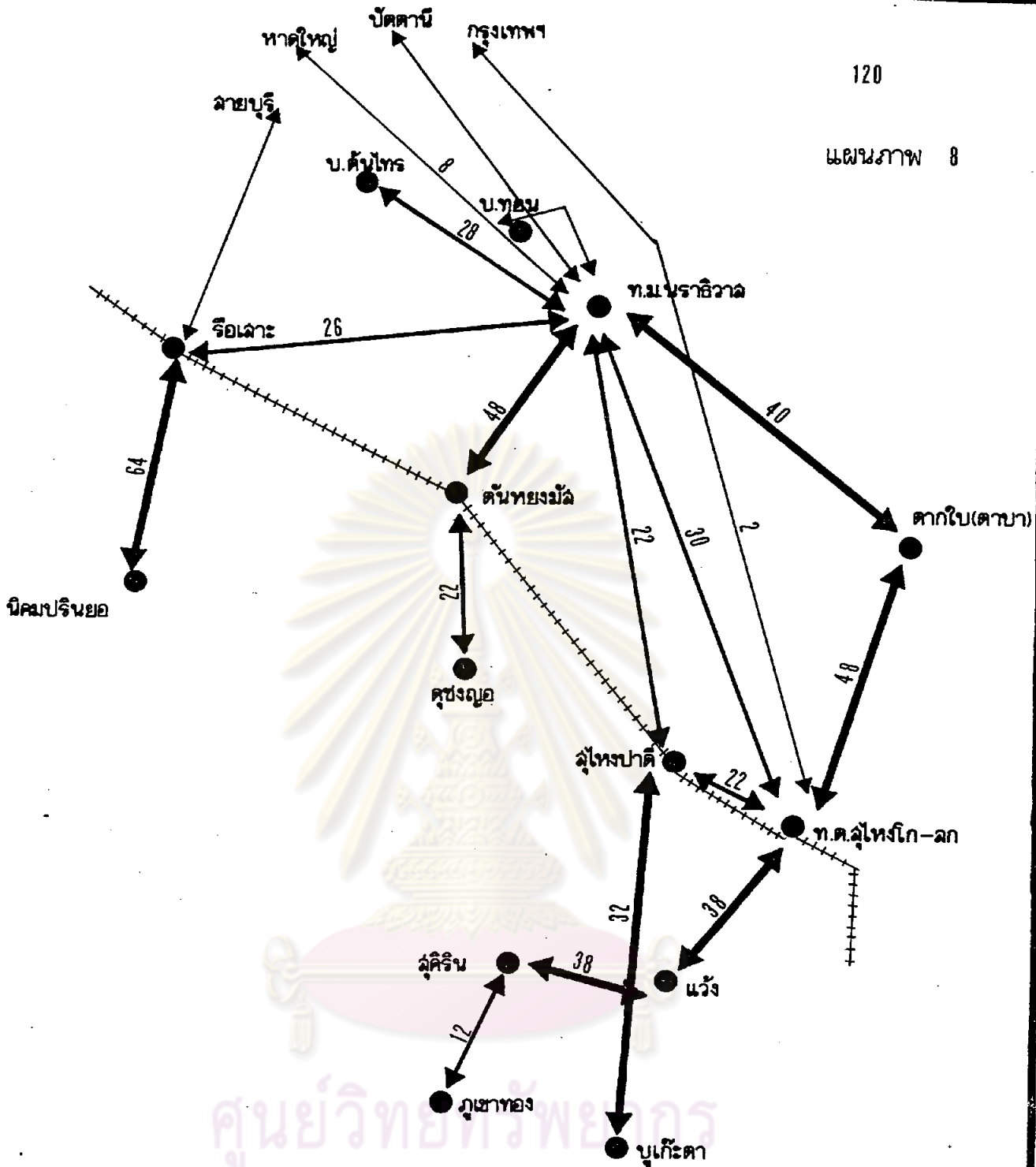
เส้นทาง	ชื่อเส้นทาง	ระยะทาง (ก.ม.)	จำนวนรถ (คัน)	จำนวนเที่ยว
<u>หมวด 1.</u> (เขตเทศบาล)	-	-	-	-
<u>หมวด 2.</u> (กทม - ต่างจังหวัด)	กทม - สุโหลง โท-ลก	1,249	4	2
<u>หมวด 3.</u> (ระหว่างจังหวัด)				
- น.ล.ภาคใต้ขนส่ง	หาดใหญ่ - นราธิวาส	236	9	8
- บัตตานีขนส่ง	บัตตานี - นราธิวาส	100	29	-
- ลีมานเจริญมิตรขนส่ง	รีอเลาะ - ลายบุรี	38	34	-
<u>หมวด 4.</u> (ขนส่ง)				
- ลีหนราธิวาสขนส่ง	นราธิวาส - ต้นหยงมัล	22	35	48
- ลีหนราธิวาสขนส่ง	นราธิวาส - รีอเลาะ	53	10	26
- ลีหนราธิวาสขนส่ง	นราธิวาส - สุโหลง โท-ลก	67	10	30
	ช่วง นราธิวาส - สุโหลงปาดิ	52	20	22
	ช่วงสุโหลงปาดิ - สุโหลง โท-ลก	15	19	22
- ลีหกรณียนต์โดยสารบาเจาะ	นราธิวาส - บ้านตันไทร	38	66	28
- ลีหกรณียนต์โดยสารแว้ง	สุโหลง โท-ลก - กิ่ง อ. ลูคีริน	35	10	16
	ช่วงสุโหลง โท-ลก - แว้ง	17	20	38
	ช่วง อ.แว้ง - กิ่ง อ. ลูคีริน	18	20	38
- บริษัท ลีหนราธิวาสขนส่ง	นราธิวาส - ตาบา	41	48	40
	นราธิวาส - บ้านทอน	15	-	-
- บริษัท D.L. นราธิวาส จำกัด	ต้นหยงมัล - ตูซำญอ	16	53	22
- บริษัท ลีหนราธิวาสขนส่ง	สุโหลง โท-ลก - นราธิวาส (ข)	67	10	30
	กิ่ง อ. ลูคีริน - ภูเขาทอง	37	6	12

ตารางที่ 19 (ต่อ)

เส้นทาง	ชื่อเส้นทาง	ระยะทาง (ก.ม.)	จำนวนรถ (คัน)	จำนวนเที่ยว
<u>รถยนต์เล็ก</u>				
- สหกรณ์รถยนต์โดยสารรือเ่าะ	รือเ่าะ - ปารินยอม นิคมกาหลง	38	34	64
- สหกรณ์รถยนต์โดยสารแวง	ลู่โหวง โก-ลก - ตาบา, มูโนะ	41	27	48
- สหกรณ์รถยนต์โดยสารแวง	บ้านบุญเกะตา - ลู่โหวงปาด	32	24	32

ที่มา : สำนักงานขนส่ง จ. นครราชสีมา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เส้นทางและจำนวนเที่ยวของรถโดยสารภายในจังหวัด

ศูนย์วิทยุตำรวจ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความสำคัญของเส้นทางทั้ง 5 สาย ดังกล่าวหากพิจารณาจากปริมาณการจราจรที่สัญจรไปมาบนถนนแต่ละสาย นั้น ปรากฏว่าในปี พ.ศ. 2524 ปริมาณการจราจรที่เดินทางผ่านเข้า-ออก ชุมชนสุโหงโก-ลก โดยอาศัยเส้นทางทั้ง 5 สาย นั้นมีทั้งสิ้น 14, 981 คันต่อวัน

ตารางที่ 20 แสดงถึงปริมาณการจราจรเฉลี่ยต่อวันบนเส้นทางที่เชื่อมต่อกับสุโหงโก-ลก
ปี 2524

ชื่อเส้นทาง	ปริมาณการจราจรเฉลี่ย/วัน	
	คัน	%
1. สุโหงป่าต - สุโหงโก-ลก	1, 448	9.7
2. สุโหงป่าต - สุโหงโก-ลก	1, 858	12.4
3. สุโหงโก-ลก - เขตแดนฯ	5, 397	36.0
4. ตากใบ - สุโหงโก-ลก	3, 809	25.4
5. สุโหงโก-ลก - แวง	2, 469	16.5
รวม	14, 981	100.0

ที่มา : กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม

*หมายเหตุ ปริมาณการจราจร รวมทั้งรถจักรยานยนต์ และรถสามล้อเครื่องด้วย

ในจำนวน 14, 981 คันนี้ ปรากฏว่า เส้นทางสุโหงโก-ลก - เขตแดนฯ มีปริมาณการจราจรหนาแน่นที่สุด กล่าวคือ มีจำนวน 5, 397 คันต่อวัน หรือร้อยละ 36.0% ของยอดยานทั้งหมด รองลงมาใช้เส้นทางสุโหงโก-ลก - ตากใบ ร้อยละ 25.4 และเส้นทางสุโหงโก-ลก - แวง ร้อยละ 16.5 ตามลำดับ ดังได้แสดงไว้ในตารางที่ 20 แผนที่ 23

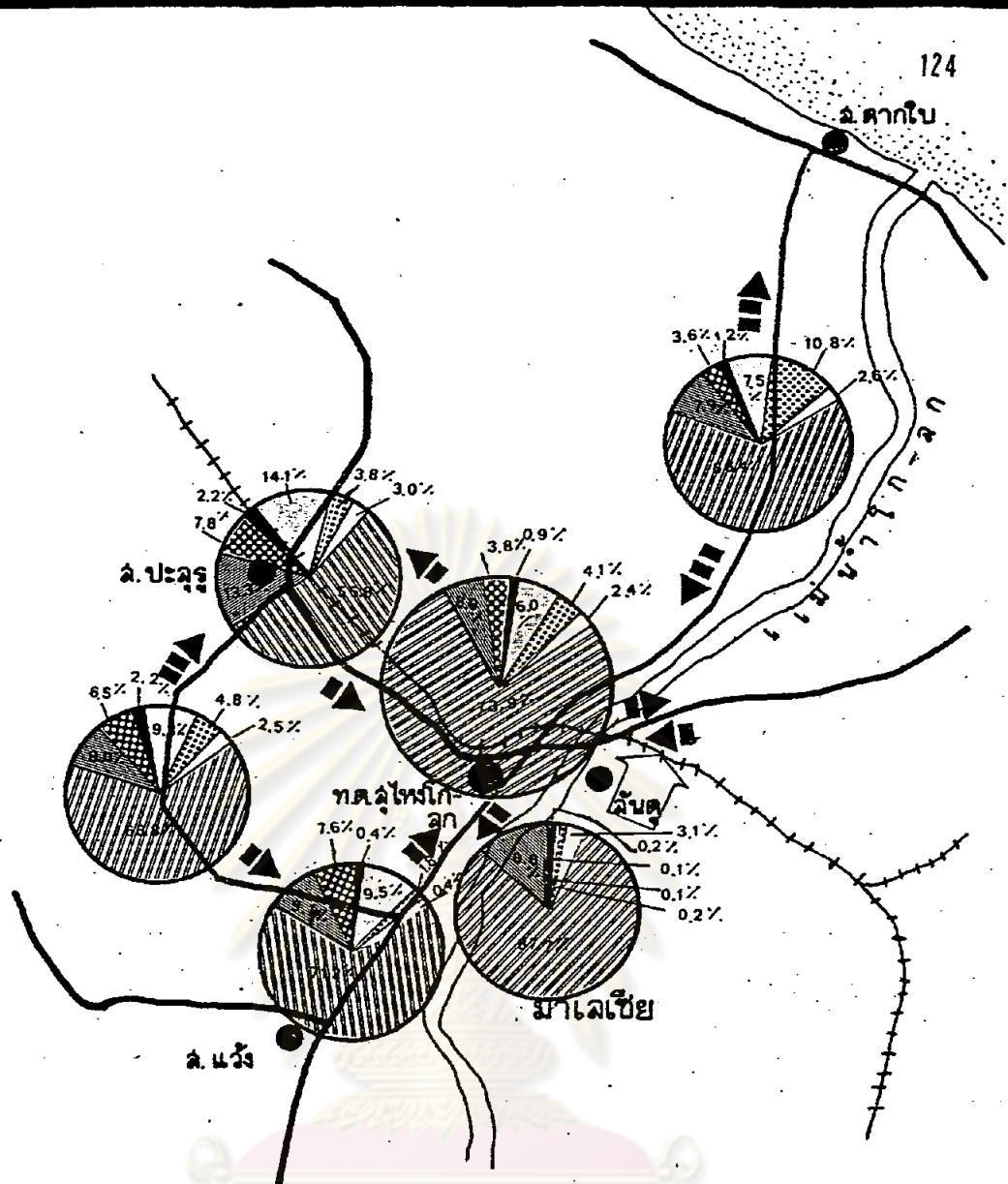
และถ้าหากจะพิจารณาถึงประเภทของยอดยานพาหนะจะเห็นว่า ร้อยละ 73.9 เป็นรถจักรยานยนต์และสามล้อถีบ รองลงมาก็เป็นรถยนต์ส่วนตัว แท็กซี่ร้อยละ 8.9 และรถบรรทุกขนาดเล็ก ร้อยละ 6.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 21 แสดงอัตราส่วนร้อยละของปริมาณการจราจรแต่ละประเภทบนเส้นทางที่เชื่อมต่อกับสี่ทาง โท-ลก พ.ศ. 2524

ชื่อเส้นทาง	ปริมาณการจราจรเฉลี่ยต่อวัน														
	รวม	รถยนต์นั่ง, แท็กซี่		รถยนต์โดยสาร 4 ล้อ		รถยนต์โดยสาร 6 ล้อขึ้นไป		รถบรรทุก 4 ล้อ		รถบรรทุก 6 ล้อ		รถบรรทุก 10 ล้อ		รถจักรยานยนต์สามล้อเครื่อง	
		จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
1. สี่ทางปาดิ - สี่ทาง โท-ลก	1,448	192	13.3	113	7.8	32	2.2	204	14.1	55	3.8	44	3.0	808	55.8
2. สี่ทางปาดิ - สี่ทาง โท-ลก	1,858	149	8.0	121	6.5	40	2.2	172	9.3	89	4.8	46	2.5	1,241	66.7
3. สี่ทาง โท-ลก - เขตแดนฯ	5,397	467	8.6	12	0.2	3	0.1	6	0.1	9	0.2	168	3.1	4,732	87.7
4. ตากใบ - สี่ทาง โท-ลก	3,807	300	7.9	139	3.6	46	1.2	285	7.5	413	10.8	98	2.6	2,528	66.4
5. สี่ทาง โท-ลก - แวง	2,469	223	9.1	188	7.6	10	0.4	234	9.5	44	1.8	11	0.4	1,759	71.2
รวม	14,981	1,331	8.9	573	3.8	131	0.9	901	6.01	610	4.1	367	2.4	11,068	73.9

ที่มา : กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่แสดง อัตราส่วนปริมาณการจราจรแต่ละประเภทของแต่ละเส้นทาง.

- รถยนต์นั่ง
- รถยนต์โดยสาร 4 ล้อ
- รถบรรทุก 4 ล้อ
- รถบรรทุก 6 ล้อ
- รถบรรทุก 10 ล้อ
- รถยนต์โดยสาร 6 ล้อขึ้นไป
- รถจักรยานยนต์ สามล้อเครื่อง

24
แผนที่

ดังนั้น ยวดยาน 3 ประเภทดังกล่าว จึงมีบทบาทสำคัญในการคมนาคมติดต่อในบริเวณนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชุมชนลุ่มไหง โก-ลก เองนั้น มีจักรยานยนต์รับจ้างประมาณ 2,500 คันที่จอดรอรับคนไปยังชายแดนเพื่อทำการขนส่งสินค้าไปมาระหว่างชายแดนไทยและมาเลเซีย ด้วยเหตุนี้จึงปรากฏว่ารถจักรยานยนต์เป็นพาหนะสำคัญของชุมชนแห่งนี้ และเส้นทางที่มีการจราจรคับคั่งที่สุดก็เป็นเส้นทางลุ่มไหง โก-ลก ไปยังเขตแดนฯ นั้นเอง

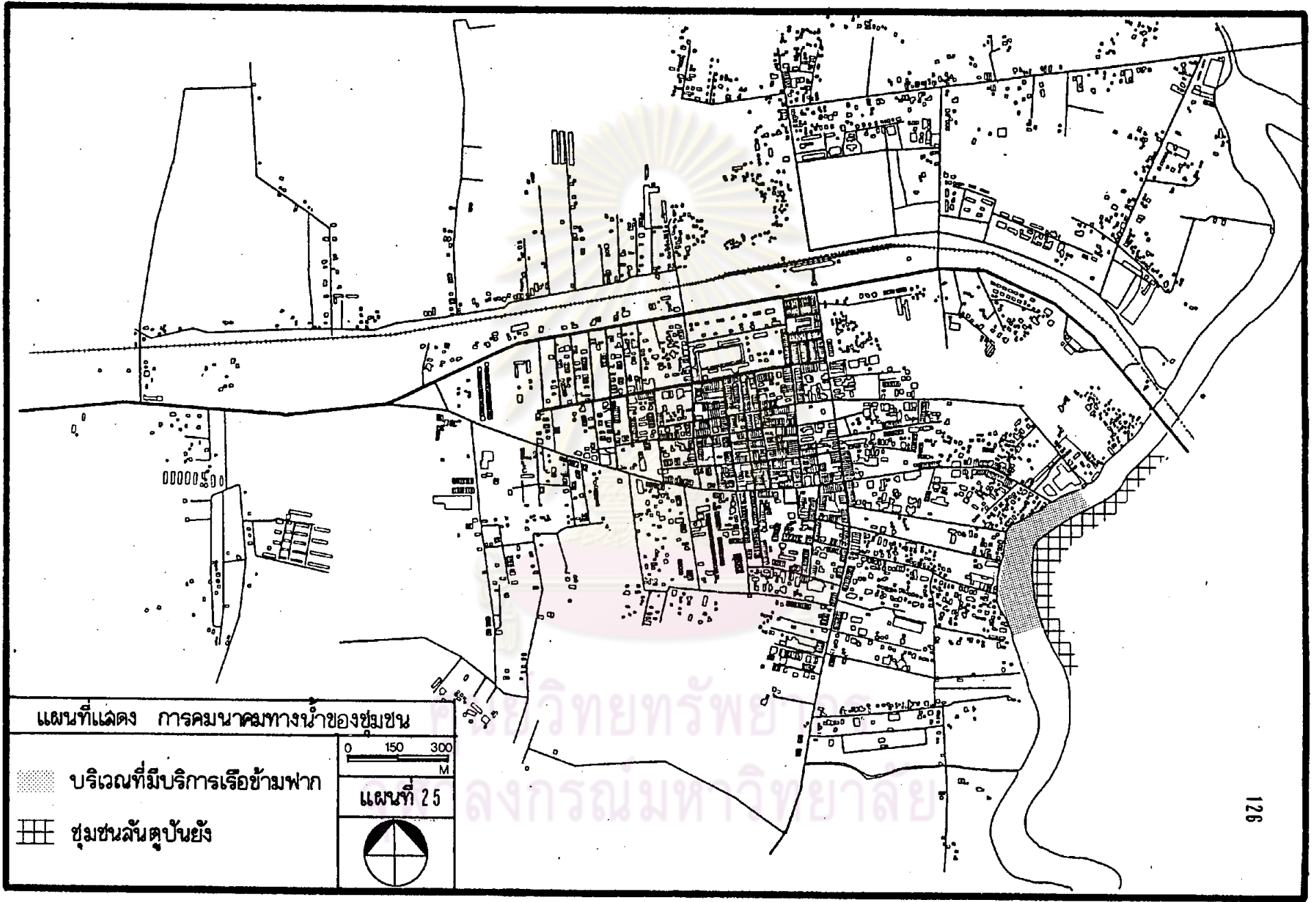
การคมนาคมทางรถไฟ

การคมนาคมทางรถไฟนับว่ามีความสำคัญมากในบริเวณนี้ ชุมชนลุ่มไหง โก-ลก นั้น เป็นสถานีต้นทางของเส้นทางรถไฟสายใต้ ที่สามารถติดทั้งกับชุมชนในภาคใต้เองและกับกรุงเทพฯ มหานคร นอกจากนั้นยังเชื่อมต่อทางรถไฟของรัฐกัมพูชา ประเทศมาเลเซียอีกด้วย สถานีรถไฟลุ่มไหง โก-ลก นั้น มีความสำคัญเป็นอันดับสองในบริเวณ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) รองจากสถานียะลา ดังจะได้เห็นจากตารางที่ 43 (ภาคผนวก) ลุ่มไหง โก-ลก มีผู้โดยสารกิโลเมตร 75,647,311 (ยะลา 168,381,555) และสถานีรถไฟลุ่มไหง โก-ลก ก็สำรวจได้จากค่าโดยสารมากเป็นอันดับที่ 19 ของประเทศด้วย จึงกล่าวได้ว่าการคมนาคมทางรถไฟระหว่างสถานีลุ่มไหง โก-ลก กับพื้นที่บริเวณจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้นมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการคมนาคมทางรถยนต์ทีเดียว

การคมนาคมทางน้ำ

เป็นที่ทราบกันแล้วว่า ชุมชนลุ่มไหง โก-ลก นั้น ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำ โก-ลก ดังนั้น การคมนาคมทางน้ำจึงเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่สามารถจะกระทำกันได้ แม้ว่า การคมนาคมทางน้ำในระยะทางไกลนั้นไม่เป็นที่นิยมกันมากนัก แต่ก็มีการบ้างสำหรับการบริการหรือข้ามฟากระหว่างชุมชนแห่งนี้กับชุมชนลุ่มตูปันยงนั้น เป็นไปอย่างกว้างขวาง โดยส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นการขนส่งสินค้าเป็นหลักซึ่งสามารถกระทำได้อย่างสะดวก เพราะชุมชนทั้งสองมีการตัดถนนเข้าหาแม่น้ำโก-ลก ฉะนั้น เมื่อขนส่งสินค้าจากเรือแล้วสามารถที่จะขนต่อโดยทางรถจักรยานยนต์เข้าสู่ตัวเมืองได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว (แผนที่ 25) จึงเป็นที่คาดได้ว่าในอนาคตนั้น หากมีการพัฒนาร่องน้ำให้ดีขึ้นแล้ว การคมนาคมทางน้ำในระยะทางไกลระหว่างชุมชนลุ่มไหง โก-ลก กับบริเวณใกล้เคียงนั้น มีความเป็นไปได้สูงพอสมควร

จึงอาจจะกล่าวได้ว่า โดยสภาพที่ตั้ง สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ตลอดจนโครงข่ายการคมนาคมในบริเวณนี้พอจะสรุปได้ว่า เทศบาลตำบลลุ่มไหง โก-ลก ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม ซึ่ง

พร้อมที่จะเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของจังหวัดนราธิวาสมากกว่าชุมชนอื่น ๆ ในบริเวณนี้

โครงสร้างประชากร

การศึกษาเกี่ยวกับประชากรนั้นได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ระดับ คือ

- ประชากรจังหวัดนราธิวาส ศึกษาถึงขนาดการกระจายตัวและความหนาแน่นประชากรระดับตำบล
- ประชากรในเขตเทศบาลตำบลคูหาใหญ่ โก-ลก ศึกษาถึงขนาดความหนาแน่นประชากรองค์ประกอบของประชากร การเปลี่ยนแปลงประชากร ตลอดจนการคาดประมาณประชากรในปี พ.ศ. 2529 และปี พ.ศ. 2534

ประชากรจังหวัดนราธิวาส

ประชากรจังหวัดนราธิวาสเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2524 มีทั้งสิ้น 452,066 คน มีอัตราการเพิ่มร้อยละ 2.32 ต่อปี มีความหนาแน่นประชากรเท่ากับ 107 คนต่อ 1 ตารางกิโลเมตร ประชากรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 78 นับถือศาสนาอิสลาม นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 21 และศาสนาอื่น ๆ อีกร้อยละ 1 ประชากรส่วนใหญ่มีความผูกพันกับประชากรในรัฐกลันตัน (มาเลเซีย) อย่างแน่นแฟ้น ชาวไทยมุสลิมเหล่านี้ใช้ภาษามลายูท้องถิ่น (ภาษายาวี) ในชีวิตประจำวัน

ขนาดและการกระจายตัวของประชากรของจังหวัดนราธิวาส

ขนาดและการกระจายตัวของประชากรนั้นจะทำการศึกษาถึงข้อมูลระดับตำบลเพื่อให้เห็นว่าพื้นที่ใดมีขนาดประชากรมากน้อยเป็นเช่นไร และเทศบาลตำบลคูหาใหญ่ โก-ลก นั้น มีขนาดประชากรเท่าใดและมีฐานะอย่างไรเมื่อเทียบกับพื้นที่อื่น นอกจากนั้น ก็ยังสามารถทำให้ทราบว่าประชากรมีลักษณะการกระจายตัวในลักษณะไหน

จากการศึกษาข้อมูลประชากรของจังหวัดนราธิวาสเป็นรายตำบลในปี พ.ศ. 2524 นั้น ปรากฏว่า สามารถแบ่งกลุ่มขนาดประชากรออกเป็น 6 กลุ่ม คือ

ก. กลุ่มตำบลที่มีประชากรขนาดเล็กมาก คือมีขนาดประชากรน้อยกว่า 3,000 คน ประกอบด้วยพื้นที่ 9 ตำบล คือ ตำบลเฉลิม ตำบลเอราวัณ ตำบลบาตง ตำบลจะแนะ ตำบลภูเขาทอง ตำบลเกียรดี ตำบลคูคิริน ตำบลลำวอ และตำบลคูบัวปือฮา โดยที่ตำบลเฉลิม มีขนาดประชากรน้อยที่สุดของจังหวัดนราธิวาส ซึ่งมีประชากรเพียง 1,959 คน พื้นที่ที่มีขนาดประชากรเล็กนั้นมักจะกระจายตัวอยู่ทางด้านตะวันตกของจังหวัดอันเป็นพื้นที่ที่มีลักษณะภูมิ

ประเทศเป็นภูเขาและที่สูง และส่วนใหญ่ก็จะเป็นพื้นที่ที่มีการบุกเบิกใหม่ เช่น พื้นที่ในกิ่งอำเภอ ลู้ครินและอำเภอศรีสำคร เป็นต้น

ข. กลุ่มที่มีขนาดประชากรเล็ก มีขนาดประชากรระหว่าง 3,000-6,000 คน มีพื้นที่ที่อยู่ในกลุ่มนี้ทั้งหมดถึง 34 ตำบล หรือร้อยละ 50 ของจำนวนตำบลทั้งหมดของจังหวัด นครราชสีมา ซึ่งมีด้วยกัน 68 ตำบล ตำบลที่มีขนาดประชากรขนาดเล็กนี้กระจายตัวอยู่โดยทั่วไปของจังหวัด ในจำนวน 34 ตำบลนั้น ปรากฏว่าตำบลไพรวัน (อำเภอตากใบ) เป็นตำบลที่มีขนาดประชากรมากที่สุดคือ 5,751 คน พื้นที่ที่มีขนาดประชากรเล็กนั้นมักจะเป็นตำบลที่มีพื้นที่ขนาดเล็กด้วย และยังพบในพื้นที่ที่มีขนาดค่อนข้างใหญ่แต่ก็มักจะเป็นพื้นที่ที่เป็นที่สูงหรือบริเวณต้นเขา แล้วก็พื้นที่ที่มีการตั้งถิ่นฐานใหม่ อาทิเช่น ตำบลมาโมง (กิ่งอำเภอลู้คริน) ตำบล โฉะจูด (อำเภอแวง) ตำบลปากอ ตำบลตะมะขุม ตำบลศรีสำคร (อำเภอศรีสำคร) เป็นต้น

ค. กลุ่มที่มีประชากรขนาดปานกลาง มีขนาดประชากรระหว่าง 6,000-10,000 คน กลุ่มนี้มี 18 ตำบล นับเป็นกลุ่มที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับสองรองจากกลุ่ม ข. ประกอบด้วยตำบล บาลุกาลาเมาะ ตำบลบาเจาะ (อำเภอบาเจาะ) ตำบล โคกเคียน ตำบลลำภู ตำบลกะลุวอเหนือ ตำบลมะรือ ปัตก (อำเภอระแงะ) นอกจากนี้ ยังกระจายตัวในอำเภอลู้โหวงป่าตี 2 ตำบล อำเภอเรือเลาะ อำเภอตากใบ และอำเภอแวง อำเภอละ 1 ตำบล

ง. กลุ่มที่มีประชากรขนาดปานกลางค่อนข้างสูงระหว่าง 10,000-15,000 คน ประกอบด้วยพื้นที่ 3 ตำบล กล่าวคือ ตำบลต้นหยงมัล ตำบลลุกิต (อำเภอระแงะ) และตำบล เจ๊ะเห (อำเภอตากใบ) กลุ่มนี้มักจะเป็นพื้นที่ค่อนข้างใหญ่ เช่น ตำบลลุกิต ซึ่งมีประชากร 11,269 คน นับเป็นพื้นที่ที่มีขนาดประชากรสูงสุดในกลุ่มนี้

จ. กลุ่มที่มีขนาดประชากรสูง (15,000 - 20,000 คน) มีเพียงตำบลเดียวเท่านั้นคือ ตำบลเรือเลาะซึ่งมีประชากรทั้งสิ้น 15,563 คน ตำบลนี้มีลูขากิบาลเรือเลาะตั้งอยู่ ซึ่งเป็นชุมชนที่มีความสำคัญเป็นอันดับห้าของจังหวัดนครราชสีมา รองจากเทศบาลเมืองนครราชสีมา เทศบาลตำบลลู้โหวง โท-ลก ลูขากิบาลปะลู้ และลูขากิบากต้นหยงมัล

ฉ. กลุ่มพื้นที่ที่มีขนาดประชากรสูงมาก มีประชากรสูงกว่า 20,000 คน ประกอบด้วยพื้นที่ 3 ตำบล คือ ตำบลบางนาค ตำบลลู้โหวง โท-ลก และตำบลปะลู้ ซึ่งทั้ง 3 ตำบลนี้ ปรากฏว่า 2 ตำบลแรกเป็นพื้นที่ชุมชนเมือง คือ เทศบาลเมืองนครราชสีมา และเทศบาลตำบลลู้โหวง โท-ลก ส่วนพื้นที่ตำบลปะลู้ นั้น ก็เป็นลูขากิบาลปะลู้ ซึ่งเป็นชุมชนที่มีขนาดประชากรสูงเป็นอันดับสามของจังหวัดนครราชสีมา คือ มีประชากรถึง 20,412 คน

ตารางที่ 22 ขนาดและความหนาแน่นของประชากรระดับตำบล

เขตการปกครอง (ตำบล)	พื้นที่ (กม ²)	ขนาดประชากร (คน)	ความหนาแน่น คน : กม ²
ละแนะ	620	2,768	4.5
ภูเขาทอง	170	2,540	15
เก็ยร์	146	2,486	17
สู้ศิริน	122	2,828	23
ช่ากอ	141	3,642	26
ศรีสำคร	126	3,704	29
สู้โหวงป่าตี	174	6,183	36
ตะมะยุง	133	4,850	36
มา โมง	113	5,354	40
ล้ำมัดคี	150	6,086	41
เฉลิม	40	1,959	49
คูขังญอ	120	6,794	57
เอราวัณ	47	2,707	58
แม่คง	61	3,900	64
บาดง	82	5,256	64
บองอ	40	2,694	67
โละฮุด	71	4,985	70
มะรือ โขออก	70	5,015	72
เรียง	45	3,269	73
ขอเลาะ	52	3,901	75
กะลวอ	68	5,353	79
ลา โล๊ะ	64	5,131	80
โต๊ะเต็ง	56.65	4,881	86
บางขุนทอง	42	4,034	96

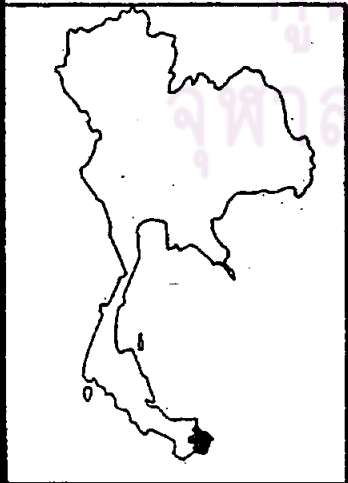
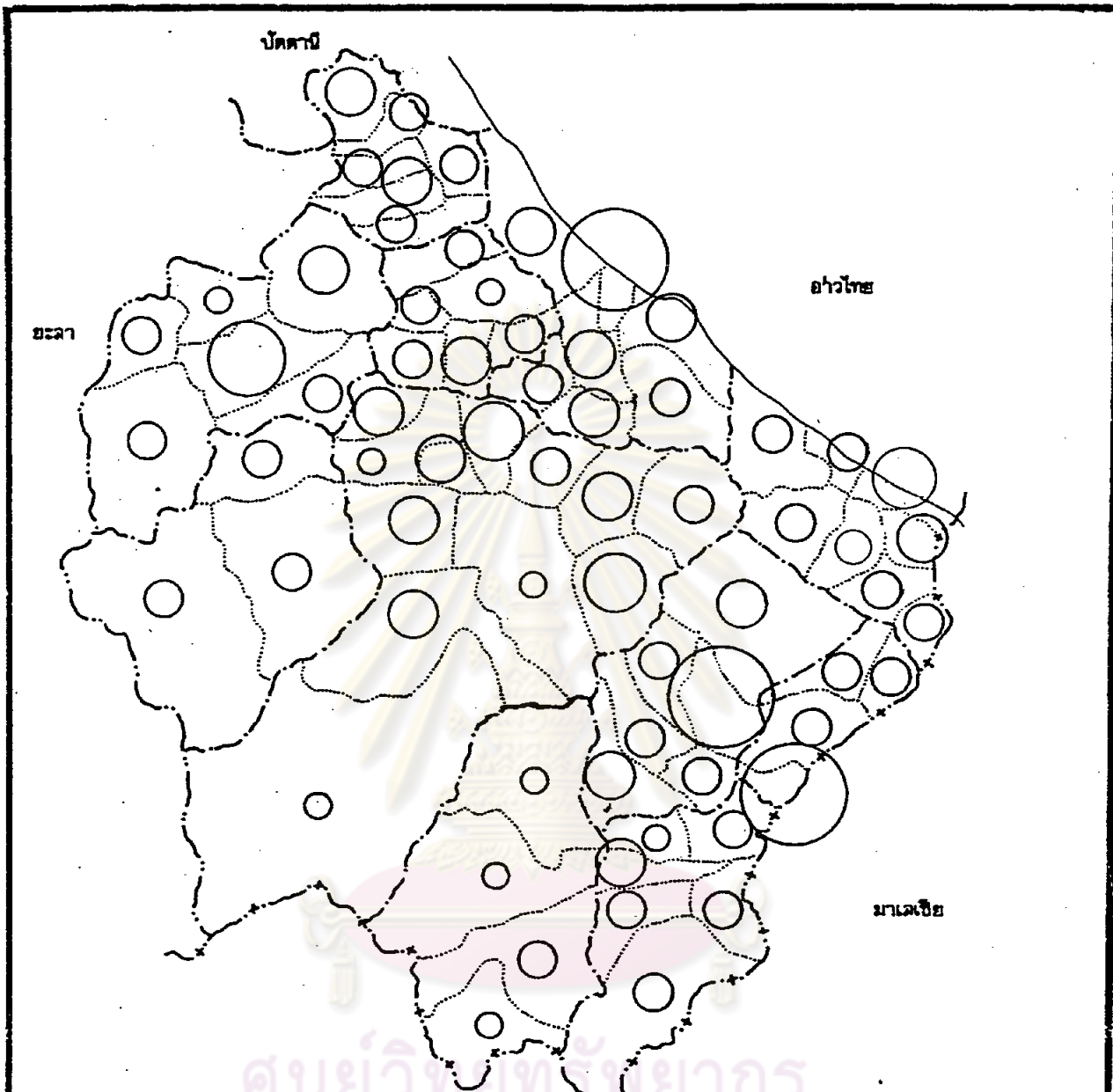
ตารางที่ 22 (ต่อ)

เขตการปกครอง (ตำบล)	พื้นที่ (กม ²)	ขนาดประชากร (คน)	ความหนาแน่น คน : กม ²
ปู่โงะ	35	3, 484	99.5
โพรวัง	57	5, 751	101
บาระใต้	35	3, 615	103
จอบาะ	49. 69	5, 329	107
กายุดจะ	58	6, 226	107
โคกเคียน	79	8, 876	112
ตันหยงลิมอ	48	5, 551	116
สาวอ	24	2, 825	118
ลูโง๊ะสาวอ	33	3, 973	120
กาเยาะมาตี	32	3, 882	121
ปาเลมัส	45	5, 583	124
บาระเหนือ	30	3, 874	129
ริโก	28. 33	3, 920	138
ตะปอเยาะ	40. 59	5, 557	140
แว้ง	61	8, 547	140
ละหาร	38. 50	5, 483	142
ล่ากอ	49. 62	7, 016	143
มูโงะ	36. 94	5, 365	145
ละโง๊ะบายะ	22. 36	3, 256	146
ลูโง๊ะปือฮา	20. 33	2, 965	146
กาสิฮา	55	8, 064	147
น่านาค	22	3, 422	156
พร่อน	26	4, 142	159
กะลุวอเหนือ	47	7, 639	163

ตารางที่ 22 (ต่อ)

เขตการปกครอง (ตำบล)	พื้นที่ (กม ²)	ขนาดประชากร (คน)	ความหนาแน่น คน : กม ²
บางป่อ	38	6,219	164
รือเลาะ	94	15,563	166
บุกิต	65	11,269	173
มะนังตะยอ	30	5,292	177
โฆซิด	25	4,661	186
กาอะ	20.15	3,755	188
จวบ	45	8,822	196
บา โงละ โต	30	6,112	204
ล่ำกู	35	7,145	204
มะรือ โปตก	37	7,812	211
บะลุกลำเงาะ	39	8,852	227
บา เจาะ	35	8,188	224
ตันหยงมัล	45	10,620	236
คาลาใหม่	21	4,958	236
ย้งอ	30.54	7,282	238
เกาะสะท้อน	25	8,313	333
เจ๊ะเห	26	10,653	410
ปะลู่	46	20,412	444
ลู่โหวง โท-ลก	22.5	22,476	999
บางนาค	12	32,717	2,726
68 ตำบล	4,227.75	452,066	107

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

แผนที่แสดง ขนาดประชากรระดับตำบล

<ul style="list-style-type: none"> ----- มากกว่า 20,000 คน ----- 15,000 - 20,000 ----- 10,000 - 15,000 ----- 5,000 - 10,000 ----- 3,000 - 5,000 ----- น้อยกว่า 3,000 	<p>5 0 5 10 15 20 กม.</p>
	<p>แผนที่ 26</p>

ที่มา : ตารางที่ 22

จากการศึกษาขนาดและการกระจายตัวของประชากรสรุปได้ว่า ประชากรมีการกระจายตัวทางบริเวณที่ราบชายฝั่งตะวันออก เรื่อยเข้ามาทางด้านตะวันตกแล้วจะมีการตั้งถิ่นฐานน้อยลงในบริเวณที่เป็นที่ลุ่มในตอนกลางของพื้นที่จังหวัดจนถึงรอบต่อกับจังหวัดนราธิวาสและรอบต่อกับประเทศมาเลเซีย ซึ่งพื้นที่นี้ยังคงเป็นที่ลุ่ม ป่าเขาและยังเป็นเขตที่ไม่ค่อยมีความปลอดภัยจากการคุกคามจากโจรก่อการร้ายและโจรสลัดคอมมิวนิสต์มาลาญด้วย

ความหนาแน่นประชากรของจังหวัดนราธิวาส

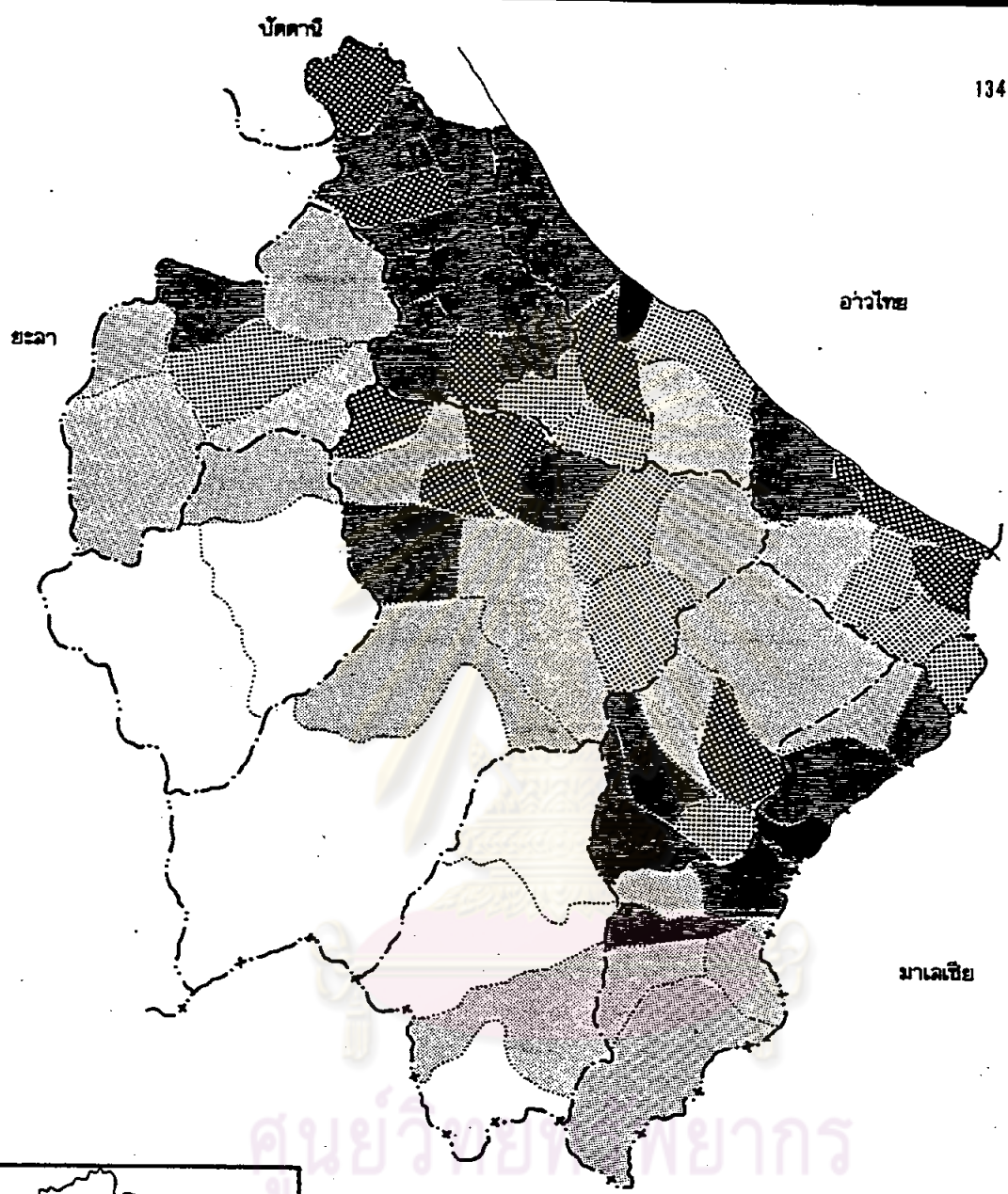
ความหนาแน่นประชากร หมายถึง จำนวนคนที่อาศัยอยู่บนพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร ทั้งนี้เพื่อทราบถึงการกระจายตัวของประชากรอีกรูปแบบหนึ่งว่า ประชากรมีการกระจายตัวหรือกระจุกตัวอยู่ในบริเวณใดของพื้นที่จังหวัดนราธิวาส

ความหนาแน่นของประชากรในจังหวัดนราธิวาส สามารถจะแบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่ม คือ :

ก. กลุ่มที่มีความหนาแน่นต่ำมาก ความหนาแน่นต่ำกว่า 30 คน ต่อ 1 ตารางกิโลเมตร เป็นพื้นที่ที่เป็นรอยต่อกับจังหวัดยะลาและรอยต่อกับเขตแดนมาเลเซียในอำเภอศรีสาคร อำเภอระแงะ และกิ่งอำเภอลือศิริน กลุ่มนี้ประกอบด้วย พื้นที่ 6 ตำบลคือตำบลศรีสาคร ตำบลตะมะบุง (อำเภอศรีสาคร) ตำบลจะแนะ (อำเภอระแงะ) ตำบลเกียรดี ตำบลลือศิริน และตำบลภูเขาทอง (กิ่งอำเภอลือศิริน) โดยมีตำบลจะแนะเป็นตำบลที่มีความหนาแน่นประชากรต่ำสุดเพียง 4 คน ต่อ 1 ตารางกิโลเมตร เท่านั้น

ข. กลุ่มที่มีความหนาแน่นต่ำระหว่าง 30-100 คนต่อ 1 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยพื้นที่ทั้งหมด 19 ตำบล ได้แก่ ตำบลเรียง ตำบลบาตง ตำบลลาโละ ตำบลลำมดคี (อำเภอริโอเลาะ) ตำบลเฉลิม ตำบลบองอ ตำบลคูขันธ์ ตำบลมะรือโปอ็อก (อำเภอระแงะ) ตำบลเอราวัณ ตำบลแม่ตง ตำบลฆอเลาะ ตำบลโล๊ะจูด (อำเภอแว้ง) ตำบลลือโหวงปาดิ ตำบลโต๊ะเต็ง (อำเภอลือโหวงปาดิ) ตำบลกะลุวอ (อำเภอเมือง) ตำบลบางขุนทอง (อำเภอตากใบ) ตำบลตะมะบุง (อำเภอศรีสาคร) และตำบลมาโมง (กิ่งอำเภอลือศิริน) พื้นที่เหล่านี้ นับว่าเป็นเขตภูเขาและที่ลุ่มเป็นส่วนใหญ่

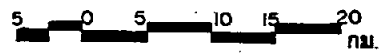
ค. กลุ่มความหนาแน่นปานกลาง ระหว่าง 100-150 คน ต่อ 1 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยพื้นที่ 20 ตำบล กระจุกตัวในอำเภอบาเจาะแม่อำเภอยี่งอถึง 8 ตำบล ซึ่งเป็นพื้นที่ที่อยู่ทางตอนเหนือของจังหวัด อีกกลุ่มหนึ่งจะกระจุกตัวทางด้านตะวันออกในท้องที่อำเภอลือโหวงปาดิ

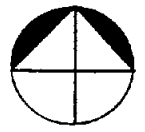
ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่แสดง ความหนาแน่นประชากรระดับตำบล

- มากกว่า 500 คน / กม.²
- 200 - 500
- 150 - 200
- 100 - 150
- 30 - 100
- น้อยกว่า 30

แผนที่ 27

ที่มา: ตารางที่ 22 .

อำเภอสุโขทัย โภ-ลก และอำเภอวัง ในบริเวณนี้มีทั้งหมด 6 ตำบล ที่เหลืออีก 7 ตำบลนั้น กระจายตัวอยู่ในอำเภอระแงะ 2 ตำบล อำเภอ อำเภอตากใบ อำเภอเมือง และอำเภอเรือเลาะ ท้องที่ละ 1 ตำบล

ง. กลุ่มที่มีความหนาแน่นค่อนข้างสูง คือระหว่าง 150-200 คน ต่อ 1 ตาราง กิโลเมตร กลุ่มนี้ประกอบด้วยพื้นที่ 10 ตำบลด้วยกัน กระจายตัวอยู่ในอำเภอตากใบ 3 ตำบล อำเภอเมือง 3 ตำบล อำเภอระแงะ 2 ตำบล อำเภอเรือเลาะและอำเภอสุโขทัยป่าตีอำเภอละ 1 ตำบล รวมเป็น 10 ตำบลดังกล่าวแล้ว

จ. กลุ่มความหนาแน่นสูงระหว่าง 200-500 คน ต่อ 1 ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่ 11 ตำบล กระจายตัวอยู่ในอำเภอระแงะ อำเภอตากใบ

อำเภอละ 3 ตำบล นอกจากนั้นก็กระจายตัวอยู่ในอำเภอบาเจาะ 2 ตำบล อำเภอเมือง อำเภอสุโขทัยป่าตี และอำเภออิงตอำเภอละ 1 ตำบล พื้นที่ทั้ง 11 ตำบลดังกล่าว ล้วนแต่เป็นพื้นที่ขนาดเล็ก และตั้งอยู่ในบริเวณที่ราบที่มีประวัติการตั้งถิ่นฐานมาช้านานแล้ว (ดู แผนที่ 27 ประกอบ)

ฉ. กลุ่มความหนาแน่นสูงมาก ความหนาแน่นมากกว่า 500 คน ต่อ 1 ตารางกิโลเมตร ประกอบพื้นที่เพียง 2 ตำบล คือ ตำบลบางนาค อันเป็นที่ตั้งของเทศบาลเมืองนราธิวาส กับตำบลสุโขทัย โภ-ลก อันเป็นที่ตั้งของเทศบาลตำบลสุโขทัย โภ-ลก ซึ่งกล่าวได้ว่า ตำบลที่มีความหนาแน่นสูงนั้นเป็นพื้นที่ชุมชนเมืองและเป็นพื้นที่ขนาดเล็ก อาทิเช่น ตำบลบางนาคซึ่งมีพื้นที่เพียง 12 ตารางกิโลเมตรเท่านั้น แต่มีประชากรทั้งสิ้นถึง 32,717 คน

จากการศึกษาถึงขนาดและความหนาแน่นประชากรในระดับตำบล เพื่อศึกษาหาการกระจายตัวของประชากรนั้นพอสรุปได้ว่า ประชากรของจังหวัดนราธิวาสจะกระจายตัวอยู่ในบริเวณที่ราบชายฝั่งจากเหนือลงมาทางใต้ชานานกับชายฝั่ง และจะมีการตั้งถิ่นฐานหนาแน่นอีกบริเวณหนึ่งก็คือ บริเวณชายแดนไทยมาเลเซียตรงที่เป็นที่ราบ เช่น ที่ราบในอำเภอตากใบและสุโขทัย โภ-ลก ส่วนในอำเภอวังนั้นจะเป็นบริเวณที่สูงซึ่งมีการตั้งถิ่นฐานที่เบาบางตามไปด้วย

บริเวณที่มีประชากรตั้งถิ่นฐานค่อนข้างเบาบางก็คือ บริเวณที่สูงและภูเขาทางด้านทิศตะวันตกอันเป็นพื้นที่เทือกเขาสันกาลาศรีที่เป็นเขตแดนกันระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย สำหรับบริเวณตอนกลางของจังหวัดนราธิวาสนั้นจะมีการตั้งถิ่นฐานหนาแน่นปานกลาง และมีบางแห่งที่ค่อนข้างจะหนาแน่นสูง ทั้งนี้ขึ้นกับสภาพภูมิประเทศเป็นหลัก นั่นคือที่ราบมักจะมีการตั้งถิ่นฐาน

หนาแน่นดังกล่าวแล้ว นอกจากนี้ ความหนาแน่นของประชากรจะขึ้นอยู่กับปัจจัยทางด้านเข้าถึงพื้นที่ จะเห็นว่า พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลจะมีเส้นทางคมนาคมที่หนาแน่น ผิดกับบริเวณทางด้านตะวันตกที่ขาดแคลนถนนอยู่ อย่างไรก็ตาม ในอนาคตนั้นหากมีการพัฒนาพื้นที่ให้ดีขึ้นแล้ว บริเวณทางด้านตะวันตกจะเป็นที่รองรับการขยายตัวของประชากรได้เป็นอย่างดี

ประชากรเทศบาลตำบลลู่โหวง โโก-ลก

ขนาดและความหนาแน่นประชากร

เทศบาลตำบลลู่โหวง โโก-ลก นับเป็นชุมชนขนาดเล็ก ปัจจุบันมีประชากรทั้งหมดเพียง 22,476 คน แยกเป็นประชากรเพศชาย 11,037 คน เพศหญิง 11,439 คน (พ.ศ. 2524) จากการศึกษาข้อมูลย้อนหลัง 10 ปี ปรากฏว่า เทศบาลตำบลลู่โหวง โโก-ลก มีขนาดประชากรเพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ และค่อนข้างจะสม่ำเสมอตลอดมา กล่าวคือ เมื่อปี พ.ศ. 2515 นั้นมีประชากร 16,116 คน อีก 5 ปี ต่อมาคือ พ.ศ. 2520 มีประชากรเพิ่มขึ้นมาเป็น 20,586 คน ต่อมาเพิ่มเป็น 22,476 คน (พ.ศ. 2524) ฉะนั้น ในช่วง 10 ปี (2515-2524) มีประชากรเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนทั้งสิ้น 6,360 คน หรือเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยปีละ 2.83% จึงกล่าวได้ว่าเป็นการเพิ่มขนาดประชากรอย่างช้า ๆ เท่านั้น ที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นล้วนยึดตามข้อมูลของกองทะเบียนราษฎร สำนักงานเทศบาล ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีแล้วที่อยู่ถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น ส่วนผู้ที่เข้ามาอยู่ในเทศบาล โดยไม่ได้แจ้งต่อทะเบียนราษฎรนั้น ปรากฏว่ามีจำนวนไม่ต่ำกว่า 5,000 คน และเมื่อรวมถึงจำนวนนี้ด้วยแล้ว เทศบาลตำบลลู่โหวง โโก-ลก ก็จะมีประชากรทั้งหมดประมาณ 27,500 คน¹

ตามข้อมูลของฝ่ายทะเบียนราษฎร เทศบาลฯ นั้นปัจจุบัน (พ.ศ. 2524) เทศบาลตำบลลู่โหวง โโก-ลก มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 4,433 ครัวเรือน ขนาดครอบครัว 5.1 คนต่อครัวเรือนซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม

¹ สำนักงานเทศบาลตำบลลู่โหวง โโก-ลก แผนพัฒนาเทศบาลตำบลลู่โหวง โโก-ลก
ฉบับที่ 1 ปี พ.ศ. 2523-2524 หน้า 16.

ตารางที่ 23 ขนาดและความหนาแน่นของประชากรในเขตเทศบาล ตำบลไทรงาม-ลก

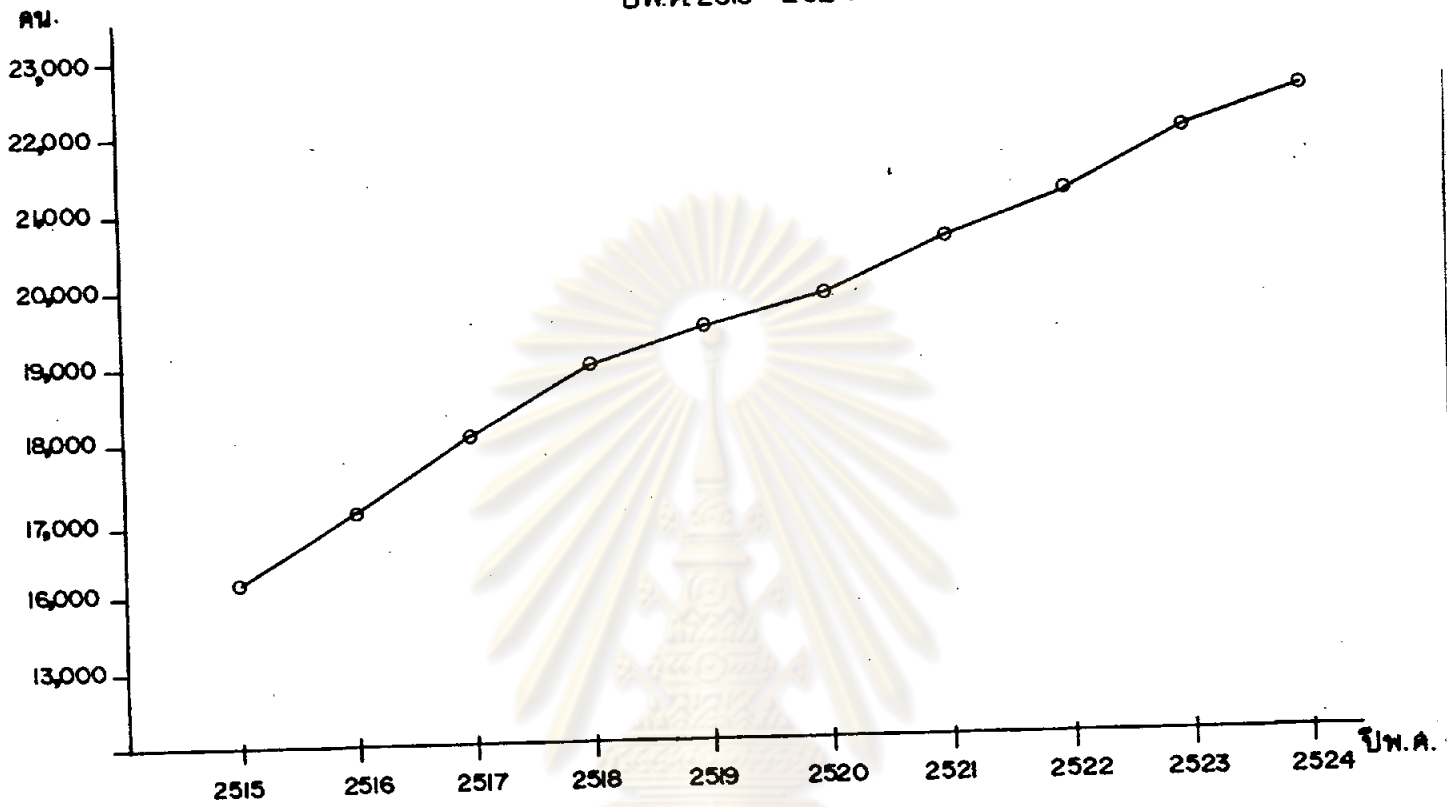
ปี พ.ศ. 2516-2524

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากร			พื้นที่	ความหนาแน่น	ครัวเรือน	คน/ครัวเรือน
	ชาย	หญิง	รวม				
2515	-	-	16,116	22.5	716	-	-
2516	-	-	17,064	22.5	758	-	-
2517	-	-	18,064	22.5	803	-	-
2518	9,404	9,561	18,965	22.5	843	3,666	5.2
2519	9,608	9,824	19,432	22.5	864	3,733	5.2
2520	9,733	10,092	19,825	22.5	881	3,812	5.2
2521	10,107	10,479	20,586	22.5	915	3,847	5.4
2522	10,348	10,775	21,123	22.5	939	3,895	5.4
2523	10,772	11,145	21,917	22.5	974	3,951	5.5
2524	11,037	11,439	22,476	22.5	999	4,433	5.1

ที่มา : ฝ่ายทะเบียนราษฎร สำนักงานเทศบาลตำบลไทรงาม-ลก

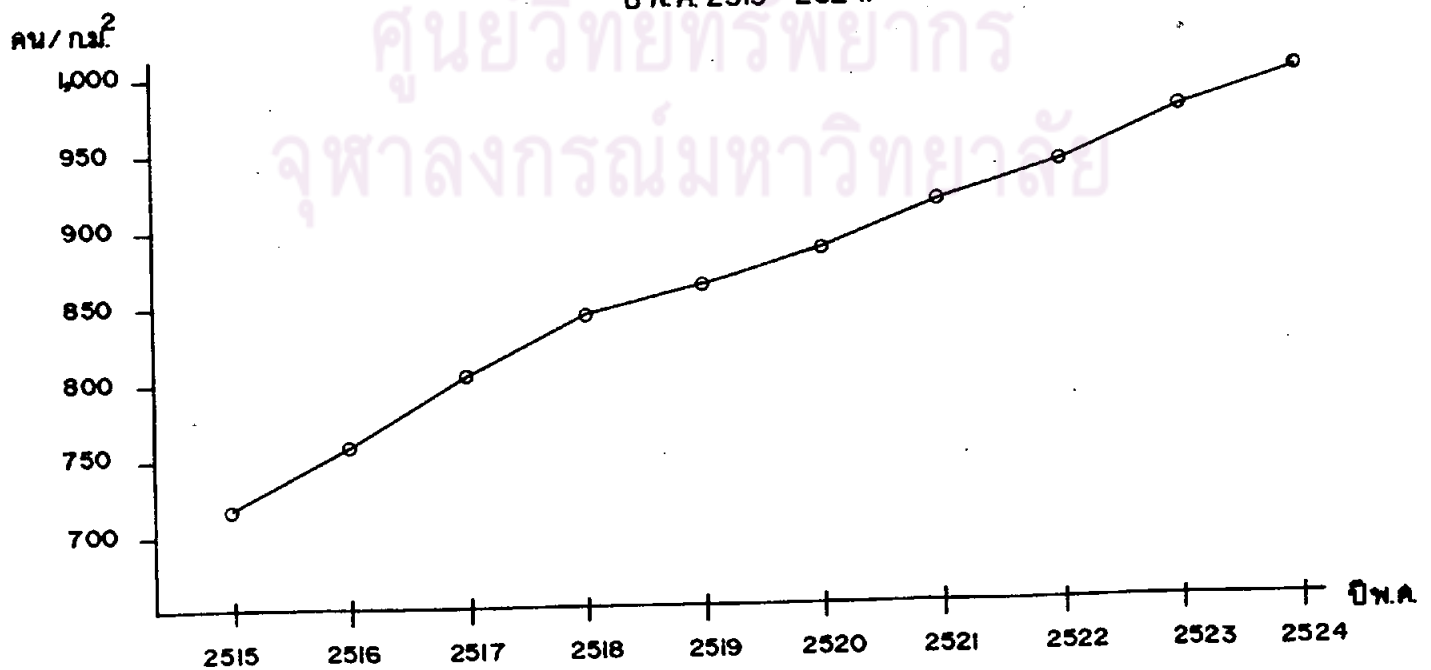
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กราฟ แสดงขนาดประชากรของเทศบาลตำบลวังโก-ลก
ปีพ.ศ. 2515-2524

แผนภาพ 10

กราฟ แสดงความหนาแน่นของประชากร เทศบาลตำบลวังโก-ลก
ปีพ.ศ. 2515-2524.

ส่วนความหนาแน่นของประชากรนั้น เนื่องจากเทศบาลประกอบด้วยพื้นที่ขนาดใหญ่ที่ผนวกเอาพื้นที่เกษตรกรรมเข้ามาด้วย จึงทำให้ความหนาแน่นเฉลี่ยของประชากรเพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยในปี พ.ศ. 2515 มีความหนาแน่นเท่ากับ 716 คน ต่อ 1 ตารางกิโลเมตร ปี พ.ศ. 2520 ความหนาแน่นเพิ่มขึ้นเป็น 881 และเพิ่มเป็น 999 คน ในปี พ.ศ. 2520 ตามลำดับ นับว่ามีความหนาแน่นต่ำ ทั้งนี้เพราะพื้นที่เทศบาลยังคงเป็นพื้นที่เกษตรกรรมถึง 13.6 กิโลเมตรที่เหลือเป็นพื้นที่ชุมชนเมือง (build-up area) เพียงประมาณ 3 กิโลเมตรฉะนั้นความหนาแน่นในบริเวณชุมชนเมืองจริง ๆ จึงไม่ต่ำกว่า 7,500 คน ต่อ ตารางกิโลเมตร นับเป็นชุมชนที่มีความหนาแน่นพอสมควรแห่งหนึ่งในบริเวณชายแดนภาคใต้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

องค์ประกอบของประชากร

การศึกษาเรื่ององค์ประกอบของประชากร ก็คือการศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มอายุและเพศนั่นเอง สำหรับข้อมูลประชากรของเทศบาลตำบลสุโขทัย-ลก ที่ทำการศึกษานี้ในหัวข้อนี้ได้จากข้อมูลปี พ.ศ. 2522 ปรากฏว่า มีประชากรทั้งสิ้น 21,123 คน แยกเป็นประชากรเพศชาย 10,348 คน และประชากรเพศหญิง 10,775 คน มีประชากรเพศหญิงมากกว่าชายจำนวน 427 คน หรือมีอัตราส่วนระหว่างเพศชายต่อเพศหญิงเท่ากับ 96.06 หากจำแนกประชากรตามหมวดอายุแล้วจะพบว่า ประชากรในช่วงอายุ 45-49 ปี มีจำนวนมากที่สุดคือ 2,498 คน หรือ ร้อยละ 11.83 และกลุ่มนี้มีเพศชายมากกว่าเพศหญิง 250 คน รองลงมาเป็นประชากรในหมวดอายุ 40-44 ปี ซึ่งมีจำนวน 2,290 คน หรือร้อยละ 10.84 และประชากรหมวดอายุ 35-49 ปี ซึ่งมีจำนวน 2,016 คน หรือร้อยละ 9.54 อีกนัยหนึ่งก็คือประชากรที่มีอายุในช่วง 35-49 ปี มีจำนวนถึง 6,804 คน หรือร้อยละ 32.21 นั่นเอง (ดูตารางที่ 24) หรืออาจจะกล่าวได้ว่า ประชากรที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป จะมีมากถึง 13,686 คน (ร้อยละ 64.79) ในขณะที่ตัวกลุ่มอายุที่มีจำนวนประชากรน้อยที่สุดก็คือกลุ่มอายุ 0-4 ปี มีจำนวน 559 คน (ร้อยละ 2.65) กลุ่มอายุ 5-9 ปี จำนวน 719 คน (ร้อยละ 3.4) และกลุ่มอายุ 70 ปีขึ้นไป 759 คน (ร้อยละ 3.59) นั่นก็หมายความว่าเทศบาลตำบลสุโขทัย-ลก จะมีประชากรวัยกลางคนเป็นจำนวนมาก ในขณะที่ตัววัยเด็กและวัยชราเป็นจำนวนน้อย

สำหรับประชากรวัยแรงงานซึ่งถ้าเอาเกณฑ์อายุช่วง ¹⁵⁻⁵⁹ 75-59 ปี* จะมีจำนวน 15,772 คน หรือร้อยละ 74.67 ซึ่งเหลือประชากรนอกวัยแรงงาน (อายุต่ำกว่า 15 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป) มีจำนวน 5,351 คน หรือร้อยละ 25.33 ฉะนั้น อัตราการพึ่งพา (dependency ratio) ซึ่งเท่ากับ 33.93 หมายความว่า ประชากรวัยแรงงาน 100 คน จะต้องรับผิดชอบการอุปโภค-บริโภคของคน 134 คน

แต่โดยสภาพเป็นจริงแล้วประชากรวัยแรงงานของประเทศกำลังพัฒนาอย่างประเทศไทยจะเริ่มตั้งแต่อายุ 11 ปีขึ้นไป ทั้งนี้เพราะสภาพการทำงานของประชากรนั้นยังไม่ล้าสมัยซับซ้อน และยังไม่จำเป็นต้องใช้ทักษะอะไรมากนัก ดังนั้น อัตราการพึ่งพาจึงน่าจะต่ำกว่า 134 อย่างไรก็ตาม เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพการทำงานแล้วย่อมจะต่ำเป็นธรรมดา

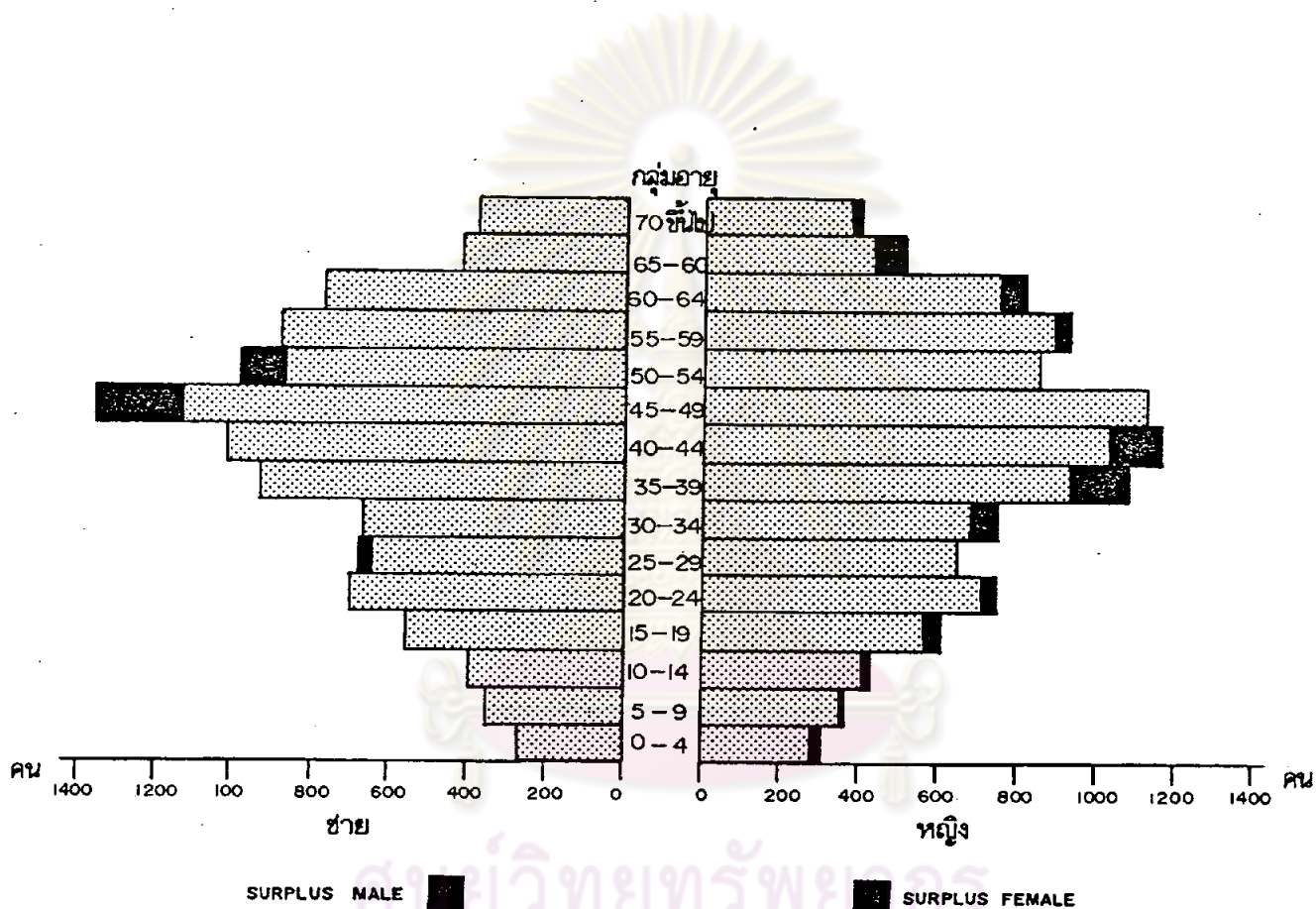
*ยึดตามมาตรฐานโลกของ ILO (International Labour Organization)

ตารางที่ 24 แสดงโครงสร้างประชากรจำแนกตามอายุและเพศ

อายุ - ปี	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
70 ขึ้นไป	376	3.63	383	3.55	759	3.59
65 - 69	412	3.98	511	4.75	923	4.39
60 - 64	769	7.43	803	7.45	1,572	7.44
55 - 59	874	8.45	934	8.67	1,808	8.56
50 - 54	978	9.45	842	7.81	1,820	8.62
45 - 49	1,374	3.28	1,124	10.43	2,498	11.83
40 - 44	1,023	9.89	1,267	11.76	2,290	10.84
35 - 39	935	9.04	1,081	10.03	2,016	9.54
30 - 34	663	6.41	747	6.09	1,327	6.68
25 - 29	671	6.48	656	6.09	1,327	6.28
20 - 24	701	6.77	742	6.89	1,443	6.83
15 - 19	552	5.33	608	5.64	1,160	5.49
10 - 14	398	3.85	421	3.91	819	3.88
5 - 9	354	3.42	363	3.39	719	3.40
0 - 4	268	2.59	291	2.70	559	2.65
รวม	10,348	100	10,775	100	21,123	100

ที่มา : ฝ่ายทะเบียนราษฎร เทศบาลตำบลสีทองโก-ลก

โครงสร้างประชากรของเทศบาลตำบลไทรงาม-ลกปีพ.ศ. 2522.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเปลี่ยนแปลงประชากร

การเปลี่ยนแปลงประชากร เป็นการศึกษาถึงองค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงประชากร อันหมายถึงการศึกษาถึงการเกิดการตาย และอัตราการย้ายเข้า-ออก ของประชากรในเขตเทศบาล ตำบลลู่โงะ-ลก ว่า องค์ประกอบอันใดที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงประชากร

การเกิด-การตาย

จากข้อมูลประชากรในช่วงปี พ.ศ. 2518-2524 แสดงให้เห็นอัตราการเกิดมีจำนวน สูงกว่าอัตราการตายมาโดยตลอด และแม้ว่าอัตราการเกิดและอัตราการตายจะมีลักษณะขึ้น ๆ ลง ๆ ไม่แน่นอนนัก เช่น อัตราการเพิ่มตามธรรมชาติในปี พ.ศ. 2518 เพียง 1.8% ปี พ.ศ. 2519 ก็เพิ่มขึ้นเป็น 2.1% และตกลงมาเหลือ 1.7% อีกครั้ง แล้วต่อจากนั้นก็อัตราการเพิ่มเกิน 1% ตลอดมา (ดูตารางที่ 25 และแผนภาพ 12 ประกอบ)

การอพยพของประชากร

การอพยพเข้า-ออก ของประชากรในเขตเทศบาลตำบลลู่โงะ-ลก ในช่วงปี พ.ศ. 2518 ถึงปี พ.ศ. 2524 นั้น สามารถแยกอธิบายได้เป็น 2 ช่วงเวลาตามลักษณะของสัดส่วน การอพยพ

ช่วงที่ 1 : ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518-2521 ในช่วงเวลา 4 ปีนี้ การอพยพย้ายถิ่นของ ประชากรมีลักษณะการย้ายเข้ามากกว่าการย้ายออก โดยมีแนวโน้มการ เพิ่มประชากรจากการอพยพน้อยลงเรื่อย ๆ จะเห็นว่าในปี พ.ศ. 2518 มีอัตราการเพิ่ม 2.3% แล้วลดลงเป็นร้อยละ 0.5 0.1 และ 0.7 ในปี พ.ศ. 2519 พ.ศ. 2520 และปี พ.ศ. 2521 ตามลำดับ นับว่า

การอพยพเข้าและออกอยู่ในภาวะที่เกือบจะสมดุลกัน

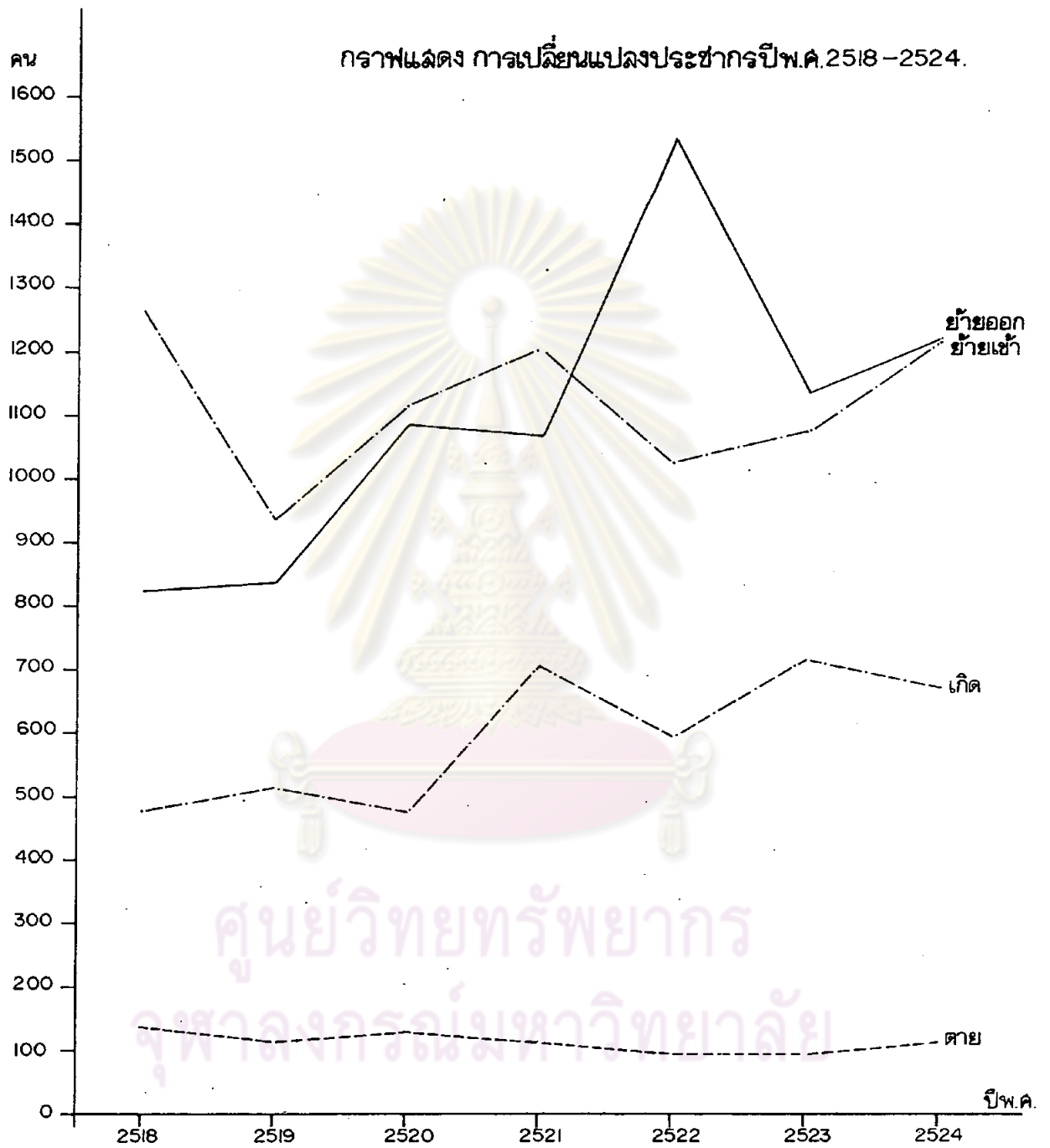
ช่วงที่ 2 : ตั้งแต่ พ.ศ. 2522-2524 เป็นช่วงที่มีการอพยพออกมากกว่าการอพยพ เข้าแต่ก็ไม่แตกต่างกันมากมายนัก และมีแนวโน้มจะกลับเข้าสู่ภาวะสมดุลย์ อีกครั้งหนึ่ง จากตาราง 25 ประกอบกับแผนภาพ 12 จะเห็นว่าในปี 2522 คนอพยพออกมากกว่าอพยพเข้าถึง 509 คน แล้วลดลงมาเหลือ 58 คน และ 4 คน ในปี 2523 และ 2524 ตามลำดับ

ตารางที่ 25 การเปลี่ยนแปลงประชากรของเทศบาลตำบลโหวงโก-ลก (ปี พ.ศ. 2518-2524)

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากร	การเพิ่มตามธรรมชาติ					การอพยพ				การเพิ่มสุทธิ	
		เกิด	ตาย	เพิ่ม (คน)	%การเพิ่ม	อัตราเกิด อัตราตาย	เข้า	ออก	เพิ่ม	%	จำนวน (คน)	%การเพิ่มสุทธิ
2518	18,965	477	135	342	1.8	3.53	1,266	822	444	2.3	786	4.1
2519	19,432	511	111	400	2.1	4.60	936	837	99	0.5	499	2.6
2520	19,825	475	130	345	1.7	3.65	1,106	1,081	25	0.1	370	1.9
2521	20,586	705	112	593	2.9	6.29	1,207	1,065	142	0.7	735	3.6
2522	21,123	592	99	493	2.3	5.98	1,027	1,536	-509	2.4	-16	-0.1
2523	21,917	713	96	617	2.8	7.43	1,074	1,132	-58	-0.3	559	2.6
2524	22,476	674	114	560	2.5	5.91	1,216	1,220	-4	-0.02	556	2.5
					2.68					0.15		2.87

ที่มา : ฝ่ายทะเบียนราษฎร สำนักงานเทศบาลตำบลโหวงโก-ลก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อนึ่ง ในการศึกษาเกี่ยวกับประชากรนั้นก็ได้ยึดตามข้อมูลที่ได้จากหน่วยงานทะเบียนราษฎรของเทศบาลตำบลไทรงาม-ลก ซึ่งอาจจะไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงอยู่บ้าง เพราะมีการอพยพเข้ามาโดยไม่ได้แจ้งการย้ายเข้าเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ย้ายเข้ามาทำงานด้านบริการในแหล่งบันเทิงเชิงพาณิชย์ ซึ่งส่วนใหญ่มักจะอยู่เป็นระยะเวลาไม่นานนัก มีการสับเปลี่ยนตัวหมุนเวียนไปอยู่ตามเมืองต่าง ๆ ในบริเวณชายแดน อีกประเด็นหนึ่งที่ล่อให้เห็นว่าข้อมูลของหน่วยทะเบียนราษฎรน่าจะคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ก็คือ ในช่วงปี พ.ศ. 2522-2524 นั้น การเพิ่มของประชากรตามธรรมชาติมีน้อย ส่วนการเพิ่มโดยการอพยพกลับไม่มีเลย และเป็นที่น่าสังเกตว่าช่วงระยะเวลาดังกล่าวนี้เทศบาลตำบลไทรงาม-ลก มีการขยายตัวในอัตราที่สม่ำเสมอตลอดมาโดยพิจารณาจากสถิติของอาคารประเภทโรงแรม แหล่งบริการต่าง ๆ ตลอดจนที่พักอาศัยซึ่งจะรายงานไว้ในบทที่ 5

อย่างไรก็ตาม หากยึดตามหน่วยทะเบียนราษฎรท้องถิ่น ก็สรุปได้ว่า การเพิ่มประชากรของเทศบาลตำบลไทรงาม-ลก การเพิ่มโดยธรรมชาติมีความสำคัญมากกว่าการเพิ่มจากการอพยพย้ายถิ่น ทั้งนี้เพราะในช่วงปี พ.ศ. 2518-2524 นั้น อัตราการเพิ่มตามธรรมชาติมีค่าเฉลี่ย 2.68% ในขณะที่อัตราการเพิ่มจากการย้ายถิ่นนั้นมีค่าเท่ากับ 0.15% เท่านั้น ฉะนั้น อัตราการเพิ่มสุทธิจึงเท่ากับ 2.87% (ดูตาราง 25)

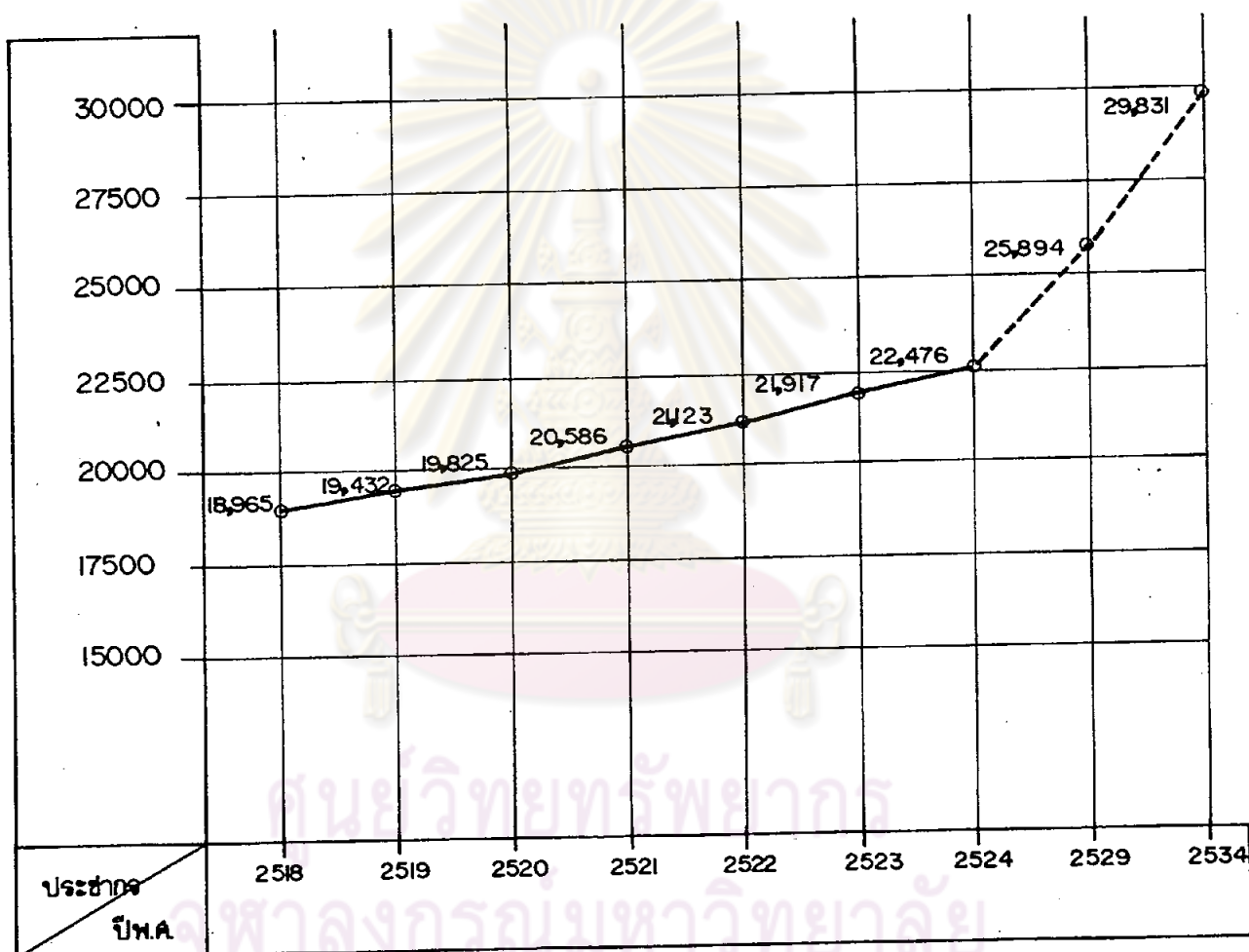
การคาดประมาณประชากร

การคาดประมาณประชากรได้ยึดถือตามข้อมูลจากหน่วยทะเบียนราษฎรท้องถิ่น โดยยึดเอาอัตราการเพิ่มเฉลี่ยประชากรตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อใช้คำนวณหาจำนวนประชากรในอนาคต ซึ่งถ้าหากสถานการณ์ด้านประชากรยังคงดำเนินอยู่ดังที่เป็นอยู่ทุกวันนี้แล้ว จำนวนประชากรในอนาคตก็คงไม่คลาดเคลื่อนไปจากจำนวนที่คาดการณ์ไว้มากนัก

ในการคาดประมาณประชากรครั้งนี้ใช้วิธีการ geometric extrapolation โดยจะประมาณการจำนวนประชากรของเทศบาลตำบลไทรงาม-ลก เป็น 2 ช่วง คือ ปี พ.ศ. 2529 อันเป็นปีสิ้นสุดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 5 ช่วงหนึ่ง และปี พ.ศ. 2534 อันเป็นปีสิ้นสุดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 6 อีกช่วงหนึ่ง วิธีการ Geometric Extrapolation มีหลักเกณฑ์ ดังนี้¹

¹Norbert Oppenheim, Applied Models in Urban and Regional Analysis (New Jersey : Prentice-Hall, 1980) p.35

กราฟแสดง การคาดการณ์จำนวนประชากร

1. การหาอัตราการเพิ่มประชากร ซึ่งใช้สูตรการคำนวณ คือ

$$R = \left(\frac{\sqrt[n]{P_t} - 1}{P_o} \right) \times 100$$

เมื่อ n = จำนวนปีระหว่าง P_t กับ P_o

P_t = จำนวนประชากรปีล่าสุด

P_o = จำนวนประชากรปีเก่า

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าในสูตร} \quad R &= \left(\frac{\sqrt[6]{22,476} - 1}{18,965} \right) \times 100 \\ &= 2.87 \end{aligned}$$

แสดงว่าอัตราการเพิ่มของประชากร = 2.87%

2. การคาดประมาณประชากรปี พ.ศ. 2529 และปี พ.ศ. 2534

โดยใช้สูตร $P_n = P_t (1 + \text{Quotient})^n$

เมื่อ P_n = จำนวนประชากรปีที่ต้องการทราบ (2529 และ 2534)

P_t = จำนวนปี ระหว่าง P_t กับ P_n

แทนค่าสูตร $P_n = 22,475 (1 + 2.87)^6$

$$= 25,894$$

ปี พ.ศ. 2529 มีประชากร = 25,894 คน

และใช้แทนค่าสูตรทำนองเดียวกัน ในปี พ.ศ. 2534 มีจำนวนประชากร 29,831 คน

โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจของจังหวัดนราธิวาส

ภาคเกษตรกรรม (Primary Sector)

เกษตรกรรมนับเป็นรายได้หลักของจังหวัดนราธิวาส มูลค่าการผลิตสาขาเกษตรกรรมมีมูลค่าถึง 1,016.4 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 52.1 ของมูลค่ามวลรวมทุกภาคของจังหวัด และในภาคเกษตรกรรมนี้เองในรายละเอียดนั้นปรากฏว่า สาขาการกลั่นกรรมมีความสำคัญที่สุด กล่าวคือ ประมาณร้อยละ 90.03 ของมูลค่าภาคเกษตรกรรมนั้นเป็นของสาขา

รองลงมาก็เป็นมูลค่าการผลิตลำชาปคู่สัตว์และป่าไม้ตามลำดับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้คือ

ลำชากรสิกรรม

กสิกรรมเป็นอาชีพหลักของประชากรในจังหวัดนราธิวาส ประชากรส่วนใหญ่ยังคงยึดถืออาชีพนี้อยู่ โดยมีพืชที่นิยมปลูก หรือพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ๆ ดังนี้คือ

ยางพารา เป็นพืชที่มีพื้นที่เพาะปลูกมากที่สุด 891,285 ไร่ และให้ผลผลิตมากที่สุดให้กับจังหวัดนราธิวาสถึงประมาณ 44,921.35 ตัน จากการศึกษาจากตารางที่ 27 แสดงให้เห็นว่า การทำสวนยางพารานั้นมีการทำโดยทั่วไปทุกอำเภอ แต่ที่มีพื้นที่เพาะปลูกมากที่สุดนั้นได้แก่ อำเภอระแงะ อำเภอโอละองและอำเภอสุไหงปาดี ตามลำดับ ซึ่งทั้ง 3 ท้องที่ดังกล่าวจะมีพื้นที่เพาะปลูกยางพาราถึง 70.55% ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งจังหวัด ทั้งนี้โดยสามารถให้ผลผลิตเป็นจำนวนทั้งสิ้น 30,419.95 ตัน หรือเท่ากับ 67.71% ของผลผลิตยางทั้งจังหวัด

อนึ่ง เพื่อความเข้าใจให้ชัดเจนไปอีกเกี่ยวกับการทำสวนยางพารานั้นมีปลูกกัน 2 พันธุ์คือ ยางพาราพันธุ์เก่าหรือยางพันธุ์พื้นเมืองซึ่งพันธุ์ที่ให้น้ำยางน้อย ในปัจจุบันนั้นรัฐบาลมีนโยบายให้ชาวสวนพันธุ์เก่าหันมาปลูกยางพาราพันธุ์ที่ให้น้ำยางมากกว่า โดยที่ยางพันธุ์พื้นเมืองจะให้ผลผลิตประมาณ 50 กิโลกรัม/ไร่/ปี ในขณะที่ยางพันธุ์ดีจะให้ผลผลิตถึงประมาณ 150 กิโลกรัม/ไร่/ปี หรือมากกว่าประมาณ 3 เท่าตัว ฉะนั้น เพื่อกระตุ้นให้ชาวสวนยางหันมาปลูกยางพันธุ์ดีทดแทนพันธุ์พื้นเมือง รัฐบาลจึงเสนอให้เงินช่วยเหลือแก่ชาวสวนยางพันธุ์เก่าที่หันมาปลูกพันธุ์ใหม่โดยได้เงิน 4,250 บาท ต่อ 1 ไร่ ซึ่งเป็นที่คาดหมายได้ว่าในอนาคตนั้นเมื่อยางพันธุ์ดีสามารถจะเก็บเกี่ยวให้ผลผลิตได้แล้วจะทำให้ชาวสวนยางพารามีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และผลดีต่อส่วนรวมก็คือ ผลผลิตของยางพาราก็จะเพิ่มมากขึ้น และสร้างความมั่งคั่งแก่ประเทศชาติในที่สุด

ข้าว เนื่องจากถือครองสำหรับการทำนาในจังหวัดนราธิวาสมีทั้งสิ้น 267,441 ไร่ แต่พื้นที่ที่ทำการเพาะปลูกข้าวจริง ๆ นั้น มีประมาณ 229,723 ไร่ (85.89% ของพื้นที่ถือครอง) ส่วนใหญ่เป็นการปลูกข้าวนาดำ ปลูกมากในอำเภอระแงะ อำเภอตากใบ สุไหงปาดี และอำเภอเมือง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ผลผลิตข้าวนั้น ยังไม่เพียงพอที่จะเลี้ยงประชากรในท้องที่ จังหวัดยังต้องสั่งข้าวจากแหล่งอื่นเข้ามาบริโภคประมาณปีละ 45,000-55,000 ตันข้าวสาร¹

¹สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนราธิวาส ข้อมูลการตลาด จังหวัดนราธิวาส ประจำปี

ตารางที่ 26 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมรายสาขาจังหวัดนราธิวาส ปี พ.ศ. 2523

สาขาการผลิต	มูลค่า	%
ภาคเกษตรกรรม	1,016.4	52.1
กลีกรวม	915.1	46.9
ปศุสัตว์	61.7	3.2
ประมง	7.8	0.4
ป่าไม้	31.8	1.6
ภาคการผลิต	176.2	9.0
เหมืองแร่และย่อยหิน	12.5	0.6
อุตสาหกรรม	44.7	2.3
การก่อสร้าง	110.3	5.6
การไฟฟ้าและการประปา	9.7	0.5
ภาคการบริการ	760.4	38.9
การคมนาคม	56.2	2.9
การค้า	374.5	19.2
การธนาคาร	35.8	1.8
อสังหาริมทรัพย์	32.8	1.7
การบริหาร	63	3.2
การบริการ	198.1	10.1
รวม	1,954	100

ตารางที่ 27 เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดนราธิวาสปี 2524

อำเภอ	ยางพารา			ข้าว			มะพร้าว		
	ยางพันธุ์พื้นเมือง ให้ผลผลิตแล้ว	ยางพันธุ์ ให้ผลผลิตแล้ว	ยางพันธุ์ค้า ไม่ให้ผลผลิต	ผลผลิต (ตัน)	เนื้อที่ (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ให้ผลผลิตแล้ว	ยังไม่ให้ผลผลิต	ผลผลิต (พันผล)
1. เมืองนราธิวาส	20,746	8,593	10,500	2,326.25	29,401	3,104.01	8,104	7,404	4,862.4
2. ตากใบ	4,202	2,195	475	539.35	35,134	7,172.7	10,017	3,300	6,010.2
3. สุโหลงโก-ลก	9,318	3,206	4,560	946.80	8,478	229.9	470	170	282.0
4. สุโหลงปาดิ	118,264	10,483	10,776	7,485.65	25,890	10,267	1,541	1,378	924.6
5. ระแงะ	218,169	30,586	97,369	15,496.35	65,467	12,877.2	3,114	1,204	1,868.4
6. รือเสาะ	103,765	14,998	24,778	7,437.95	12,534	3,150.6	2,213	3,154	1,327.8
7. ยี่งอ	14,234	6,430	15,003	1,676.20	19,456	3,402.1	3,064	1,250	1,838.4
8. บาเจาะ	10,623	3,654	6,411	1,079.25	15,567	3,399.6	7,908	1,030	4,744.8
9. คีรีสาคร	44,000	6,030	4,021	3,104.50	5,177	375	835	300	501.0
10. แวง	49,173	8,088	10,237	3,671.85	12,572	4,653.48	1,150	351	690.0
12. กิ่งอำเภอสุคีริน	7,700	5,148	8,050	1,157.20	107	21.45	364	220	218.4
รวม	600,194	99,411	192,180	44,921.35	229,723	48,653.86	23,268	19,761	23,268.0

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนราธิวาส

มะพร้าว มะพร้าวนับเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญอีกชนิดหนึ่งของจังหวัดนราธิวาส เมื่อปี พ.ศ. 2524 นั้น มีพื้นที่ปลูกมะพร้าวทั้งหมดประมาณ 58,541 ไร่ เป็นพื้นที่ที่ส่วนที่ให้ ผลผลิตแล้ว จำนวน 38,780 ไร่ ส่วนมะพร้าวที่ยังไม่ให้ผลผลิต จำนวน 19,761 ไร่ พื้นที่ ส่วน 1 ไร่ จะให้ผลผลิตประมาณ 600 ผลต่อปี อำเภอตากใบเป็นอำเภอที่ผลิตมะพร้าวมากที่สุด ประมาณ 60,102,000 ผล คิดเป็นมูลค่าประมาณ 15.02 ล้านบาท รองลงมาเป็น อำเภอเมืองและอำเภอบาเจาะ ซึ่งให้ผลผลิตเป็นมูลค่า 12.15 และ 11.85 ล้านบาท ตามลำดับ (ดูตารางที่ 27)

นอกจากพืชเศรษฐกิจ 3 ชนิดที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังมีพืชส่วนที่เป็นไม้ผลที่รู้จักกันดีอยู่ใน ขณะนี้เช่น ลองกอง ลำปาง และทุเรียน ซึ่งไม้ผลเหล่านี้นับวันจะทวีความสำคัญมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่อำเภอระแงะ สุโหวงปาดิ คีร์ลาคู และรือเลาะ ซึ่งมีลักษณะดินและอากาศที่ เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชดังกล่าวแล้ว ฉะนั้น หากมีการสนับสนุนแล้วในอนาคต พืชผลเหล่านี้จะ กลายเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญเพิ่มขึ้นแทนที่ข้าวส่วนจะมีรายได้หลักจากยางพาราเพียงอย่าง เดียว

สาขาการปศุสัตว์

การปศุสัตว์ในจังหวัดนราธิวาสนั้นยังไม่ได้ทำกันเป็นล่ำเป็นสันแต่อย่างใด มีการเลี้ยง โดยทั่วไปตามครัวเรือนที่มีอาชีพเกษตรกรรม เพื่อใช้แรงงานบ้าง และใช้เป็นอาหารบ้าง สัตว์ ที่เลี้ยงได้แก่ โค กระบือ เป็ด ไก่ แพะ และแกะ ส่วนสุกรนั้น เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ เป็นชาวไทยมุสลิมจึงไม่นิยมเลี้ยงกัน เพราะเป็นสัตว์ที่ต้องห้าม

สาขาการประมง

จังหวัดนราธิวาสมีการประมงทางทะเลเป็นหลัก ทั้งนี้เนื่องจากทางทิศตะวันออกติด ต่อกับอ่าวไทยที่อำเภอเมืองนราธิวาสและอำเภอตากใบ แต่เนื่องจากเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ยังล้าสมัยอยู่ จึงมีลักษณะเป็นการประมงชายฝั่งที่ใช้เรือขนาดเล็กที่เรียกตามภาษาท้องถิ่น "กอลและ" เป็นพาหนะในการออกจับปลา จึงทำให้ได้ผลผลิตไม่เพียงพอแก่การบริโภคภายใน จังหวัด โดยในปี พ.ศ. 2523 นั้น ปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้มีทั้งหมด 1,670,000 กิโลกรัม แยกเป็นของอำเภอเมืองนราธิวาส 1,495,000 กิโลกรัม และ อำเภอตากใบ 175,000 กิโลกรัม¹

¹สำนักงานประมง จังหวัดนราธิวาส

สาขาป่าไม้

จังหวัดนราธิวาสนั้นอุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าในบริเวณที่เป็นภูเขาและที่สูงทางด้านตะวันตกของจังหวัดในเขตพื้นที่อำเภอระแงะ อำเภอแว้ง และอำเภอศรีเล่าะ ซึ่งมีไม้ที่สำคัญได้แก่ ไม้สัก ไม้ตะเคียน ไม้หลุมพอง และไม้กระยาเลย เป็นต้น แต่จังหวัดนราธิวาสก็มีป่าไม้ที่กรมป่าไม้กำหนดเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติไว้มากถึง 18 แห่งทั่วจังหวัด ซึ่งทำให้มูลค่าการผลิตสาขาป่าไม้ยังต่ำอยู่เมื่อเปรียบเทียบกับสาขาการผลิตอย่างอื่น แต่ถ้าหากมีการเปิดป่าเหล่านี้ให้มากขึ้นก็จะทำให้มูลค่าการผลิตจากป่าไม้ก็จะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ภาคการผลิต (Secondary Sector)

ภาคการผลิตของจังหวัดนราธิวาสมีมูลค่าทั้งหมด 176.2 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 9.0 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ทั้งจังหวัด ในภาคการผลิตนั้นปรากฏว่าสาขาการก่อสร้างมีมูลค่ามากที่สุดถึง 110.3 ล้านบาท หรือร้อยละ 62.6 ของมูลค่าของภาคการผลิต การอุตสาหกรรมมีมูลค่ารองลงมาคือ 44.7 ล้านบาท และการเหมืองแร่และบ่อหิน มูลค่า 12.5 ล้านบาท ตามลำดับ (ตารางที่ 26) กล่าวได้ว่า ภาคการผลิตยังล้าหลังอยู่เมื่อเปรียบเทียบกับภาคเกษตรกรรมและการบริการ ทั้งนี้เพราะโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดนราธิวาสส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดเล็ก ส่วนใหญ่จะเป็นโรงงานรมควันยางแผ่น โรงงานผลิตอิฐ โรงงานซ่อมเครื่องยนต์ โรงงานพิมพ์ผ้า และโรงสีข้าว ซึ่งโรงงานเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมที่ทำกันภายในครัวเรือน ยกเว้นโรงงานรมควันยางแผ่นเท่านั้นที่ทำกันอย่าง เป็นสำเป็นสันและมีการลงทุนสูง

เป็นที่น่าสังเกตว่า โรงงานอุตสาหกรรมเหล่านี้ส่วนใหญ่จะกระจุกตัวอยู่ในเขตเทศบาลเมืองนราธิวาส กับเทศบาลตำบลคูหาเงาะ-ลก เท่านั้น และยังไม่มีปรากฏว่ามีโรงงานอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกับผลผลิตทางการเกษตรแต่อย่างใดเลย

ภาคการบริการ (Tertiary Sector)

ภาคการบริการในปี พ.ศ. 2523 มีมูลค่าทั้งสิ้น 760.4 ล้านบาท หรือร้อยละ 38.9 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ทั้งจังหวัด ประมาณกว่าร้อยละ 49.25 ของมูลค่าในภาคการบริการนั้นเป็นมูลค่าของสาขาการค้า (374.5 ล้านบาท) รองลงมาเป็นสาขาการบริการ จำนวน 198.1 ล้านบาท และการคมนาคม 56.2 ล้านบาท ตามลำดับ

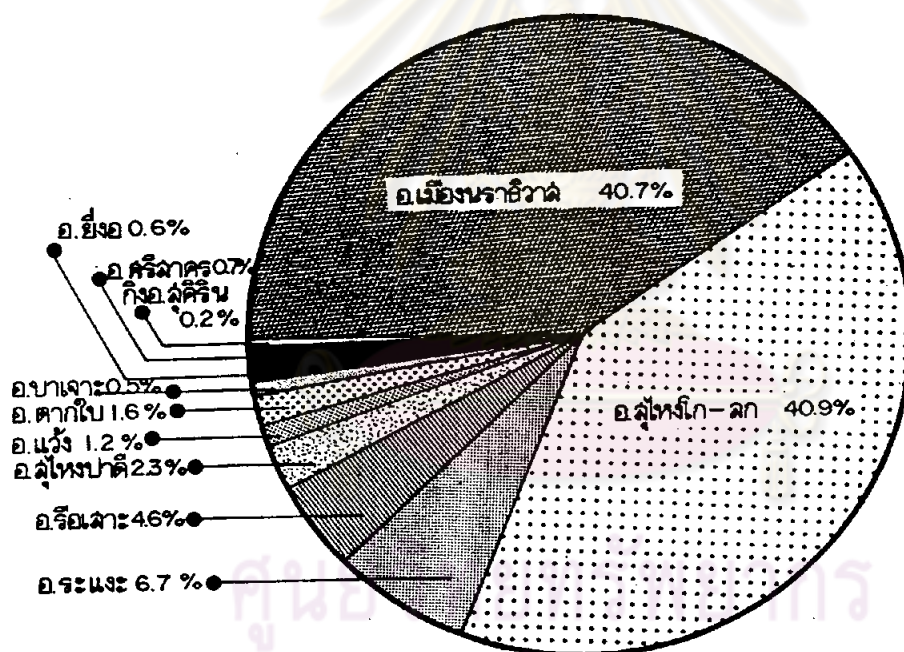
อนึ่ง จำนวนผู้ประกอบการที่มีอยู่ในจังหวัดนราธิวาส เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2524 นั้น ปรากฏว่า มีร้านค้าเอกชน ประมาณ 8,000 ราย ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล จำนวน 47 ราย

ตารางที่ 28 สถิติการจัด เก็บภาษีรายอำเภอ จังหวัดนราธิวาส ปีงบประมาณ 2524

อำเภอ	ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	ภาษีเงินได้นิติบุคคล	ภาษีการค้า	อากรแสตมป์	อากรมหรสพ	รายได้อื่น	รวม
เมืองนราธิวาส	5,724,312.79	6,239,893.06	3,645,004.59	1,082,99.08	763,386.40	53,725.00	17,509,320.78
สุโหงโโก-ลก	6,499,425.79	3,405,193.19	6,160,916.03	599,312.20	916,463.00	42,197.00	17,623,507.21
ระแงะ	1,498,404.83	468,263.92	634,891.56	186,086.90	77,710.00	6,993.50	2,872,350.71
รือเสาะ	640,686.80	1,158,552.63	131,799.61	21,146.00	50,684.51	2,202.50	2,005,072.05
สุโหงปาดี	552,499.38	143,663.81	189,792.41	30,070.00	80,282.25	3,770.00	998,077.85
แว้ง	381,596.10	30,568.35	79,235.71	27,043.60	-	2,300.00	520,683.76
ตากใบ	483,175.58	40,327.62	110,442.97	38,994.00	6,160.00	650.00	679,750.17
บาเจาะ	150,489.00	53,067.82	34,204.48	3,977.00	190.00	1,490.00	243,418.30
ยี่งอ	199,900.92	3,277.91	56,886.15	8,829.62	480.00	3,900.00	273,294.60
ศรีสาคร	175,441.37	3,098.35	101,874.61	2,522.00	-	1,100.00	284,036.33
สุคีริน	102,088.66	-	3,932	326	-	-	106,346.66
รวม	16,408,021.10	11,545,846.64	11,146,980.12	2,001,326.40	1,895,356.16	118,328.00	43,115,858.42
ร้อยละ	38.1	26.8	25.9	4.6	4.4	0.2	100%

ที่มา : สำนักงานสรรพากร จังหวัดนราธิวาส

สัดส่วนร้อยละของรายได้จากการเก็บภาษีรายอำเภอ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ห้างหุ้นส่วนจำกัด 249 ราย และบริษัทจำกัด 25 ราย ธุรกิจเหล่านี้ส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองนราธิวาส และอำเภอลือสิงโก-ลก

กล่าวโดยสรุปได้ว่า เศรษฐกิจของจังหวัดนราธิวาสนั้นภาคเกษตรกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่ง หรือถ้าหากจะมองให้แคบลงไปกว่านั้นก็คือ ภาคเกษตรกรรมนั้นจะขึ้นอยู่กับ ยางพาราเป็นหลัก ซึ่งถ้าหากยางพารา มีราคาดีชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรก็จะดีตามไปด้วย แต่ถ้าหากปีใดยางพารามีราคาตกต่ำ ก็จะทำให้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของจังหวัดนราธิวาสไปด้วย ทั้งนี้เพราะที่ที่มีฐานเศรษฐกิจที่แคบเกินไปนั่นเอง

รายได้จากการเสด็จเก็บภาษี

การนำเอารายได้จากการเก็บภาษีของจังหวัดนราธิวาสในระดับอำเภอมาศึกษานั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทราบถึงบทบาทและความสำคัญทางเศรษฐกิจของท้องที่อำเภอว่า แต่ละอำเภอนั้นมีฐานะทางเศรษฐกิจมาจากสาขาอะไร ทั้งนี้เพราะถ้าอำเภอใดที่มีรายได้จากการเก็บภาษีประเภทใดได้มากก็ย่อมจะแสดงถึงความเจริญในสาขาการผลิตนั้นให้เห็นเด่นชัดขึ้นนั่นเอง

จากการศึกษาพบว่า ในปี พ.ศ. 2524 นั้น สำนักงานสรรพากรจังหวัดนราธิวาสจัดเก็บภาษีได้ทั้งหมด 43,115,858.42 บาท แยกเป็นประเภทได้ดังนี้คือ :

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	16,408,021.10 บาท	ร้อยละ 38.1
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	11,545,846.64 บาท	ร้อยละ 26.8
ภาษีการค้า	11,146,980.12 บาท	ร้อยละ 25.9
อากรแสตมป์	2,001,326.40 บาท	ร้อยละ 4.6
อากรกรมสรรพ	1,895,356.16 บาท	ร้อยละ 4.4
รายได้อื่น ๆ	118,328.00 บาท	ร้อยละ 0.2

หากจะพิจารณาถึงรายละเอียดในระดับอำเภอแล้วจะพบว่า อำเภอลือสิงโก-ลก มีรายได้จากการเก็บภาษีส่งที่สดุของจังหวัดนราธิวาสถึง 17,623,507.21 บาท (ร้อยละ 40.9) รองลงมาก็เป็นอำเภอลือสิงโก-ลก ที่เสด็จเก็บภาษีได้ทั้งหมด 17,509,329.78 บาท (ร้อยละ 40.7) และอำเภอระแงะ จำนวน 2,872,350.71 บาท (ร้อยละ 6.7) ตามลำดับ ส่วนอำเภอที่มีรายได้จากการเก็บภาษีน้อยที่สุดคือ กิ่งอำเภอลือศิริน เป็นเงิน 106,346.66 บาท (ร้อยละ 0.2)

สำหรับในส่วนที่เป็นรายละเอียดของภาษีแต่ละประเภทนั้น ปรากฏว่าอำเภอลือสิงโก-ลก มีรายได้จากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีการค้า และอากรกรมสรรพส่งที่สดุของจังหวัด โดยเฉพาะ

อย่างอื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่อำเภอสุโขทัย-ลกเก็บได้ถึง 39.6% ของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทั้งจังหวัด รองลงมา เป็นของอำเภอเมืองนราธิวาส 34.89% ภาษีการค้าก็เช่นเดียวกัน เป็นของอำเภอสุโขทัย-ลก ถึง 55.3% ของภาษีประเภทเดียวของจังหวัด อำเภอเมือง 32.7% ส่วนอากรหมิ่นที่อำเภอสุโขทัย-ลก เก็บได้ 48.4% ในขณะที่อำเภอเมืองนราธิวาสเก็บได้ 40.3% อำเภอเมืองนราธิวาสนั้นมีรายได้จากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ต่ำที่สุด คือ ร้อยละ 54.04 ของรายได้ประเภทเดียวกันของจังหวัด โดยที่อำเภอสุโขทัย-ลก มีรายได้ประเภทนี้รองลงมาคือ 29.5%

ตารางที่ 29 แสดงพื้นที่ที่มีรายได้จากภาษีสูงสุด 3 อันดับแรกของจังหวัดนราธิวาส

อำเภอ	พื้นที่ (กม ²)	จำนวนประชากร	ภาษีอากร (บาท)
เมืองนราธิวาส	309	73,244	17,509,320.78
สุโขทัย-ลก	139.44	36,753	17,623,507.21
ระแงะ	1,215	81,262	2,872,350.71

จากที่ได้กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า รายได้จากภาษีของจังหวัดนราธิวาสนั้น ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 80 จะมาจากท้องที่ 2 อำเภอเท่านั้น คือ อำเภอสุโขทัย-ลก และอำเภอเมืองนราธิวาส ส่วนที่เหลืออีกประมาณร้อยละ 20 ก็จะเป็นส่วนของอำเภออื่นอีก 9 อำเภอ ฉะนั้น ท้องที่ 2 อำเภอดังกล่าวจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในเชิงเศรษฐกิจของจังหวัด และเป็นที่น่าสังเกตอยู่ประการหนึ่งก็คือ ท้องที่ที่มีการจัดเก็บภาษีได้มาก 3 อันดับแรกนั้น มีขนาดพื้นที่ประชากร ที่แตกต่างกัน (ดูตาราง 29) ซึ่งอำเภอสุโขทัย-ลก จะมีขนาดพื้นที่และประชากรที่เล็ก แต่มีรายได้จากการเก็บภาษีมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าอำเภอสุโขทัย-ลก มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ล้ำหน้าที่สุดในจังหวัดนราธิวาส นั่นก็คือ การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าบริการและแหล่งบันเทิง เจริญรมย์ที่สำคัญของบริเวณนี้ ดังจะเห็นได้จากปริมาณการจดทะเบียนการค้าที่ได้อีกกล่าวมาแล้ว ส่วนภาคเศรษฐกิจจากการเกษตรนั้น อำเภอสุโขทัย-ลก ไม่มีอะไรเด่น ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากมีพื้นที่ขนาดเล็กก็ได้

ฐานะทางเศรษฐกิจของเทศบาลตำบลสุโขทัย-ลก

พหุขัยกรรม

จังหวัดนราธิวาสเป็นจังหวัดชายแดนที่มีขนาดเล็กและไม่มีทรัพยากรที่สำคัญ แม้แต่ชุมชนเทศบาลเมืองอันเป็นชุมชนสำคัญของจังหวัด ก็มีลักษณะทางเศรษฐกิจด้อยกว่าชุมชนเทศบาลตำบลสุโขทัย-ลก ซึ่งมีจำนวนร้านค้าและประเภทของกิจกรรมมากกว่า ทั้งนี้เพราะสุโขทัย-ลกเป็นชุมชนชายแดน เป็นชุมทางของการซื้อขายสินค้าระหว่างพรมแดนไทย มาเลเซีย เช่น ไทยซื้อสินค้าประเภทผลไม้เพื่อจากมาเลเซียและมาเลเซียซื้อสินค้าประเภทอาหาร ผัก ผลไม้ และเสื้อผ้าในประเทศไทยซึ่งมีราคาถูกกว่า ...¹

ปัจจุบันธุรกิจการค้าหลักที่มีบทบาทสำคัญของสุโขทัย-ลก สามารถที่จะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มธุรกิจใหญ่ ๆ คือ

1. ธุรกิจการค้า ชุมชนสุโขทัย-ลก นับเป็นส่วนศูนย์กลางทางด้านการค้าที่ให้บริการต่อลูกค้าในบริเวณชายแดนจังหวัดนราธิวาส และรัฐกลันตัน (มาเลเซีย) ทั้งนี้จะเห็นได้จากการเปรียบเทียบกับอำเภอชายแดนด้วยกันที่มีขนาดประชากรใกล้เคียงกัน แต่จำนวนร้านค้าของสุโขทัย-ลก จะมามากกว่า โดยมีจำนวนร้านค้าทั้งหมดประมาณ 700 ร้าน เฉลี่ยแล้วประชากร 52 คน/ร้านค้า ซึ่งนับว่าเป็นอัตราส่วนที่ต่ำที่สุดในบริเวณอำเภอชายแดนด้วยกัน ทั้งนี้ก็สืบเนื่องมาจากเส้นทางติดต่อระหว่างกันที่สะดวกส่วนใหญ่มักจะเป็นที่ราบและมีความปลอดภัยสูงกว่าอำเภอชายแดนอื่น เช่น เบตง เป็นต้น ตัวชี้ที่สื่อให้เห็นถึงการติดต่อทางธุรกิจระหว่างไทยกับมาเลเซียที่สุโขทัย-ลก ว่าเป็นไปในอัตราที่สูงและนับวันจะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยไปก็คือ การพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่าการซื้อขายสินค้าระหว่างกันดังที่ได้แสดงไว้ในตาราง 30 ซึ่งในปี พ.ศ. 2523 นั้น มีมูลค่าทั้งสิ้น 269.3 ล้านบาท โดยแยกเป็นมูลค่าสินค้านำเข้าไทยเป็นเงิน 238.2 ล้านบาท (ร้อยละ 88.5) และมูลค่าสินค้าที่ไทยส่งออกเป็นเงินเพียง 31.1 ล้านบาท (ร้อยละ 11.5) ปีถัดมาก็มีมูลค่าทั้งหมด 538.2 ล้านบาท เป็นมูลค่าสินค้านำเข้าถึง 502.5 ล้านบาท (ร้อยละ 94.4) และมูลค่าส่งออกเพียง 29.6 ล้านบาท (ร้อยละ 5.6) นั่นก็หมายความว่า เรามีการค้าแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างกันเฉลี่ยวันละเป็นเงิน 1.4 ล้านบาท หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ เราต้องสูญเสีย

¹ สำนักรังเมือง, กระทรวงมหาดไทย. รายงานการศึกษาอนุภาค 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อประกอบการวางแผนเมืองรวมจังหวัดนราธิวาส 2525 หน้า 29.

เงินตราให้กับมาเลเซียเฉลี่ยวันละ 1.3 ล้านบาท ในขณะที่ได้เงินตรามาเลเซียเข้าประเทศเฉลี่ยวันละ 81,000 บาทเท่านั้น ฝ่ายเราจึงขาดดุลเฉลี่ยวันละ 1.2 ล้านบาททีเดียว

ตารางที่ 30 มูลค่าสินค้านำเข้า-ส่งออกที่สุโขทัย-ลก ปี พ.ศ. 2523-2524

ปี พ.ศ.	มูลค่ารวม (บาท)	มูลค่านำเข้า (บาท)	มูลค่าส่งออก (บาท)
2523	269,295,622	238,195,783.3	31,099,838.6
2524	532,139,087.5	502,479,070.4	29,660,017.2

ที่มา : สำนักงานศุลกากรเขต 1 จังหวัดสุโขทัย

ส่วนประเภทของสินค้าที่ไทยส่งออกไปขายทางมาเลเซียทางด้านสุโขทัย-ลกส่วนใหญ่จะเป็นผลผลิตผลการเกษตร (ผัก, ผลไม้สด) และวัสดุก่อสร้างเป็นหลักสำหรับสินค้าที่นำเข้าก็จะเป็นอาหารกระป๋อง แป้งล่าสี ไม้แปรรูป และเครื่องไฟฟ้า ตลอดจนผ้าบาติก เป็นต้น

กล่าวได้ว่า สุโขทัย-ลก เป็นแหล่งระบายสินค้าอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งของมาเลเซีย และยังเป็นตลาดกลางที่รับซื้อสินค้า เกษตรจากบริเวณใกล้เคียงเพื่อขายต่อให้พ่อค้าชาวมาเลเซียอีกต่อหนึ่ง ฉะนั้น เมื่อพิจารณาประเภทสินค้าดังกล่าวแล้วฝ่ายเราเป็นฝ่ายเสียเปรียบเพราะเล่นอขายสินค้าเกษตร ในขณะที่ฝ่ายมาเลเซียเล่นอขายสินค้าอุตสาหกรรมเข้ามา แต่อย่างไรก็ตาม ในอนาคตอันใกล้นี้มีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูงที่สุโขทัย-ลก จะดึงดูดค้าชาวมาเลเซียที่แฝงตัวมาในรูปของนักท่องเที่ยวให้หันมาซื้อสินค้าไทยมากขึ้น เพราะในปัจจุบันสุโขทัย-ลก ได้มีการพัฒนาอาคารร้านค้าให้ทันสมัยใหญ่โตอยู่หลายโครงการ และบางโครงการก็พัฒนาขึ้นเป็นศูนย์การค้าก็มี เช่น ศูนย์การค้าของบริษัทการตลาดที่มีทั้งโรงแรม โรงภาพยนตร์ และศูนย์การค้าในบริเวณเดียวกัน

2. ธุรกิจการบริการและการบันเทิง ธุรกิจประเภทนี้ได้แก่ โรงแรม บาร์ ไนท์คลับ ภัตตาคาร และโรงภาพยนตร์ เป็นต้น นับเป็นธุรกิจที่มีความก้าวหน้ามากในชุมชนชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจโรงแรมนั้นในระยะไม่กี่ปีมานี้มีบทบาทเป็นตัวนำในการขยายตัวของชุมชน ปัจจุบันเทศบาลตำบลสุโขทัย-ลก ประกอบด้วยโรงแรมขนาดต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 40 แห่ง หรือจำนวน 1,227 ห้อง กล่าวได้ว่า เป็นชุมชนที่มีโรงแรมมากเป็นอันดับสองในภูมิภาครองจาก

หาที่ใหญ่ทีเดียว โรงแรมทั้งหมดนี้ถ้ามารถจะแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 ระดับ ตามจำนวนห้องพัก ดังนี้

- โรงแรมขนาดใหญ่ คือโรงแรมที่มีห้องพักตั้งแต่ 70 ห้องขึ้นไป มีบริการห้องอาหาร คอฟฟี่ช็อป ภายในโรงแรมเอง บางแห่งก็มีดีสโก้เทคของตัวเองไว้บริการด้วย เช่น โรงแรมธารา เป็นต้น โรงแรมในกลุ่มนี้มีทั้งหมด 6 แห่ง ประกอบด้วยห้องพักประมาณ 600 ห้อง

- โรงแรมขนาดกลาง ห้องพักตั้งแต่ 30-70 ห้อง ส่วนใหญ่จะมีห้องอาหารของตนเอง ภายในโรงแรม ประกอบด้วยโรงแรมทั้งหมด 11 แห่ง มีจำนวนห้องพักประมาณ 400 ห้อง

- โรงแรมขนาดเล็ก มีห้องพักต่ำกว่า 30 ห้อง มักจะเป็นโรงแรมเก่าแต่มีทั้งหมดถึง 23 แห่ง หรือมีห้องพักรวมกันประมาณ 200 กว่าห้อง (ดูตารางที่ 32) โรงแรมเหล่านี้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียและสิงคโปร์เป็นหลัก ทั้งนี้จะสังเกตเห็นว่าโรงแรมทั้งหมดจะเต็มเฉพาะวันหยุดปลายสัปดาห์ของทางมาเลเซียเท่านั้น ส่วนวันธรรมดาแล้วก็มีคนมาใช้บริการไม่มากนัก ฉะนั้น จึงกล่าวได้ว่า อนาคตของกิจการโรงแรมและการบันเทิง เรียงมัยนั้นจะต้องพึ่งลูกค้าชาวมาเลเซียเป็นหลัก หากใช่เป็นลูกค้าภายในท้องถิ่นไม่ ดังนั้น ธุรกิจประเภทนี้จะแล่มใล้ หรือทรุดลงจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยสองสามประการคือ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซียหนึ่ง ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวหนึ่ง และความสะดวกลสบายในด้านการบริการของสถานที่บริการแต่ละแห่งอีกประการหนึ่งนั่นเอง อย่างไรก็ตาม ธุรกิจการโรงแรมและการบันเทิงนั้น กลายเป็นฐานทางเศรษฐกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของชุมชนแห่งนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31 จำนวนธุรกิจบริการและการบันเทิง ปี พ.ศ. 2524

ประเภทของธุรกิจบริการและการบันเทิง	จำนวน (ราย)
โรงแรม	40
โรงภาพยนตร์	3
ภัตตาคารและห้องอาหาร	10
ธนาคาร	6
รวม	59

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์ จังหวัดนราธิวาส

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32 โรงแรมและจำนวนห้องพัก

ชื่อโรงแรม	จำนวนห้องพัก	ชื่อโรงแรม	จำนวนห้องพัก
<u>โรงแรมขนาดใหญ่</u>			
1. โรงแรมเมอลิน	96	22. โรงแรมตัวเอง	16
2. โรงแรมธาราริเจนท์	120	23. โรงแรมเซียงไฮ้	11
3. โรงแรมธานี	73	24. โรงแรมเล่นลู่ย	10
4. โรงแรมลีลลา	72	25. โรงแรมนำแสง	8
5. โรงแรมแพลี่	-	26. โรงแรมนำไทย	8
6. โรงแรมแกรนด์การ์เดนท์	-	27. โรงแรมปารีส	8
<u>โรงแรมขนาดกลาง</u>			
7. โรงแรมทักษิณ 2	49	28. โรงแรมชินโต	5
8. โรงแรมอันอัน	54	29. โรงแรมเล่นลู่ย	-
9. โรงแรมทักษิณ	39	30. โรงแรมมายเฮาส์	-
10. โรงแรมไทยเอก	37	31. โรงแรมพญา	-
11. โรงแรมมาตี	31	32. โรงแรมลี	-
12. โรงแรมวาเลนไทน์	-	33. โรงแรมชายแดน	-
13. โรงแรมนำไทย 2	-	34. โรงแรมรามมา	-
14. โรงแรมแมรี่	-	35. โรงแรมอินคำ	-
15. โรงแรมคาเธีย์	32	36. โรงแรมลีตาร์	-
16. โรงแรมอัมรินทร์	-	37. โรงแรมเล่นลู่ย	-
17. โรงแรมไทยโอเต็ล	-	38. โรงแรมเล่นลู่ย 2	-
<u>โรงแรมขนาดเล็ก</u>			
18. โรงแรมช่าวอย	27	39. โรงแรมล่ฆาน	-
19. โรงแรมศรีวัฒนา	17	40. โรงแรมเอเชีย	-
20. โรงแรมบังกาโล	14		
21. โรงแรมไทยเสียง	12		

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์ จังหวัดนราธิวาส และการสำรวจภาคสนาม

การอุตสาหกรรม

การศึกษาเกี่ยวกับการอุตสาหกรรมเพื่อให้ทราบถึงฐานะทางเศรษฐกิจของเทศบาลตำบล ลู่โขงโก-ลก นั้น ได้มุ่งศึกษาถึงประเภทของอุตสาหกรรม จำนวนราย จำนวนคนงาน และการลงทุน ของแต่ละประเภทอุตสาหกรรม จากการศึกษาเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในชุมชนแห่งนี้นั้น ก็สามารถที่จะ แบ่งประเภทอุตสาหกรรมออกได้เป็น 10 ประเภทด้วยกันตามตาราง 33 มีโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหมด 32 โรง จำนวนคนงานในภาคอุตสาหกรรม 485 คน จำนวนเงินลงทุนทั้งสิ้นประมาณ 32,185,745 บาท

ในจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมทั้ง 10 ประเภทดังกล่าวนี้ปรากฏว่าอุตสาหกรรมเกี่ยวกับอาหารมีจำนวนมากที่สุดถึง 8 ราย มีเงินลงทุนคิดเป็นร้อยละ 37.2 ของการลงทุนทางด้าน อุตสาหกรรมทั้งหมด ซึ่งนับว่ามีการลงทุนมากที่สุดด้วย รองลงมาเป็นอุตสาหกรรมเกี่ยวกับซ่อม เครื่องยนต์และเชื่อมโลหะ ซึ่งมีทั้งหมด 7 ราย แต่มีเงินลงทุนรวมกันเพียงร้อยละ 4.3 เท่านั้น สำหรับอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่มีการลงทุนสูงก็เป็นโรงงานเกี่ยวกับแปรรูปไม้ซึ่งมี 3 แห่ง แต่ก็มี การลงทุนถึง 22.7% ของการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมทั้งหมด รองลงมาก็เป็นอุตสาหกรรม เกี่ยวกับการรมควันยางแผ่นที่มี 2 แห่ง เงินลงทุนร้อยละ 15.5 และอุตสาหกรรมทำน้ำแข็งมีเพียง โรงเดียวใช้เงินลงทุนร้อยละ 11.4 ตามลำดับ

กล่าวได้ว่า อุตสาหกรรมในเขตเทศบาลตำบลลู่โขงโก-ลก นั้น ยังคงเป็นอุตสาหกรรม ขนาดย่อมที่เป็นการลงทุนน้อยเป็นส่วนใหญ่ และยังคงเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่ล้นซบซ้อนอะไรมาก ทั้งนี้เพราะลู่โขงโก-ลก เป็นชุมชนขนาดเล็กซึ่งยังไม่พร้อมที่จะให้อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่มีระบบ การผลิตที่ซับซ้อนซึ่งต้องการแรงงานที่มีความชำนาญเข้ามาตั้งอยู่ อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบ เทียบกับท้องที่อื่นของจังหวัดนราธิวาสแล้ว เทศบาลตำบลลู่โขงโก-ลก ก็นับได้ว่า เป็นชุมชนที่มี โรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุด

ตารางที่ 33 จำนวนรายของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ในเทศบาลตำบล
สุโขทัย-ลก ปี 2524

ประเภทกิจการ	จำนวนผู้ประกอบการ (ราย)	จำนวนคนงาน (คน)	จำนวนเงินทุน (บาท)	%ของเงินทุน
1. กิจการเกี่ยวกับอาหารจากแป้ง	8	106	11,984,000	37.2
2. ทำผ้าปาติก	2	19	-	-
3. แปรรูปไม้	3	153	7,300,000	22.7
4. ทำเครื่องเรือน	3	15	338,000	1.1
5. ทำหีบน้ำมันมะพร้าว	2	21	1,568,745	4.9
6. รมควันยางแผ่น	2	72	4,980,000	15.5
7. ทำอิฐ, กระเบื้อง	2	32	593,000	1.8
8. น้ำแข็ง	1	9	3,680,000	11.4
9. ซ่อมเครื่องยนต์และเชื่อมกลึงโลหะ	7	31	1,388,000	4.3
10. อื่น ๆ (พลาสติคและการพิมพ์)	2	19	354,000	1.1
รวม	32	485	32,185,745.00	100.00

ที่มา : ข้อมูลการตลาด สำนักงานพาณิชย์ จังหวัดนครราชสีมา

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การคลังของเทศบาลตำบลโหวงโก-ลก

การคลังท้องถิ่นของเทศบาลตำบลโหวงโก-ลกนั้น เป็นการพิจารณาฐานะการคลังจาก เทศบัญญัติ ปีงบประมาณ 2521 ถึงปี พ.ศ. 2525 ซึ่งพิจารณาถึงรายได้ รายจ่าย ที่มาของรายได้ รวมทั้งอัตราการเพิ่มและสถานภาพทางการคลังของเทศบาล

ก. ประเภทและที่มาของรายได้

รายได้ของเทศบาลประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ

- หมวดภาษีอากร
- หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต
- หมวดรายได้จากทรัพย์สิน
- หมวดสาธารณูปโภคและเทศพาณิชย์
- หมวดเงินอุดหนุน
- หมวดเบ็ดเตล็ด
- หมวดเงินสะสม และ
- หมวดเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

ในปี พ.ศ. 2525 เทศบาลตำบลโหวงโก-ลก มีรายได้ทั้ง 8 ประเภทดังกล่าว รวมกันเป็นเงิน 19,197,965.25 บาท เป็นรายได้จากหมวดภาษีอากรมากที่สุดคือ 10,048,885.14 บาท หรือร้อยละ 52.34 รองลงมาเป็นหมวดเงินอุดหนุน 4,322,968.82 บาท หรือร้อยละ 22.52 และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ 1,428,384.53 บาท (ร้อยละ 7.44) ตามลำดับ ส่วนรายได้ที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด 298,615.20 บาท (ร้อยละ 2.02) เท่านั้น (ดูตารางที่ 34)

ข. การเปลี่ยนแปลงของรายได้

จากข้อมูลรายได้อันในช่วงปี พ.ศ. 2521 ถึงปี พ.ศ. 2525 นั้น ปรากฏว่า รายได้ที่เกิดขึ้นมากที่สุดอันดับแรกตลอดทุกปีคือ รายได้หมวดภาษีอากร และหมวดเงินอุดหนุน ตามลำดับ ส่วนหมวดรายได้ที่เกิดขึ้นเป็นอันดับสามนั้นบางปีจะเป็นหมวดเงินสะสมและบางปีก็จะเป็นหมวดเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ สลับเปลี่ยนกันไปไม่คงที่

ตารางที่ 34 แสดงรายรับ-รายได้ และรายจ่ายของเทศบาลตำบลสุโขทัย-ลก ปี 2521-2525

ประเภทของรายได้-รายรับ	ปีงบประมาณ				
	2521	2522	2523	2524	2525
1. ภาษีอากร	5,533,628.50	5,446,983.28	8,239,677.15	9,692,486.14	10,048,885.14
2. ค่าธรรมเนียมค่าปรับและใบอนุญาต	369,426.35	384,612.64	386,836.77	496,196.35	672,228.88
3. รายได้จากทรัพย์สิน	354,611.18	546,586.07	712,238.32	873,193.61	1,047,900.12
4. สรรพากรโรคและเทศพาณิชย์	21,702.80	33,814.52	-	9,735.40	39,560.26
5. เงินอุดหนุน	2,200,520.00	3,262,898.00	4,009,102.23	3,728,751.45	4,322,968.82
6. เบ็ดเตล็ด	140,119.15	53,880.39	72,057.50	119,309.45	298,615.20
7. รายรับทั่วไป	8,620,007.98	9,728,774.90	13,419,991.97	14,919,672.40	16,480,158.42
8. เงินสะสม	3,190,000*	499,000.00	1,094,278.87	1,445,000.00	1,289,422.30
9. เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	849,192.00	1,752,000.00	2,983,308.00	1,239,076.62	1,428,384.53
10. รวมรายรับทั้งสิ้น	12,659,119.98	11,979,774.00	17,497,498.84	17,603,749.02	19,197,965.25
11. รายจ่ายประจำปี	11,791,33.54	10,218,858.22	14,809,140.23	16,221,506.00	16,511,755.38

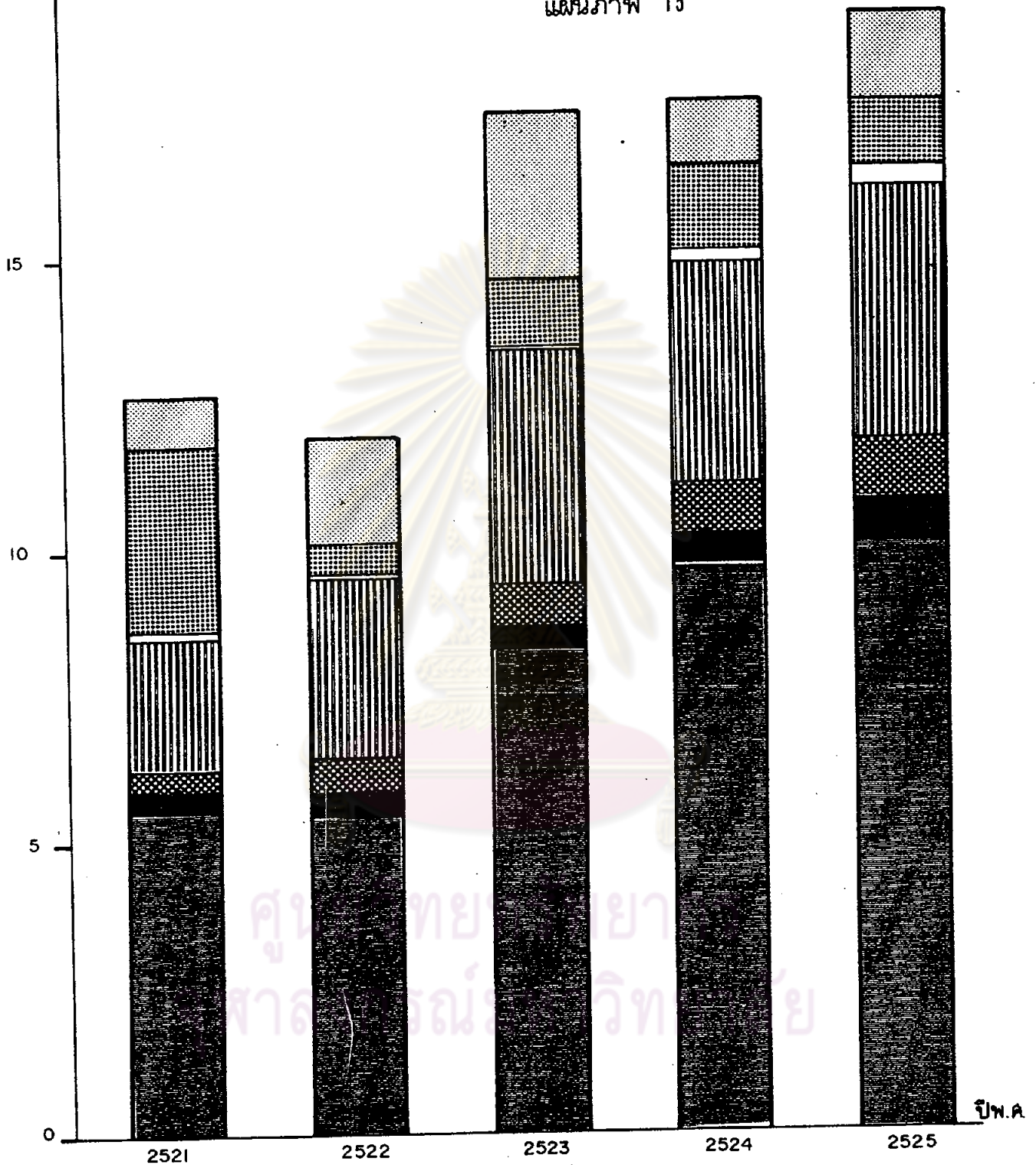
*เงินกู้

ที่มา : ฝ่ายคลัง สำนักงานเทศบาลตำบลสุโขทัย-ลก

แผนภูมิ แลดูรายได้ประเภทต่างๆ

ล้านบาท
20

แผนภาพ 15

หมวดภาษีอากร

หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต

หมวดรายได้จากทรัพย์สิน

หมวดเงินอุดหนุน

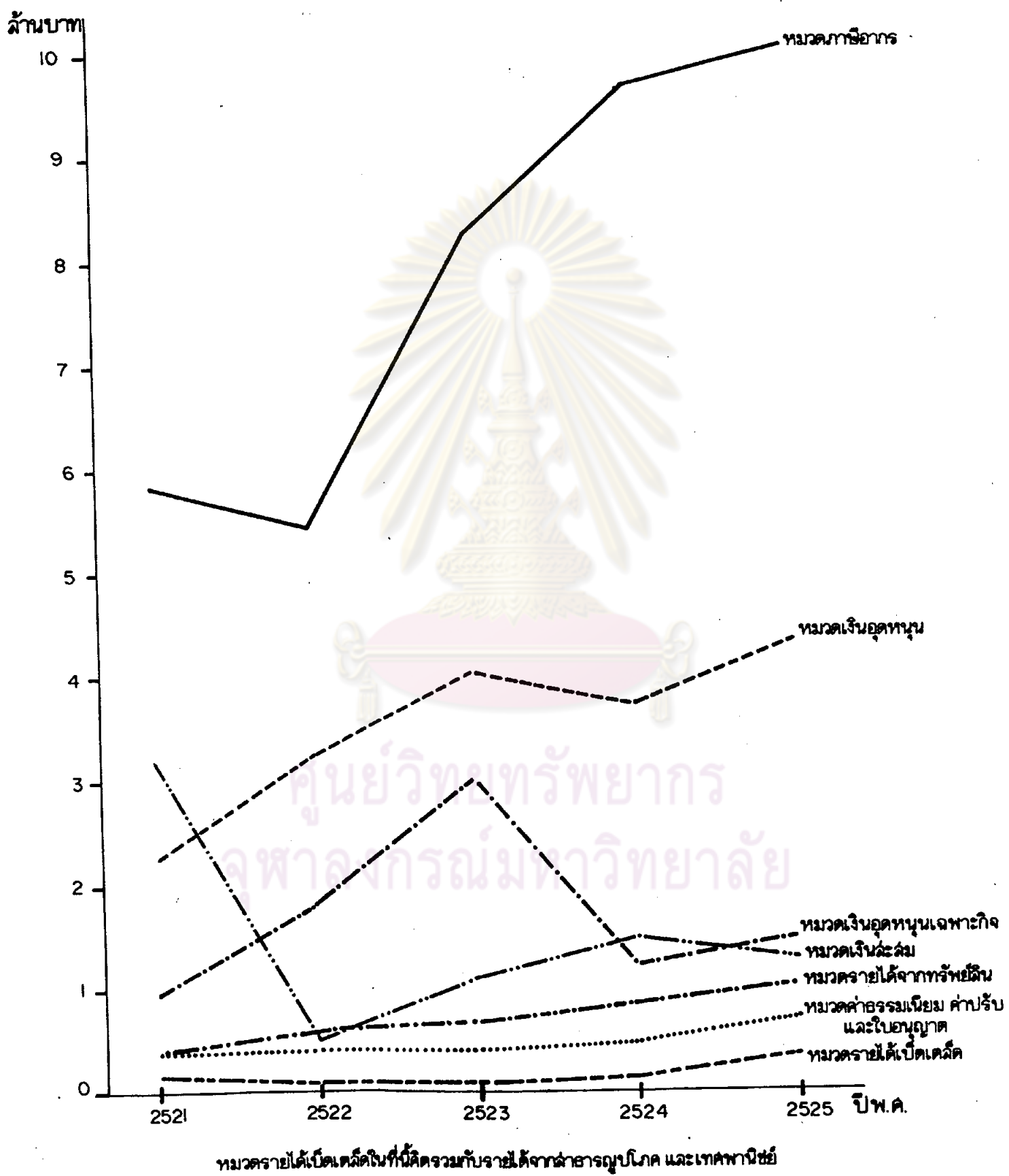

หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด

หมวดเงินสะสม

หมวดเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

กราฟ แฉงรายได้จำแนกตามหมวดต่าง ๆ ปีพ.ศ. 2521-2525

ประเภท	สัดส่วนร้อยละ					อัตราการเพิ่ม (%)				
	พ.ศ. 2521	พ.ศ. 2522	พ.ศ. 2523	พ.ศ. 2524	พ.ศ. 2525	2521-2522	2522-2523	2523-2524	2524-2525	อัตราเฉลี่ย
1. หมวดวิชาชีพอากร	43.71	45.48	47.09	55.06	52.34	-1.57	51.27	16.68	3.68	17.52
2. หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต	2.91	3.21	2.02	2.82	3.50	-3.95	0.58	28.27	35.48	15.10
3. หมวดรายได้จากทรัพย์สิน	2.80	4.56	4.07	4.96	5.46	54.13	30.31	22.60	20.00	31.76
4. หมวดเงินอุดหนุน	17.39	27.23	22.91	21.18	22.52	48.28	22.87	-6.99	15.94	20.03
5. หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด	1.28	0.74	0.41	0.73	2.02	-45.81	-17.83	79.09	162.06	44.38
6. หมวดเงินสะสม	25.20	4.16	6.25	8.21	6.72	-84.36	119.29	32.29	-10.77	14.05
7. หมวดเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	6.71	14.62	17.05	7.04	7.44	106.31	70.28	-58.47	12.28	32.6
รวม	100	100	100	100	100	-5.37	46.06	0.61	9.06	12.59

*รายได้เบ็ดเตล็ด = รวมกับหมวดสาธารณูปโภคและเทศพาณิชย์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในช่วงปี พ.ศ. 2521-2525 เทศบาลมีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 12.59 ร ต่อปี โดยในช่วงปี พ.ศ. 2522-2523 มีการขยายตัวสูงที่สุดเท่ากับ 46.06% ในขณะที่ในช่วงปี พ.ศ. 2521-2522 นั้น ไม่มีการขยายตัวเลย ตรงกันข้ามกลับมีการเปลี่ยนแปลงลดลงถึงร้อยละ 5.37 และในปี พ.ศ. 2523-2524 นั้น แม้ว่าจะมีการขยายตัวบ้าง แต่ก็น้อยมากเพียงร้อยละ 0.61 เท่านั้น จนถึงช่วงปี พ.ศ. 2524-2525 จึงมีการขยายตัวสูงขึ้นเป็นร้อยละ 9.06 (ดูตารางที่ 35

ส่วนในรายละเอียดของการขยายตัวของรายได้แต่ละประเภทนั้น ปรากฏว่าหมวดรายได้จากเบ็ดเตล็ด มีการขยายตัวสูงที่สุดโดยเฉลี่ยปีละ 44.38% ของตัวมันเอง รองลงมาก็เป็นรายได้จากเงินอุดหนุนเฉลี่ยปีละ 32.6% และรายได้จากทรัพย์สินเติบโตเฉลี่ยปีละ 31.6% ตามลำดับ สำหรับหมวดภาษีอากรซึ่งเป็นรายได้ที่สำคัญที่สุดนั้นมีการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 7.52 ต่อปีโดยมีช่วงการขยายตัวมากที่สุดคือในปี พ.ศ. 2522-2523 ซึ่งมีการขยายตัวถึงร้อยละ 51.27 และในปี พ.ศ. 2523-2524 มีการขยายตัวร้อยละ 16.68 แต่สำหรับช่วงปี พ.ศ. 2521-2522 นั้น ไม่มีการขยายตัวเลยกลับลดลงร้อยละ 1.57 ดังแสดงไว้ในตารางที่ 35

ค. รายจ่ายของเทศบาล

จากข้อมูลที่แสดงไว้ในตาราง 36 จะเห็นว่าในปี พ.ศ. 2520 มียอดรายจ่ายทั้งสิ้น 7,060,191.61 บาท พอถึงปี พ.ศ. 2524 ก็มีรายจ่ายเพิ่มขึ้นเป็น 16,221,506 บาท โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 56.5 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 14.1% นั้นเอง ซึ่งนับว่ามีการขยายตัวในระดับที่สูงพอสมควร กระนั้นก็ตามแต่รายจ่ายส่วนใหญ่มักกว่าร้อยละ 40 ก็ถูกใช้สำหรับหมวดเงินเดือนและค่าตอบแทน ซึ่งทำให้เหลืองบประมาณสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นมีจำนวนน้อยกว่าที่ควรจะเป็น อันจะส่งผลทำให้การพัฒนาเทศบาลเป็นไปค่อนข้างช้าตามไปด้วยและงบประมาณสำหรับการพัฒนาส่วนหนึ่งก็มักจะถูกใช้สำหรับการบำบัด ดูแลรักษา และซ่อมแซม สิ่งที่มีอยู่ก่อนแล้วให้มีสภาพดีขึ้น เช่น ถนน คูระบายน้ำ เป็นต้น โดยการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้จากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจหรือเงินกู้เป็นหลัก

∴ จากที่กล่าวมาทั้งหมดนั้น พอจะสรุปให้สถานการณ์ภาพทางการคลังของเทศบาลแล้วว่า ยังไม่มีรายได้เพียงพอที่จะเลี้ยงตัวเองได้โดยปราศจากการช่วยเหลือทางด้านเงินอุดหนุนจากรัฐบาลส่วนกลาง ดังจะเห็นจากรายจ่ายในปี พ.ศ. 2524 ซึ่งมีถึง 16,221,506 บาท แต่เทศบาลมีรายได้ที่สัดเก็บเอง (ไม่รวมเงินอุดหนุนจากรัฐบาล) เพียง 14,919,672.40 บาท รายจ่ายจึงสูงกว่ารายรับถึง 1,301,833 บาท แต่ถ้าหากรวมถึงเงินอุดหนุนของรัฐบาลด้วยแล้ว

ตารางที่ 36 แสดงงบรายจ่ายแยกตามหมวดต่าง ๆ ปี พ.ศ. 2520 และ 2524

หมวด	รายจ่ายประจำปี			
	2520	%	2524	%
<u>งบรายจ่ายประจำ</u>				
ก. รายจ่ายงบกลาง				
รายจ่ายตามข้อผูกพัน	269,354.89	4.2	243,678	1.5
เงินสำรองจ่าย	203,370.50	2.9	226,712	1.4
ค่าชำระหนี้เงินกู้และดอกเบี้ย	158,153.72	2.2	336,106.05	2.1
รวมรายจ่ายงบกลาง	675,879.11	9.3	806,496.05	5.0
ข. รายจ่ายของหน่วยงาน				
หมวดเงินเดือน	1,988,800	28.2	4,145,912.02	25.6
หมวดค่าจ้างประจำ	561,224.70	7.9	906,591.26	5.6
หมวดค่าจ้างชั่วคราว	410,788.89	5.8	918,358.38	5.7
หมวดค่าตอบแทน	518,104.99	7.3	771,313.50	4.8
หมวดค่าใช้สอย	529,370	7.5	361,834.50	2.2
หมวดค่าสาธารณูปโภค	-		118,435.75	0.7
หมวดค่าวัสดุ	557,183.80	7.9	1,387,246.72	8.6
หมวดค่าครุภัณฑ์	119,885	1.7	602,420.	3.7
หมวดเงินที่ดินสิ่งก่อสร้าง	523,960	7.4	3,267,869	20.1
หมวดเงินอุดหนุน	25,147	0.4	25,353	0.2
หมวดรายจ่ายอื่น	6,294.40	0.1	1,600	0.01
รายจ่ายของหน่วยงาน	5,240,758.78	74.2	12,730,934.08	78.5
รวมรายจ่ายประจำ	5,898,637.89	83.5	13,537,430.13	83.5

ตารางที่ 36 (ต่อ)

หมวด	รายจ่ายประจำปี			
	2520	%	2524	%
ค. รายจ่ายพิเศษ				
1. จ่ายจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	1,124,153.72	15.9	1,239,076.62	7.6
2. จ่ายจากเงินสะสม	37,400	0.5	1,445,000	8.9
3. จ่ายจากเงินกู้	-		-	
รวมรายจ่ายพิเศษ	1,161,553.72	16.5	2,684,076.62	16.5
รวมรายจ่ายทั้งสิ้น	7,060,191.61	100	16,221,506	100.0

ที่มา : ฝ่ายคลัง เทศบาลตำบลสุโขทัย-ลก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เทศบาลจะมีเงินเหลือเก็บสำรองได้อีก 1,382,243 บาท อย่างไรก็ตาม เงินจำนวนนี้ก็ถือว่าเป็นจำนวนน้อยมาก จึงกล่าวได้ว่ายังไม่สามารถที่จะบริหารตนเองได้โดยปราศจากการอุดหนุนจากรัฐบาลกลาง เพราะเทศบาลจะไม่มีเงินเพียงพอสำหรับการพัฒนาท้องถิ่น

การบริการสังคม

การสาธารณสุข

บริการสาธารณสุขที่จะกล่าวถึงในที่นี้แยกออกเป็น 2 ระดับ คือ การให้บริการของโรงพยาบาลสุโขทัย-ลก กับการให้บริการของศูนย์บริการสาธารณสุขของเทศบาลเอง

โรงพยาบาลสุโขทัย-ลก เป็นโรงพยาบาลของรัฐ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นโรงพยาบาลของรัฐระดับอำเภอที่ใหญ่ที่สุดในบริเวณสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัจจุบันมี 152 เตียง นายแพทย์ประจำ 5 คน ทันตแพทย์ 2 คน พยาบาล 37 ผู้ช่วยพยาบาล 59 คน โดยมีการขยายตัวจากปี พ.ศ. 2518 ซึ่งมีเพียง 100 เตียง นายแพทย์ 2 คน พยาบาล 8 คน และผู้ช่วยพยาบาล 18 คน นับว่ามีการขยายตัวที่รวดเร็วพอสมควร

สำหรับสัดส่วนระหว่างนายแพทย์ต่อประชากรในเทศบาลนั้น ปรากฏว่าในปี พ.ศ. 2518 มีสัดส่วน 1:9,483 ในปีปัจจุบันลดลงเป็น 1:4,495 แต่เนื่องจากโรงพยาบาลแห่งนี้เป็นโรงพยาบาลประจำอำเภอ ฉะนั้นเมื่อหาสัดส่วนนายแพทย์ต่อประชากรทั้งอำเภอสุโขทัย-ลก แล้วก็จะมีสัดส่วนเท่ากับ 1:7,308 ในปี 2524 มีจำนวนผู้ป่วยที่มาใช้บริการที่โรงพยาบาลแห่งนี้ทั้งหมด 41,343 คน หรือเฉลี่ยวันละ 113 ราย ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยนอก (34,751 ราย)

ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล การให้บริการด้านสาธารณสุขของเทศบาลนั้นเน้นหนักทางด้าน การป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพและพละนาถัยเป็นหลัก ส่วนการบำบัดรักษาโรคมึเพียงการปฐมพยาบาลเล็ก ๆ น้อย ๆ ทั้งนี้เพราะโรงพยาบาลและสถานีอนามัยอำเภอให้บริการประชาชนในด้านการบำบัดรักษาโรคอยู่แล้ว ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล มีบุคลากรในด้านการส่งเสริมสุขภาพ พละนาถัยและการป้องกันโรคทั้งหมดเพียง 5 คน เท่านั้น แยกเป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุข 2 คน เจ้าหน้าที่รุกรการ 1 คน และลูกจ้างประจำศูนย์บริการสาธารณสุข อีก 2 คน นับว่า มีปริมาณเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอที่จะต้องรับผิดชอบครอบคลุมพื้นที่ 22.5 ตารางกิโลเมตร หรือให้บริการประชากรถึง 22,476 คน ในเขตเทศบาล

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาถึงการบริการทางด้านสาธารณสุขโดยภาพรวม ๆ แล้ว จะเห็นว่า มีความพร้อมอยู่พอสมควร แม้ว่าการบริการของหน่วยงานเทศบาลจะไม่ค่อยมี

ประสิทธิภาพพหุภาคีก็ตาม แต่เทศบาลตำบลสุโข-ลก ก็มีโรงพยาบาลและสถานอนามัยตั้งอยู่ด้วย จึงทำให้มีหน่วยงานที่ให้บริการทางด้านนี้ถึง 3 แห่ง จนกล่าวได้ว่าน่าจะอยู่ในระดับที่ดีกว่าท้องที่อื่นของจังหวัดนราธิวาส ยกเว้นอำเภอเมืองนราธิวาสเท่านั้น

การศึกษา

โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลมีทั้งหมด 9 โรงเรียนแยกเป็น

โรงเรียนที่สังกัดเทศบาล มีทั้งหมด 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนเทศบาล 1-2-3-4 ดำเนินการสอนระดับประถมศึกษาตั้งแต่ประถมปีที่ 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีครูที่อยู่ในสังกัดเทศบาลทั้งสิ้น 74 คน นักเรียน 1,393 คน แยกเป็น 48 ห้อง มีเนื้อที่ดินของโรงเรียนทั้งหมด 35 ไร่ มีอาคารเรียนจำนวน 10 หลัง อัตราส่วนระหว่างครูต่อนักเรียนเท่ากับ 1:19 หรือ มีนักเรียนเฉลี่ยต่อห้อง 29 คน

โรงเรียนที่สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2 โรงเรียน เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา 1 โรงเรียน คือโรงเรียนบ้านสุโข-ลก มีจำนวนนักเรียน 588 คน มีครู 49 คน อีกโรงเรียนหนึ่งเป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 1-6 มีจำนวนนักเรียน 1,333 คน จำนวนครู 87 คน 34 ห้องเรียน อัตราส่วนระหว่างครูต่อนักเรียนเท่ากับ 1:15

นอกจากนี้เทศบาลตำบลสุโข-ลก ยังมีโรงเรียนราษฎร์ที่เปิดสอนระดับประถมศึกษาอีก 2 โรงเรียน กับโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามอีก 1 โรงเรียน

นับว่าการให้บริการการศึกษาของโรงเรียนในเขตเทศบาลนั้น มีประสิทธิภาพพอสมควรไม่ว่าจะเป็นในระดับการประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนั้นกล่าวได้ว่ามีคุณภาพดีกว่าโรงเรียนในชนบททั่วไป เพราะมีอุปกรณ์และครูที่พร้อมมูลและมีประสิทธิภาพมากกว่าชนบท ส่วนการกระจายตัวของที่ตั้งโรงเรียนนั้นก็มีความเหมาะสมกับสภาพการตั้งถิ่นฐานของชุมชน แต่อย่างไรก็ตาม ตามอำเภอชายแดนภาคใต้รวมทั้งอำเภอสุโข-ลก ด้วยมักจะมีปัญหาเด็กในเกณฑ์บังคับข้ามไปศึกษาในโรงเรียนของประเทศมาเลเซีย ซึ่งมีจำนวนไม่น้อย ทั้งนี้เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม และมีค่านิยมเหมือนกับชาวมาเลเซียนั่นเอง ปัญหานี้นับวันจะยุ่งยากเป็นปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพราะจะเกี่ยวพันกับบุคคลสองสัญชาติ อันเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของประเทศอีกต่อหนึ่งและอีกปัญหาหนึ่งที่น่าจะน่าขำมากกล่าวในที่นี้ก็คือ บุตรหลานของชาวไทยมุสลิมนั้นมักจะใช้ภาษาบาหลีในชีวิตประจำวัน แล้วเมื่อนักเรียนเข้าโรงเรียนแล้วก็ไม่สามารพูดและฟังครูซึ่งใช้ภาษาไทยได้ ปัญหาทั้ง 2 ประการนี้รัฐบาลควรจะได้รับเร่งแก้ไขโดยด่วน

ตารางที่ 37 จำนวนแพทย์ พยาบาล และเตียงคนไข้ของโรงพยาบาลสุโขทัย-ลก

ปี 2518-2524

ปี พ.ศ.	แพทย์ (คน)	พยาบาล (คน)	เตียง	ผู้ช่วยพยาบาล	ประชำกร	แพทย์ : ประชำกร
2518	2	8	100	18	18,965	1 : 9,483
2519	4	13	100	18	19,432	1 : 4,858
2520	5	18	150	37	19,825	1 : 3,965
2521	5	24	150	42	20,586	1 : 4,117
2522	5	24	150	42	21,123	1 : 4,225
2523	5	-	150	42	21,917	1 : 4,383
2524	5	27	150	59	22,476	1 : 4,495

หมายเหตุ : มีทันตแพทย์ 2 คน

ที่มา : กองโรงพยาบาลภูมิภาค สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 38 จำนวนครู และนักเรียนของโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลสุโข-ลก ปี 2523.

ชื่อโรงเรียน	จำนวน นักเรียน	จำนวน ครู	จำนวน ห้องเรียน	นักเรียน : ห้อง	ครู : นักเรียน	ระดับที่สอน
1. ร.ร.เทศบาล 1	523	26	17	30.8	1:20.1	ป.1-ป.6
2. ร.ร.เทศบาล 2	118	6	6	19.7	1:19.7	ป.1-ป.6
3. ร.ร.เทศบาล 3	398	20	13	30.6	1:19.9	อนุบาล-ป.6
4. ร.ร.เทศบาล 4	354	22	12	29.5	1:16.1	ป.1-ป.6
5. ร.ร.บ้านสุโข-ลก	588	49	-	-	1:12	ป.1-ป.6
6. ร.ร.สุโข-ลก	1,333	87	34	39.2	1:15.3	ม.1-ม.6
7. ร.ร.ราษฎร์ 3 โรงเรียน	940	41	-	-		อนุบาล-ป.6
รวม	4,254	251	82			

ที่มา : รายงานการศึกษาเทศบาลและสถิติการศึกษาอำเภอสุโข-ลก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การรักษาความปลอดภัย

จากคดีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วง 2 ปี (พ.ศ. 2523 และ พ.ศ. 2524) ซึ่งแบ่งคดีออกเป็น 7 ประเภทจะพบว่า คดีเกี่ยวกับโล่เกณณี แมงดา การพนัน และการลักลอบเข้าประเทศ โดยผิดกฎหมายเกิดขึ้นมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี พ.ศ. 2524 นั้น คดีดังกล่าวมีอัตราส่วนถึงร้อยละ 56% รองลงมาเป็นคดีเกี่ยวกับการประทุษร้าย ร้อยละ 19 และคดีเกี่ยวกับยาเสพติดร้อยละ 15 ตามลำดับ และจากสถิติจำนวนคดีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นพอจะชี้ให้เห็นเอกลักษณ์เฉพาะของกิจการในชุมชนเมืองแห่งนี้ว่า หลังจากที่มีการพัฒนาทางด้านการบันเทิง เจริญแล้ว คดีเกี่ยวกับโล่เกณณี แมงดา การพนันก็เพิ่มขึ้น และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ส่วนคดีเกี่ยวกับการลักลอบเข้าประเทศโดยผิดกฎหมายที่เกิดขึ้นมากในบริเวณนี้ก็แสดงให้เห็นว่า ชุมชนนี้เป็นแหล่งบริการทางด้านบันเทิง เจริญที่มีลูกค้า เป็นชาวมาเลเซียในบริเวณชายแดนใกล้เคียงนั่นเอง

สำหรับกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งมีหน้าที่รักษาความปลอดภัยนั้นมีทั้งหมด 87 นาย (ชั้นสัญญาบัตร 9 นาย และชั้นประทวน 78 นาย) นั้น มีพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมพื้นที่ทั้งอำเภอ ฉะนั้น จึงมีอัตราส่วนระหว่างตำรวจต่อประชากรเท่ากับ 1:420 ซึ่งนับว่า อยู่ในเกณฑ์ต่ำ จำเป็นจะต้องเพิ่มกำลังตำรวจโดยเฉพาะอย่างยิ่งในชุมชนเทศบาลตำบลไทรงาม-ลก ซึ่งมีนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียและสิงคโปร์เข้ามาท่องเที่ยวถึงปีละประมาณ 300,000 คน จึงจำเป็นต้องให้ความคุ้มครองให้ปลอดภัยในฐานะที่นักท่องเที่ยวเหล่านี้เป็นผู้ทำให้เกิดรายได้กับกิจกรรมในเขตเทศบาลได้ทางหนึ่ง

อนึ่ง จากประสบการณ์ที่ผ่านมาเมื่อนักท่องเที่ยวเหล่านี้ไม่ได้รับความปลอดภัย มีการประทุษร้ายขึ้นมาเมื่อใดก็ตาม จำนวนนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียและสิงคโปร์จะมีจำนวนลดลงอย่างเห็นได้ชัด และเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นทุกปีจนบางครั้งร้ายแรงถึงขนาดถึงแก่ชีวิต แล้วทางมาเลเซียก็จะทำการปิดชายแดนเป็นการชั่วคราวทุกครั้งไป ฉะนั้น มาตรการรักษาความปลอดภัยจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยพยุงฐานะทางเศรษฐกิจของชุมชนแห่งนี้ได้ทางหนึ่ง

ตารางที่ 39 จำนวนคดีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอำเภอสุโขทัย-ลก ช่วงปี พ.ศ. 2523-2524

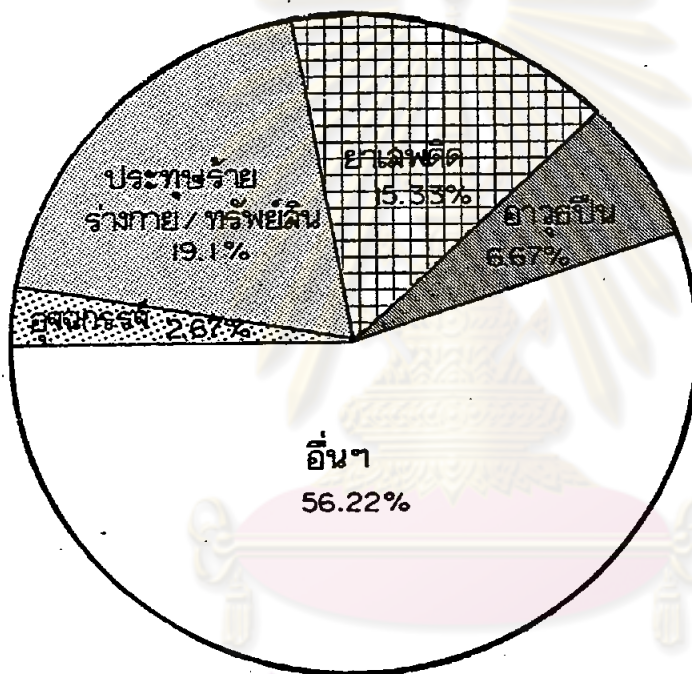
ปี พ.ศ.	ประเภทคดี											
	รวม	อุจฉกรรจ์	%	ประทุษร้าย	%	ยาเสพติด	%	อาวุธปืน	%	อื่น ๆ	%	
2523	218	19	8.72	82	37.61	15	6.88	17	7.80	85	38.99	
2524	450	12	2.67	86	19.11	69	15.33	30	6.67	253	56.22	

ที่มา : สถานีตำรวจภูธร อำเภอสุโขทัย-ลก

- หมายเหตุ
- คดีอุจฉกรรจ์ หมายถึง การฆ่า ปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์และวางเพลิง
 - คดีประทุษร้ายต่อร่างกาย/ทรัพย์สิน รวมถึงการลักขโมย
วิ่งราว และการทำร้ายร่างกายแต่ไม่ถึงกับเสียชีวิต
 - ยาเสพติด หมายถึง กัญชา เฮโรอีน ฯลฯ
 - อื่นๆ รวมถึง คดีเกี่ยวกับโล่เกฉี แมงดา การพนันและ
การลักลอบเข้าประเทศโดยผิดกฎหมาย
 - จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- ชั้นสัญญาบัตร 9 นาย
- ชั้นประทวน 78 นาย
สถานีตำรวจ 2 แห่ง
- สถานีตำรวจภูธร อำเภอสุโขทัย-ลก
- สถานีตำรวจภูธร ตำบลสมุโนะ

แผนภาพ 17

แสดงอัตราส่วนร้อยละของคดีที่เกิดขึ้นใน อ.ฉะเชิงเทรา-ลก
ปี พ.ศ. 2524.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การสำรวจการ

สำรวจการที่นับว่ามีความสำคัญของชุมชน ก็คือ ถนน ซึ่งเปรียบเสมือนเส้นเลือด และเป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการช้ชีวิตทางการขยายตัวของชุมชนด้วย ต่อไปจะเป็นการพิจารณาถึงสภาพของถนนและโครงข่ายของถนนภายในเทศบาลตำบลลู่โขงโก-ลก โดยละเอียด

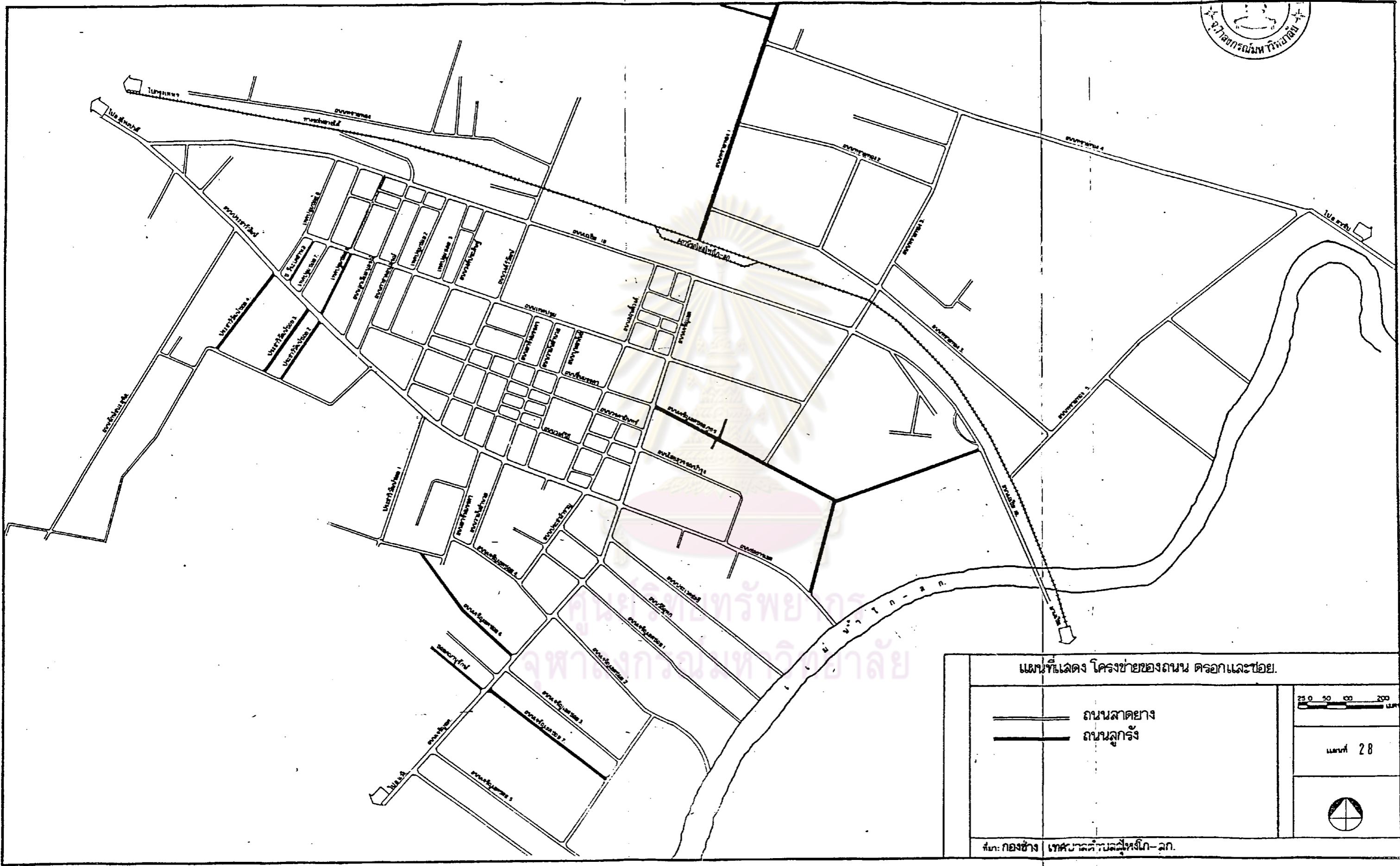
สภาพของถนนภายในชุมชน

เทศบาลตำบลลู่โขงโก-ลก มีถนน ตรอก ซอย ทั้งหมด 50 สาย มีความยาวรวมกันประมาณ 23 กิโลเมตร แยกเป็นถนน Asphaltic concrete ประมาณ 21 กิโลเมตรที่เหลืออีกประมาณ 2 กิโลเมตร นั้น เป็น ตรอก และซอยที่ยังคงมีสภาพเป็นดินลูกรังหรือดินแดนอยู่ สภาพของถนน ตรอกและซอยนั้น ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นถนนแคบ ๆ กว้างไม่เกิน 10 เมตร ถึง 49 สาย ถนนที่มีความกว้างระหว่าง 7-9 เมตร มีจำนวนถึง 29 สาย (ร้อยละ 58 ของจำนวนถนนทั้งหมด) หรือ มีความยาวทั้งสิ้น 15.5 กิโลเมตร ประมาณร้อยละ 67.4 ของความยาวถนนทั้งชุมชน ส่วนถนนที่มีผิวการจราจรกว้างกว่า 10 เมตร นั้นจะมีเพียงสายเดียวเท่านั้น คือ ถนนเอเชีย 18 ซึ่งมีความกว้างถึง 30 เมตร นับว่าเป็นถนนที่มีผิวการจราจรกว้างที่สุดของเทศบาลตำบลลู่โขงโก-ลก สำหรับซอยที่มีผิวการจราจรที่แคบที่สุดนั้นก็จะมีมีความกว้างเพียง 3 เมตร เท่านั้น เช่น ซอยเจริญเขต 2

สภาพถนนภายในชุมชนแห่งนี้ใช้แต่จะเป็นเพียงถนนแคบ ๆ อย่างเดียว หากแต่เป็นถนนที่มีลักษณะเป็นสายสั้น ๆ ด้วย จะเห็นว่าถนนที่ยาวเกินกว่า 1 กิโลเมตรนั้นจะมีเพียง 5 สาย เท่านั้น คือ ถนนประชาวีวัฒน์ (1.2 กิโลเมตร) ถนนเจริญเขต (1.24 กิโลเมตร) ถนนเอเชีย 18 (2.55 กิโลเมตร) ถนนทรายทอง 3 (1.43 กิโลเมตร) และถนนทรายทอง 4 (1.3 กิโลเมตร) ถนนทั้ง 5 สายดังกล่าวถือกันว่าเป็นถนนสายหลักที่สำคัญต่อการจราจรภายในชุมชนแห่งนี้

ระบบโครงข่ายของถนน

โครงข่ายของถนนในชุมชนมีลักษณะเป็นตารางหมากรุก (grid system) คือ ถนนสายหลัก (main road) ตัดเป็นกรอบสี่เหลี่ยมผืนใหญ่ (super block) แล้วจะมีการตัดถนนสายรอง ตรอก และซอย เข้าเชื่อมต่อกับถนนสายหลักเป็นตารางสี่เหลี่ยมเล็กอีกชั้นหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งใจกลางชุมชนที่เป็นย่านธุรกิจการค้า จะมีตรอก ซอย ทนหนาแน่นเป็นพิเศษ จึงทำให้เกิดการแบ่งซอยมากเกินความจำเป็น ส่วนทางตอนเหนือของชุมชน (ด้านเหนือสถานีรถไฟฯ)

แผนที่แสดงโครงข่ายของถนน ตรอกและซอย.

	ถนนลาดยาง
	ถนนลูกรัง

25 0 50 100 200 เมตร

แผนที่ 28

↑

พื้นที่: กองช่าง เทศบาลตำบลศรีโพธิ์โก-ลก.

นั้น จะไม่มีการตัด ต่อก ซอย เลย ทั้งนี้อาจจะเป็นเนื่องจากลักษณะการใช้ที่ดินที่แตกต่างจากทางตอนใต้โดยสิ้นเชิงนั่นเอง จึงทำให้ปริมาณถนนมีไม่มากนัก

สำหรับถนนที่กำหนดให้เป็นสายประธานของชุมชนมีด้วยกัน 5 สาย คือ

- ก. ถนนเอเชีย 18 ตัดในแนวตะวันออก-ตะวันตก ขนานกับทางรถไฟ มีความยาว 2.25 กิโลเมตร ความกว้าง 30 เมตร เป็นถนนที่เป็นหัวใจสำคัญที่กำหนดให้เชื่อมต่อระหว่างสุโขทัย-ลพบุรี กับประเทศมาเลเซียทางรัฐกลันตัน
- ข. ถนนประชาวิวัฒน์ ตัดในแนวตะวันออก-ตะวันตก ทางด้านใต้ของถนนสายเอเชีย 18 โดยที่ตอนปลายของถนนทางด้านทิศตะวันตกนั้น เชื่อมต่อกับถนนเอเชีย 18 และตัดกับถนนเจริญเขตตรงที่เป็นใจกลางชุมชน ถนนสายนี้มีความกว้าง 7.50 เมตร ยาว 1.2 กิโลเมตร
- ค. ถนนเจริญเขต เป็นถนนตัดอยู่ในแนวเหนือ-ใต้ ตัดกับถนนเอเชีย 18 และถนนประชาวิวัฒน์ แล้วตัดตรงลงมาทางใต้ของชุมชนมีความยาว 1.24 กิโลเมตร ความกว้าง 7 เมตร
- ง. ถนนทรายทอง 3 ตัดในแนวเหนือ-ใต้ ความยาว 1.43 กิโลเมตร กว้าง 8 เมตร เป็นเส้นทางที่กำหนดใช้ในการเชื่อมต่อชุมชนทางด้านเหนือกับทางด้านใต้ของชุมชน โดยเส้นทางนี้จะเชื่อมกับเส้นทางสายเอเชีย 18 (ดูแผนที่ 28)
- จ. ถนนทรายทอง 4 ตัดในแนวตะวันออก-ตะวันตก ทางตอนเหนือสุดของชุมชน เชื่อมต่อกับถนนทรายทอง 1 ทรายทอง 3 และทรายทอง 5 ถนนสายนี้มีความกว้าง 9 เมตร ความยาว 1.29 กิโลเมตร เป็นถนนที่มีความสำคัญมากที่สุด ทางตอนเหนือของชุมชนเพราะติดต่อกับถนนสายสุโขทัย-ลพบุรี - ตากใบ ได้ด้วย

จะเห็นว่า ถนนสายหลักทั้ง 5 สายนี้ มี 3 สายแรกมีบทบาทเป็นแม่ข่ายที่สำคัญในการจราจรของชุมชนทางด้านใต้ของสถานีรถไฟซึ่งถือเป็นย่านการค้าธุรกิจของชุมชน ส่วนอีก 2 สายหลังนั้นมีบทบาทสำคัญทางตอนเหนือของชุมชนซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ตั้งของสถาบันราชการ สำนานกีฬา และส่วนสาธารณะ เป็นต้น และไม่ปรากฏว่า มีการใช้ที่ดินที่เป็นพาณิชยกรรมเลย จึงไม่มีการตัด ต่อก ซอย ดังเช่นทางตอนใต้ของชุมชน

สรุปได้ว่า เทศบาลตำบลสุโขทัย-ลพบุรี มีสภาพถนนที่ยังไม่ได้มาตรฐาน ถนนแคบเกิน มีลักษณะเป็นสายสั้น ๆ ส่วนโครงข่ายของถนนก็มีลักษณะเป็นตารางสี่เหลี่ยมที่เล็กจนเกินไป จนทำให้

เกิดมีจุดตัดของถนนมากเกินความจำเป็นซึ่งจะเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับอุบัติเหตุบน
ท้องถนน ปัญหาที่ติดขัด เป็นต้น

สาธารณูปโภค

ไฟฟ้า

เนื่องจากข้อมูลเกี่ยวกับการไฟฟ้าเป็นข้อมูลระดับอำเภอ การศึกษาครั้งนี้จึงเป็นการกล่าวถึงภาพรวมในระดับอำเภอ ในเรื่องเกี่ยวกับโครงข่ายการให้บริการนั้นนับว่าอยู่ในขั้นดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตเทศบาลจะมีการบริการอย่างทั่วถึงทุกซอกทุกมุมของชุมชน (แผนที่ 29) สำหรับปริมาณการใช้ไฟฟ้านั้นปรากฏว่า มีการใช้ไฟฟ้าโดยวัดตามหน่วยกิโลเมตร/ชั่วโมง ทั้งสิ้น 10,086,450.42 (ปี พ.ศ. 2524) หรือคำนวณเป็นรายได้เท่ากับ 16,050,604.58 บาท มีผู้ได้รับบริการไฟฟ้าทั้งหมด 4,931 ราย แยกเป็นไฟถนน 8 ราย ที่อยู่อาศัย 4,711 ราย ธุรกิจขนาดเล็ก 200 ราย ธุรกิจขนาดใหญ่ 7 ราย และอุตสาหกรรม 5 ราย หรือถ้าหากจะพิจารณาถึงรายได้ของการไฟฟ้าเมื่อคำนวณหักหำมประเภทกิจกรรมดังกล่าวนั้นก็จะได้พบว่ามีรายได้ออกจากไฟฟ้าเพื่อการพักอาศัยมากที่สุดคือร้อยละ 42.37 กิจกรรมธุรกิจ ร้อยละ 40.93 และอุตสาหกรรม ร้อยละ 16.56 ตามลำดับ (ตารางที่ 40)

จากข้อมูลดังกล่าวมาซึ่งสรุปได้ ที่พักอาศัยและธุรกิจจะมีการใช้ไฟฟ้าที่ใกล้เคียงกัน และธุรกิจขนาดใหญ่ถึงแม้จะมีเพียง 7 ราย แต่ก็ใช้ปริมาณไฟฟ้ามากเท่ากับธุรกิจขนาดเล็ก ซึ่งถึง 200 ราย ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของธุรกิจนี้ในชุมชนแห่งนี้ได้เป็นอย่างดี

การประปา

บริการน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคและบริโภคในเทศบาลตำบลสุโขทัย-ลก เป็นหน้าที่ของการประปาลุ่มน้ำลุ่มน้ำโขง โดยอาศัยน้ำดิบจากแม่น้ำโขง-ลก ส่วนปริมาณการผลิตนั้นปรากฏว่าในปี พ.ศ. 2526 มีการส่งน้ำทั้งสิ้นจำนวน 1,355,982 ลูกบาศก์เมตร ใช้กำลังผลิต 160 ลูกบาศก์เซ็นติเมตร ต่อ 1 ชั่วโมง มีผู้ใช้น้ำทั้งหมด 1,972 ราย รายได้จากการดำเนินการ 4.98 ล้านบาท และรายจ่ายทั้งหมดเป็นเงิน 2.14 ล้านบาท

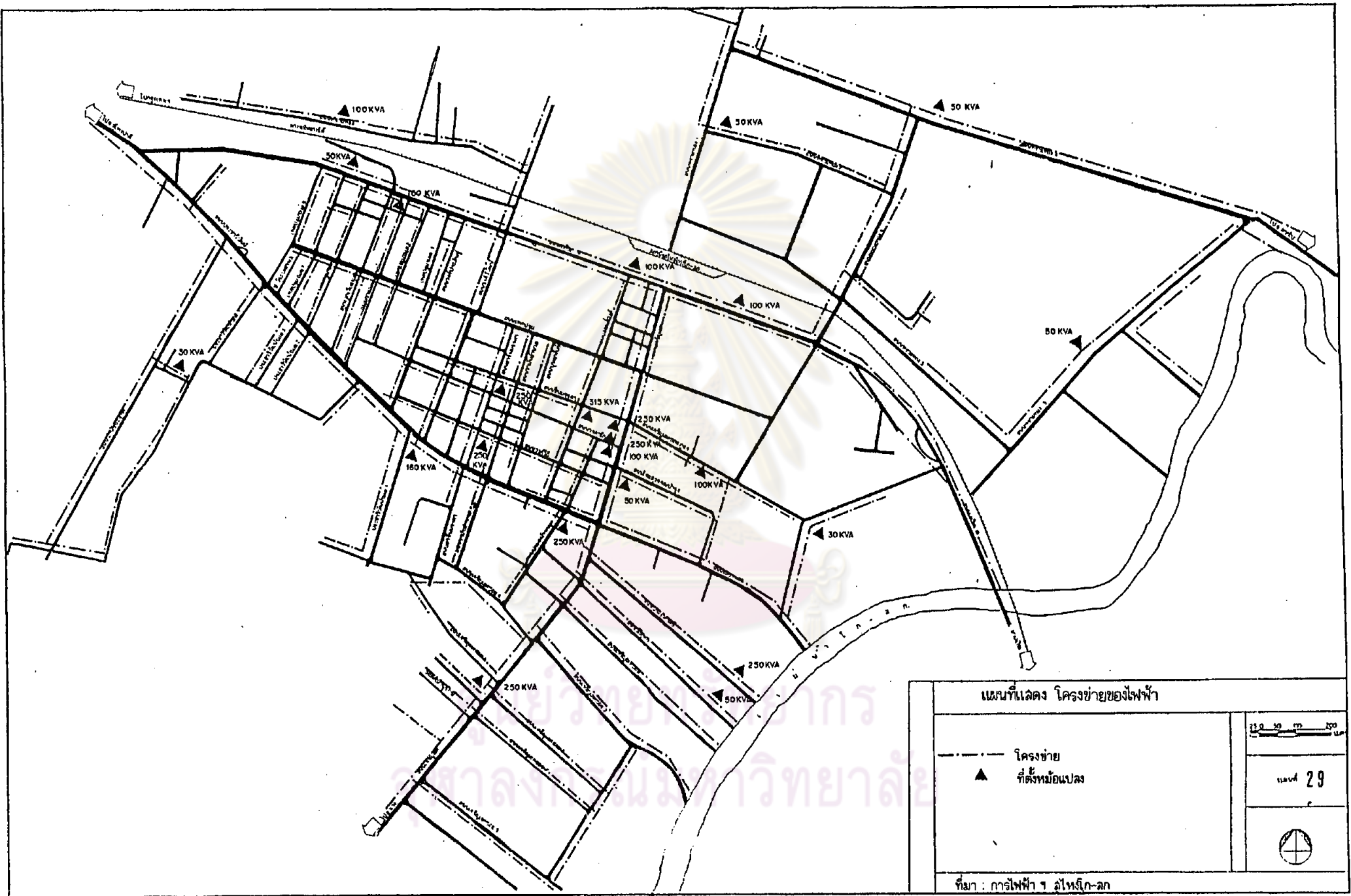
การให้บริการของการประปายังไม่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของเทศบาล จะมีบริการเฉพาะเขตที่เป็นใจกลางชุมชนเท่านั้น ส่วนในบริเวณพื้นที่ชานเมืองนั้น การบริการยังไม่ถึง (ดูแผนที่ 29) ยังคงต้องอาศัยน้ำบริโภคจากบ่ออยู่ ซึ่งกล่าวได้ว่า การให้บริการยังไม่มีประสิทธิภาพที่ดีพอ เพราะครัวเรือนที่มีโอกาสใช้น้ำจากการประปานั้นมีเพียงประมาณร้อยละ 47

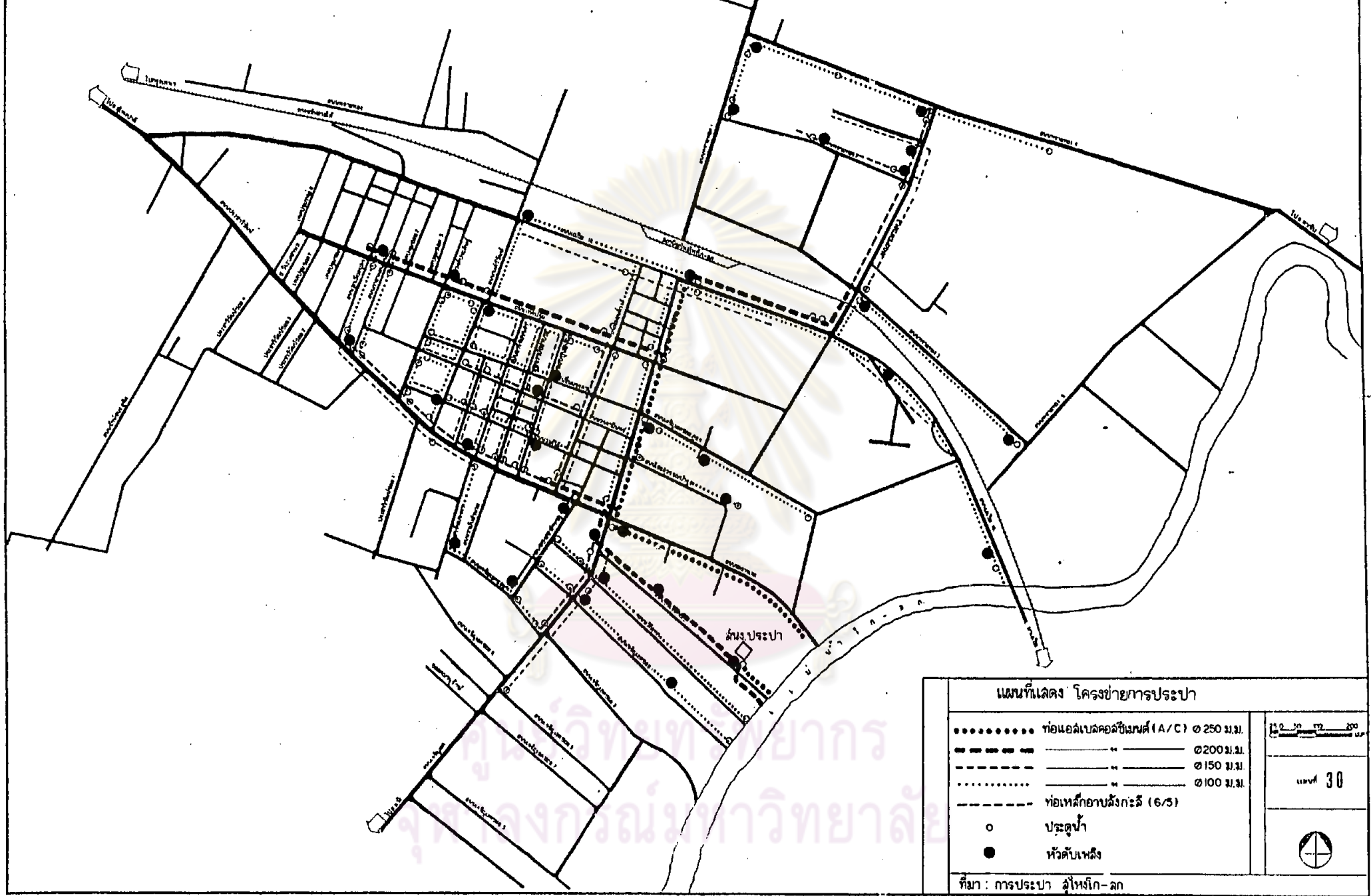
ตารางที่ 40 จำนวนหน่วย รายได้และจำนวนรายของผู้ใช้ไฟฟ้าแยกตามประเภทกิจกรรม
ปี พ.ศ. 2524

ประเภท	จำนวนหน่วย (กิโลวัตต์/ชั่วโมง)	รายได้ (บาท)	ร้อยละ (รายได้)	จำนวนราย
ไฟถนน	14,969.7	21,743.01	0.14	8
ที่อยู่อาศัย	4,718,495.75	6,801,397.45	42.37	4,711
ธุรกิจขนาดเล็ก	1,768,678.39	3,293,185.12	20.52	200
ธุรกิจขนาดใหญ่	1,999,250.88	3,276,441.51	20.41	7
อุตสาหกรรม	1,585,055.7	2,657,837.49	16.56	5
รวม	10,086,450.42	16,050,604.58	100.00	4,931

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 ภาค 4 ยะลา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่แสดง โครงการขยายการประปา

<p>..... ท่อแฉกเขตคดขีเมนต์ (A/C) Ø 250 มม.</p> <p>----- " " " " Ø 200 มม.</p> <p>----- " " " " Ø 150 มม.</p> <p>----- " " " " Ø 100 มม.</p> <p>----- ท่อเหล็กอาบสังกะสี (6/3)</p> <p>○ ประตูน้ำ</p> <p>● หัวดับเพลิง</p>	<p>1:500</p> <p style="text-align: center;">30</p> <p style="text-align: center;">↑</p>
<p>ที่มา : การประปา อุโหโก-ลก</p>	

เท่านั้น และในขณะที่ชุมชนมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นนั้นปรากฏว่า การประปาเองแทบจะไม่มี การขยายตัวเลย และยังมีแผนงานไว้วางหน้าสำหรับการขยายตัวในอนาคตด้วย ทั้ง ๆ ที่ การดำเนินการของการประปาแห่งนี้มีกำไรปีละ 2.74 ล้านบาท (ปี พ.ศ. 2526) นอกจากนั้น ปริมาณน้ำดิบในแม่น้ำโก-ลก ก็มีเพียงพอสำหรับที่จะขยายการผลิตให้ครอบคลุมพื้นที่เทศบาลทั้งหมดได้ และในฐานะที่น้ำประปาเป็นบริการพื้นฐานที่สำคัญของชุมชน หากไม่มีการขยายตัวเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนแล้ว การขยายตัวของชุมชนบริเวณชานเมืองจะต้องประสบปัญหาอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นจากเอกชนในลักษณะของหมู่บ้านจัดสรร ซึ่งในชุมชนลุ่มโง-ลกนั้น ยังคงเป็นบ้านจัดสรรขนาดเล็กและเป็นการยากที่จะจัดการหาน้ำดื่ม น้ำใช้เองโดยไม่ต้องพึ่งการบริการของรัฐ

การระบายน้ำ

การระบายน้ำภายในเขตชุมชนแห่งนี้อาศัยคูระบายน้ำ โดยจะมีการสร้างคูระบายน้ำ ตลอดแนวสองฝั่งถนนทุกสาย ส่วนใหญ่คูระบายน้ำจะเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก (27 กิโลเมตร) เป็นลักษณะของคูระบายน้ำในบริเวณใจกลางชุมชน ส่วนคูระบายน้ำก้นนั้นมักจะเป็นคูระบายน้ำในบริเวณถนนดินลูกรัง คูระบายน้ำชนิดนี้มีความยาวประมาณ 19 กิโลเมตร

คูระบายน้ำเหล่านี้จะทำหน้าที่ระบายน้ำทุกประเภทนับตั้งแต่ น้ำเสียจากอาคารบ้านเรือน โรงแรม โรงงาน ตลอดจนน้ำฝน โดยจะทำการระบายลงสู่แม่น้ำโก-ลก ทั้งนี้โดยไม่ได้ผ่านระบบการกำจัดน้ำเสียตามหลักสุขาภิบาลแต่อย่างใด นับว่าระบบระบายน้ำของชุมชนแห่งนี้ยังขาดประสิทธิภาพอยู่ดังได้กล่าวมาแล้ว

การกำจัดขยะมูลฝอย

ปัจจุบันเทศบาลตำบลลุ่มโง-ลก มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานเกี่ยวกับการจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอยทั้งหมด 79 คน มีรถขนขยะ 5 คัน โดยมีขีดความสามารถในการจัดเก็บขยะได้วันละ 60 ลูกบาศก์เมตร

สำหรับวิธีการกำจัดขยะนั้นทางเทศบาลใช้วิธีการรวบรวมขยะแล้วทำการเผาไฟ ซึ่งในการนี้ใช้พื้นที่สำหรับการทิ้งขยะ 36 ไร่ 40 ตารางวา และเนื่องจากเทศบาลแห่งนี้มีขนาดใหญ่ มีพื้นที่ถึง 22.5 ตารางกิโลเมตร แต่มีเจ้าหน้าที่เพียง 79 คนเท่านั้น นับว่ายังไม่เพียงพอที่จะให้บริการอย่างทั่วถึง ได้ทำให้พื้นที่บริเวณชานเมืองที่อยู่ไกลออกไปนั้นยังไม่ได้ได้รับการบริการทางด้านนี้แต่อย่างใด

สรุป

โดยภาพรวมแล้วชุมชนเทศบาลตำบลลู่โขงโก-ลก ซึ่งตั้งอยู่ติดเขตแดน มีเส้นทางการคมนาคมติดต่อกับชุมชนรอบบ้านไต้ละตวกทั้งฝั่งไทยและมาเลเซีย และยังมีชุมชนที่มีขนาดเล็กกว่าตั้งอยู่โดยล้อมรอบชุมชนนี้ จึงทำให้ได้เปรียบในเชิงที่ตั้ง ทำให้พื้นที่ให้บริการ (Service Zone) มีขนาดกว้างขวางกินพื้นที่เข้าไปถึงประเทศมาเลเซียด้วย ธุรกิจการค้าและการบริการมีความก้าวหน้าเหนือชุมชนเทศบาลเมืองอันเป็นศูนย์กลางการปกครองเสียอีก แต่การบริการทางด้านสาธารณสุขโรคและสาธารณสุขการ ภายในชุมชนเองนั้นยังคงล้าหลัง ก้าวไปไม่ทันกับการขยายตัวของชุมชน ซึ่งเป็นชุมชนที่คาดหมายได้ว่าในอนาคตนั้นน่าจะมีปัญหาในหลาย ๆ ด้านถ้าหากยังคงปล่อยให้ชุมชนมีการขยายตัวต่อไปโดยปราศจากการควบคุมอย่างที่ประพฤติปฏิบัติอยู่ในขณะนี้

เมื่อพิจารณาถึงสภาพทางเศรษฐกิจแล้ว กล่าวได้ว่า ชุมชนเทศบาลตำบลลู่โขงโก-ลก นั้น มีฐานะทางเศรษฐกิจแคบลงทุกวัน จากเดิมที่เคยเป็นศูนย์กลางการค้าบริการและอุตสาหกรรมที่ก้าวหน้าเมืองหนึ่ง จนปัจจุบันปรากฏว่าพัฒนาทางด้านการค้าและอุตสาหกรรมกลับตกเป็นของฝ่ายมาเลเซียไป ส่วนลู่โขงโก-ลกนั้น ก็มุ่งพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวอย่างเดียว ทางด้านการคลังของท้องถิ่นก็เช่นเดียวกัน มีรายได้ค่อนข้างต่ำ และถ้าหากไม่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลแล้วก็ไม่สามารถจะพัฒนาชุมชนได้เลย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย